

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

Т. В. Бочуля
І. С. Коробкіна

Податкове консультування

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ У СТРУКТУРО-ЛОГІЧНИХ СХЕМАХ
для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітнього ступеня «Магістр»

УДК 657.446:37.04

Б86

Рецензенти:

Грінько А. П. – доктор економічних наук, професор (Харківський державний університет харчування та торгівлі)

Чернікова І. Б. – кандидат економічних наук, професор (Харківський державний університет харчування та торгівлі)

Бочуля Т. В.

Б86 Податкове консультування : опорний конспект лекцій у структурологічних схемах для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітнього ступеня «Магістр»/ Т. В. Бочуля, І. С. Коробкіна. – Х. : Видавництво Іванченка І. С., 2018. – 104 с.

Здійснено формування базових знань з особливостей податкового консультування. Забезпечено набуття навичок оцінювання ефективності нарахування та сплати податків. Здійснено розвиток економічного мислення студентів щодо порядку надання податкових консультацій. Сформовано вміння приймати виважені рішення за інформацією стосовно стану податкових розрахунків і платежів.

Рекомендовано для магістрантів, науковців, державних службовців фіскальних органів, суб'єктів господарювання при наданні чи отриманні послуг з податкового консультування.

УДК 657.446:37.04

ВСТУП

Недосконалість податкового законодавства створює значні перепони як для українських, так і для іноземних компаній, працюючих на внутрішньому ринку. Тому податкове консультування набуває все більшої актуальності.

Формування ефективних взаємин держави і платників податків вважається важливою складовою частиною податкової політики. Податкові органи формують не лише свій образ, але й певною мірою образ економіки країни. Тому робота з платниками податків має пріоритетне значення в діяльності податкових органів.

Метою підготовки сучасних фахівців зі спеціальності «облік і оподаткування» передбачає формування необхідних знань в сфері оподаткування, як податкове консультування, а також забезпечення навичок щодо регулювання системи податкового консалтингу із можливістю розробки пропозицій щодо оптимізації податкових розрахунків і платежів.

Опорний конспект лекцій «Податкове консультування» призначений для задоволення потреби в ефективному навчальному матеріалі, що забезпечує необхідні знання з теоретичних і організаційно-методичних аспектів податкового консультування як професійної діяльності. Це актуальне видання, яке відповідає вимогам сучасного розвитку економічних систем і підприємницьких структур.

В опорному конспекті лекцій системно та детально описано основи податкового консультування, необхідні для опанування студентами. При його написанні враховано зміни та доповнення до нормативно-правових актів, які регулюють теоретичні, організаційні та методологічні засади системи оподаткування

Текст опорного конспекту лекцій викладено зрозуміло, логічно, забезпечено відповідним ілюстративним матеріалом для кращого опанування матеріалу.

Опорний конспект лекцій «Податкове консультування» може бути використаний у закладах вищої освіти всіх рівнів акредитації та всіма бажаними самостійно набути професійні знання з податкового консультування.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Тема 1. Фундаментальні положення податкового консультування

План теми:

1. Суть, мета та критерії податкового консультування.
2. Історичні аспекти організації податкового консультування.
3. Основні принципи податкового консультування.
4. Вагомість податкового консультування для державного сектору та підприємництва.

Після вивчення теми студент повинен знати:

- поняття та суть податкового консультування;
- характеристику критеріїв податкового консультування;
- базові принципи податкового консультування;
- особливості податкового консультування для оптимізації податкових розрахунків і платежів.

Мета теми:

Набуття необхідних знань з теоретичних основ податкового консультування, вивчення організаційних аспектів податкового консультування, уміння орієнтуватись у питаннях теоретичного та нормативно-правового забезпечення податкового консультування.

Міні-лексикон: податкове консультування, критерії, принципи, податкові розрахунки і платежі.

1. Суть, мета та критерії податкового консультування

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ
Кваліфікована допомога щодо застосування норм податкового законодавства та оптимізації податкових платежів
Діяльність із надання послуг щодо роз'яснення окремих положень податкового законодавства, а також надання допомоги платникам податків у веденні ними оптимальної податкової діяльності, спрямованої на уникнення втрат внаслідок порушення положень податкового законодавства
Надання консультаційних послуг фізичним і юридичним особам, незалежно від форм власності та організаційно-правових форм з питань визначення та реалізації їх прав та обов'язків як платників податків і зборів, застосування законодавства щодо податків і зборів
Надання необхідних рекомендацій щодо визначення бази оподаткування, розрахунку податків і зборів, використання пільг окремими платниками податків і зборів відповідно до чинного законодавства, дотримання встановленого порядку нарахування та сплати податків і зборів, розробки варіантів організації оподаткування стосовно специфіки діяльності юридичних та фізичних осіб
Інформування про зміни в законодавстві щодо податків і зборів; надання роз'яснень відносно практичного застосування відповідних законодавчих та нормативно-правових актів
Сприяння правильному нарахуванню та повній сплаті податків і зборів, здійснення моніторингу змін у відповідному законодавстві
Організація системи оподаткування та складання податкової звітності
Представництво інтересів юридичних та фізичних осіб в органах, що здійснюють контроль за нарахуванням та сплатою податків і зборів, та судових органах
Вид професійної діяльності щодо надання замовнику (особі, яка потребує консультацій) на оплачуваній основі послуг, сприяння належному виконанню платниками податків податкових зобов'язань

Характерні особливості податкового консультування

Розроблення та впровадження ефективної моделі надання «сервісу» платникам; розвиток наявних та впровадження інноваційних податкових сервісів для громадян і бізнесу

Підвищення рівня податкової культури; удосконалення податкового законодавства; неупереджене та справедливе застосування законодавства; зменшення адміністративного навантаження для платників

Підвищення ефективності методів протидії мінімізації сплати

Посилення функції оцінки та управління ризиками як основи контролю за повнотою сплати податків

Податкове консультування

Об'єкти

податкові розрахунки

податкові платежів

Мета – побудова оптимальної моделі бізнесу з урахуванням специфіки підприємства, конкуренції і податкових ризиків, а також вибір найбільш вигідних і безпечних договірних схем і товарно-фінансових потоків

ЗАВДАННЯ ПОДАТКОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

надання консультаційних послуг фізичним і юридичним особам

надання необхідних рекомендацій стосовно визначення бази оподаткування, розрахунку податків і зборів (обов'язкових платежів)

інформування їх про зміни в законодавстві щодо податків і зборів

сприяння правильному нарахуванню та повній сплаті податків і зборів

ведення оподаткування та складання податкової звітності

проведення перевірки нарахування та виплат податків і зборів

ВИДИ ПОДАТКОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Відомче податкове консультування – знаходиться у компетенції Державної фіскальної служби України (далі ДФС), яка надає податкові консультації на безоплатній основі шляхом задоволення звернень суб'єктів господарювання та громадян та надання відповідей на запитання у письмовій формі, телефоном, за допомогою голосових повідомлень. Крім того, в структурі органів ДФС діють центри з обслуговування платників податків, які надають консультації як у письмовій формі, так і на особистих прийомах громадян. Також на офіційному сайті ДФС створена База знань, яка постійно оновлюється та містить уніфіковані відповіді на запитання платників податків.

Відомчі податкові консультації є доступними та продовжують користуватися попитом в умовах мінливості податкового законодавства. Регулювання порядку надання таких консультацій здійснює ДФС, також встановлює вимоги до їх змісту та несе відповідальність за їх якість

Консультування у вигляді приватних послуг – сьогодні в Україні надаються переважно аудиторськими та юридичними фірмами, а також незалежними податковими консультантами, які отримали сертифікат від Спілки податкових консультантів України.

Регулювання діяльності аудиторських компаній у сфері надання в т.ч. консультаційних послуг здійснює Аудиторська палата України. Вона здійснює контроль за якістю аудиторських послуг та видає сертифікати на здійснення таких послуг. Основним нормативним документом, який регулює надання консультаційних послуг є Закон України «Про аудиторську діяльність».

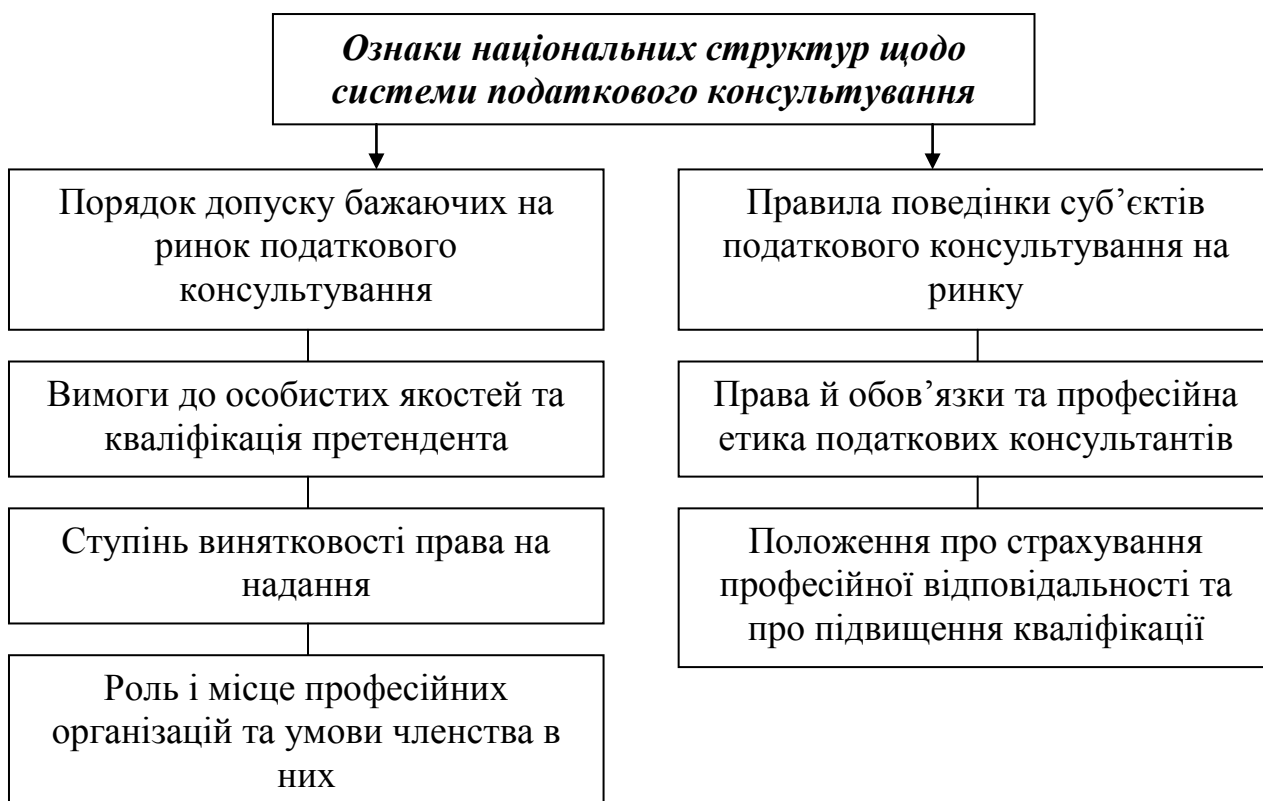
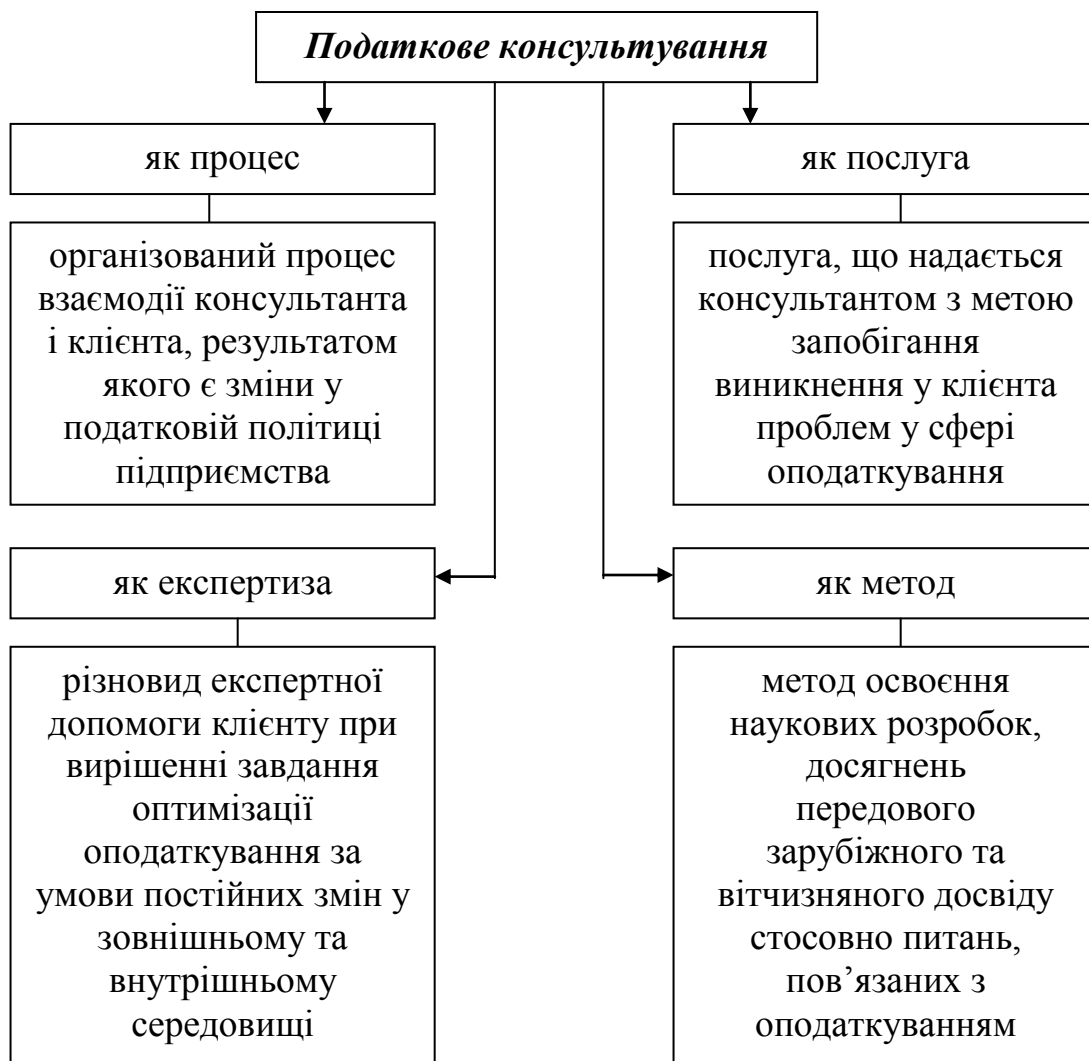
Важливими суб'єктами у сфері податкового консультування є незалежні податкові консультанти. Їх діяльність в Україні регулює Спілка податкових консультантів (СПКУ), яка здійснює їх сертифікацію та веде реєстр податкових консультантів. Відповідно до кваліфікаційних вимог, визначених СПКУ, право на отримання сертифіката «Консультант з податків та зборів» мають громадяни України, які мають вищу економічну або юридичну освіту, не нижче третього рівня акредитації і не менше ніж п'ятирічний стаж роботи за фахом з останніх семи років праці за основним місцем роботи безпосередньо перед здачею іспиту та склали кваліфікаційний іспит

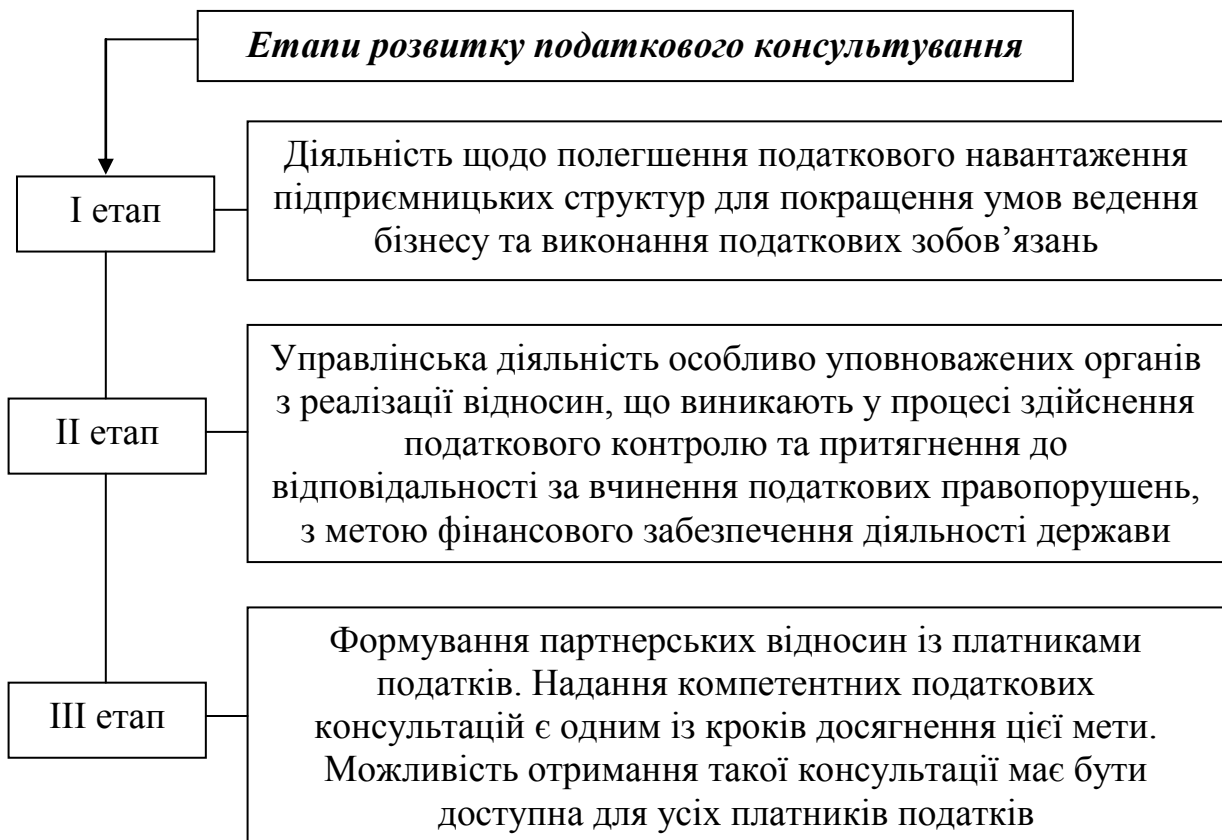
Індивідуальна податкова консультація як фактор впливу на взаємовідносини платника податку з фіскальними органами

<i>Переваги</i>	<i>Недоліки</i>
Не може бути притягнуто до відповідальності платника податків, який діяв відповідно до податкової консультації, наданої йому у письмовій або електронній формі, а також узагальнюючої податкової консультації, зокрема, на підставі того, що у майбутньому така податкова консультація або узагальнююча податкова консультація була змінена або скасована	Суворо індивідуальний характер консультації, внаслідок чого «чужими» консультаціями з однакової тематики платниками податків користуватися заборонено
Платник податків може оскаржити до суду як правовий акт індивідуальної дії податкову консультацію контролюючого органу, викладену в письмовій або електронній формі, яка, на думку такого платника податків, суперечить нормам або змісту відповідного податку чи збору	Тривалий термін для отримання консультації. Податкові консультації не підпадають під дію норм Закону України від 13.01.2011 р. №2939-VI «Про доступ до публічної інформації», тому відповіді на такі звернення не розглядаються згідно з п. 20.1 ст. 20 цього Закону (не пізніше 5 робочих днів з дня отримання запиту), а надаються протягом 30 календарних днів, що настають за днем їх отримання контролюючим органом
	Необхідність у постійному моніторингу платником податку податкового законодавства з проблемного питання, оскільки консультація застосовується протягом терміну дії відповідної норми нормативно-правового акта з питань оподаткування або іншого акта, контроль за дотриманням якого покладено на орган державної фіскальної служби
	Формалізм при наданні відповіді (переважне цитування статей податкового кодексу України)
	Неможливість отримання платником консультації наперед з гіпотетичного питання або майбутнього напряму діяльності
	Переважає керування відомчими інтересами про розгляді спірних питань
	Відсутність чіткого посилення на пріоритет консультацій. Тому у разі наявності двох консультацій: індивідуальної та узагальнюючої, платник може самостійно обирати ту, якою користуватись

2. Історичні аспекти організації податкового консультування

3. Основні принципи податкового консультування

Принципи податкового консультування	
Об'єктивність і неупередженість	Принцип об'єктивності передбачає, що аналітика, поради, рекомендації, які надаються клієнту, максимально відображають реальний стан справ, і що судження консультанта будуються з максимальною відстороненістю від будь-яких особистих інтересів. Необ'єктивність консультанта може бути викликана або інформаційними факторами, або факторами розбіжності інтересів
Незалежність	Об'єктивність роботи податкового консультанта залежить від ступеня його незалежності, тобто від ступеня впливу на консультанта зовнішніх осіб, а також людських та організаційно-виробничих відносин, в які включений консультант. Принцип незалежності не означає, що консультант взагалі не повинен вступати в які-небудь відносини, але цей принцип вимагає, щоб висновки, які робить консультант, і поради, які він дає, повинні бути звільнені від впливу цих відносин
Конфіденційність	Розголошення конфіденційної інформації клієнтів (наприклад, публікація) не є порушенням професійної етики: а) якщо отримано дозвіл клієнта з урахуванням інтересів усіх сторін, яких вона може торкнутися; б) коли це передбачено законодавчими актами або рішенням суду; в) для захисту професійних інтересів консультанта в ході офіційного розслідування або приватного розгляду, проведеного керівником або уповноваженими представниками клієнта; г) коли клієнт навмисно і незаконно втягнув податкового консультанта в дії, що суперечать професійним нормам. Конфіденційність інформації обумовлюється в контракті щодо надання консультаційних послуг або в додатковій угоді про конфіденційність
Законність	В Україні на сьогодні відсутні нормативно-законодавчі акти, що регламентують будь-які особливі умови для занять податковим консультуванням, зокрема, щодо ліцензування чи сертифікації такої діяльності. Тому контроль з боку держави за змістом податкового консультування здійснювати досить важко, що, з одного боку, може привести до порушення прав і законних інтересів платників податків-клієнтів, з іншого боку – може підштовхнути платника податків до порушення податкового законодавства. Податковий консультант повинен чітко уявляти і знати межу між законною консультацією і консультацією, що виходить за рамки закону

Принципи податкового консультування

Пріоритет інтересів клієнта	Дотримання принципу пріоритету інтересу клієнта означає, що податковий консультант ставить інтереси своїх теперішніх та колишніх клієнтів вище власних і служить їм чесно, компетентно, незалежно. Податковий консультант повинен уникати вигод та інтересів, пропонованих третіми сторонами у зв'язку з рекомендаціями їх клієнту без повідомлення та згоди клієнта. Податковий консультант має забезпечити, щоб його особисті і ділові інтереси не могли погіршити хід або вплинути на об'єктивність завдання
Довіра	Встановлення довіри – це процес, і в довірі, як процесі, дуже важливим виявляється виправдання очікувань. Можна виділити два рівня довіри до консультанта: персональний рівень – довіра до конкретного податкового консультанта, до його компетентності, чесності, незалежності; і корпоративний рівень – довіра до податкової консультації, яку представляє консультант, в цілому
Сумлінність	Даний принцип передбачає забезпечення податковим консультантом повноти та якості надання послуг, його професійної компетентності та обліку ним конфлікту інтересів
Професійна компетентність	Це сукупність технічної компетенції, а також мотивів професійної поведінки та особистісних якостей консультанта. Податковий консультант має виконувати свої професійні обов'язки згідно належних технічних та професійних стандартів. Крім того, він має бути повністю впевнений у здатності клієнта сприймати поради, використовувати рекомендації та впроваджувати їх. Податковий консультант має повідомляти клієнтам про будь-які сумніви, які у нього виникають відносно можливості з користю застосовувати отримані рекомендації
Облік конфлікту інтересів	Основні види конфліктів інтересів: - конфлікт інтересів клієнта та інтересів професійної спільноти консультанта; - конфлікт між інтересами різних клієнтів одного консультанта; - конфлікт між особистими інтересами клієнта і консультанта. Консультант повинен прагнути того, щоб виключити саму можливість виникнення конфлікту інтересів, а в разі виникнення такого конфлікту максимально оперативно вирішити його

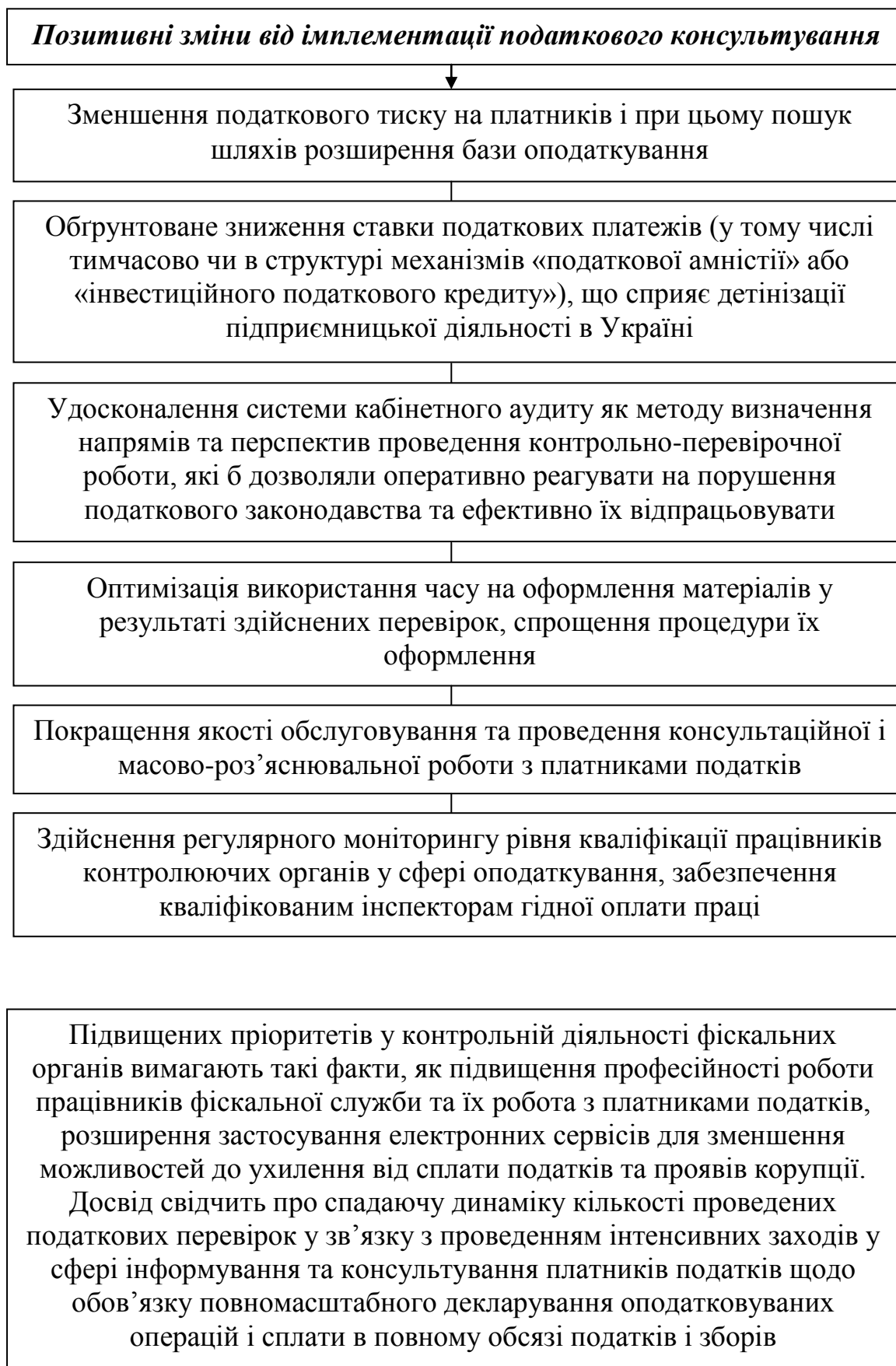

Моделі податкового консультування

<p>Експертна модель</p>	<p>За даної моделі завдання клієнта полягає у забезпеченні консультанта усією необхідною інформацією, а роль консультанта зводиться до інформування та роз'яснення клієнту суті норм, правил і процедур щодо відповідного питання, що діють в податковому законодавстві. При експертній моделі консультант не бере участі ні в діагностиці проблеми, ні у впровадженні рішень, а відповідає лише за етап розробки та прийняття рішення. Модель називається експертною, оскільки застосовується в тих випадках, коли від консультанта клієнту потрібно тільки його компетенція, тобто консультант виступає в ролі експерта з проблеми клієнта. Не беручи безпосередньої участі в діагностиці, консультант в даному випадку керується в основному фактами, які йому надає клієнт, і баченням проблеми останнім. Перевагами експертної моделі є економічність щодо тимчасових витрат як для клієнта, так і для консультанта. Недоліком є обмеженість консультанта тими вибірковими фактами, які надав йому клієнт, а також відсутність гарантій того, що клієнт правильно зрозумів і вірно реалізував усі рекомендації консультанта</p>
<p>Проектна модель</p>	<p>За даної моделі податковий консультант тільки пропонує і виробляє рішення; допомога клієнту полягає в аналізі та визначенні його проблем, передачі своїх теоретичних і практичних знань. Завданням клієнта є надання необхідної інформації консультанту для визначення проблеми, а також впровадження розроблених і прийнятих консультантом рішень. Роль консультанта: організація та управління процесами збору інформації та її аналізу; розробка, обговорення та прийняття рішень; вибір форм індивідуальної і групової роботи в рамках консультаційних проектів, управління груповою роботою; розробка і впровадження способів збору і обробки висловлених ідей, оцінок, суджень, пропозицій, представлення результатів проектування. У цій моделі консультант бере на себе відповідальність за діагностику і розробку рішень, але не бере участі в етапі реалізації, передаючи відповідальність за цей етап клієнту. Тобто консультант виступає в ролі розробника проекту. Ця модель використовується для тих рішень, реалізація яких досить проста у виконанні, не вимагає серйозних коригувань в ході виконання і особливої компетенції виконавців. Перевага цієї моделі полягає в тому, що в консультанта є можливість детальної діагностики проблеми. Однак, як і в експертній моделі, є ймовірність того, що клієнт не досить добре зрозуміє запропонований консультантом варіант і йому може не вистачити певних ресурсів, у тому числі і компетенції, щоб правильно реалізувати рішення</p>

Моделі податкового консультування	
Процесна модель	<p>В процесі надання консультаційних послуг клієнт активно взаємодіє з консультантом в рамках заходів і процедур, запропонованих консультантом, висловлює свої ідеї, міркування, пропозиції, спільно з консультантом здійснює аналіз проблем і приймає рішення на всіх етапах проекту. У цій моделі клієнт і консультант спільно працюють протягом всього процесу консультування, тому при описі цієї моделі можна не робити відмінності між консультантом і клієнтом, а розглядати їх як членів однієї команди, яка працює над вирішенням проблеми. Процесну модель доцільно використовувати у великих проектах з податкового консультування, особливо, якщо прийняті рішення тягнуть за собою серйозні зміни для організації. Перевагою процесної моделі є те, що на всіх етапах консультант і клієнт користуються ресурсами один одного. На етапі діагностики консультант використовує досвід клієнта, його знання ситуації, а клієнт в свою чергу на етапі реалізації користується компетенцією консультанта. При цьому клієнт набагато краще розуміє і приймає запропоноване рішення, оскільки сам бере безпосередню участь у його розробці та впровадженні. Негативною стороною процесної моделі є великі часові, фізичні та фінансові витрати клієнта</p>
Навчальна модель	<p>Роль клієнта полягає у формуванні запиту на навчання, усвідомленні вибору цілей, програми та форми навчання, формуванні навчальних груп. Роль консультанта зводиться до надання як теоретичної, так і практичної інформації з відповідної проблематики у формі лекцій, семінарських занять, тренінгів, ділових ігор, роздаткових та презентаційних матеріалів, формування переліку рекомендованої літератури, розробки навчально-практичних посібників, «кейсів» тощо. В процесі навчальної моделі податковий консультант підготовлює ґрунт для виникнення ідей, а також передає прийоми і способи вирішення завдань</p>

4. Вагомість податкового консультування для державного сектору та підприємництва

Систематизація векторів удосконалення податкового консультування на сучасному етапі

На базі Стратегії
«Україна–2020»

- 1) Перехід від наглядово-каральної функції фіскальних органів до обслуговуючої.
- 2) Скасування штрафних фінансових санкцій щодо платників податків, які без оскарження податкового повідомлення-рішення сплатили донараховані платежі.
- 3) Поширення дії Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» на фіскальні органи

На базі податкової реформи Комітету ВРУ з питань податкової та митної політики

- 1) Запровадження механізму медіації – альтернативного врегулювання податкових спорів (створення незалежного від ДФС колективного органу для розгляду податкових спорів, рішення якого будуть обов'язковими для виконання контролюючими органами).
- 2) Однорівнева система апеляційних оскаржень платниками

На базі рекомендацій податкових радників

- 1) Закріплення норми щодо заборони порушення під час проведення перевірки робочого графіка підприємства.
- 2) Скасування планів донарахувань.
- 3) Мінімізація кількості перевірок платників податків.
- 4) Розробка (вдосконалення) та внесення до Податкового кодексу чітких, прозорих та зрозумілих критеріїв відбору суб'єктів господарювання для проведення перевірок

Важливим кроком на законодавчому рівні стало запровадження у Податковому кодексі України з 2017 року положень та основних визначень щодо функціонування електронного кабінету платника податків, який повинен повноцінно запрацювати з 2018 року. Створення та постійне удосконалення електронного кабінету сприятиме налагодженню більш тісного та конструктивного діалогу «платник – державна фіскальна служба», що виступатиме одним із дієвих превентивних заходів у національній системі податкового контролю і – як наслідок – мінімізації явищ ухилення від оподаткування

Тема 2. Організаційно-правовий базис податкового консультування в Україні

План теми:

1. Нормативно-правові аспекти податкового консультування в Україні.
2. Організація роботи фіскальних органів з розгляду звернень платників податків.
3. Робота громадських і приватних організацій в розвитку національної системи податкового консультування.

Після вивчення теми студент повинен знати:

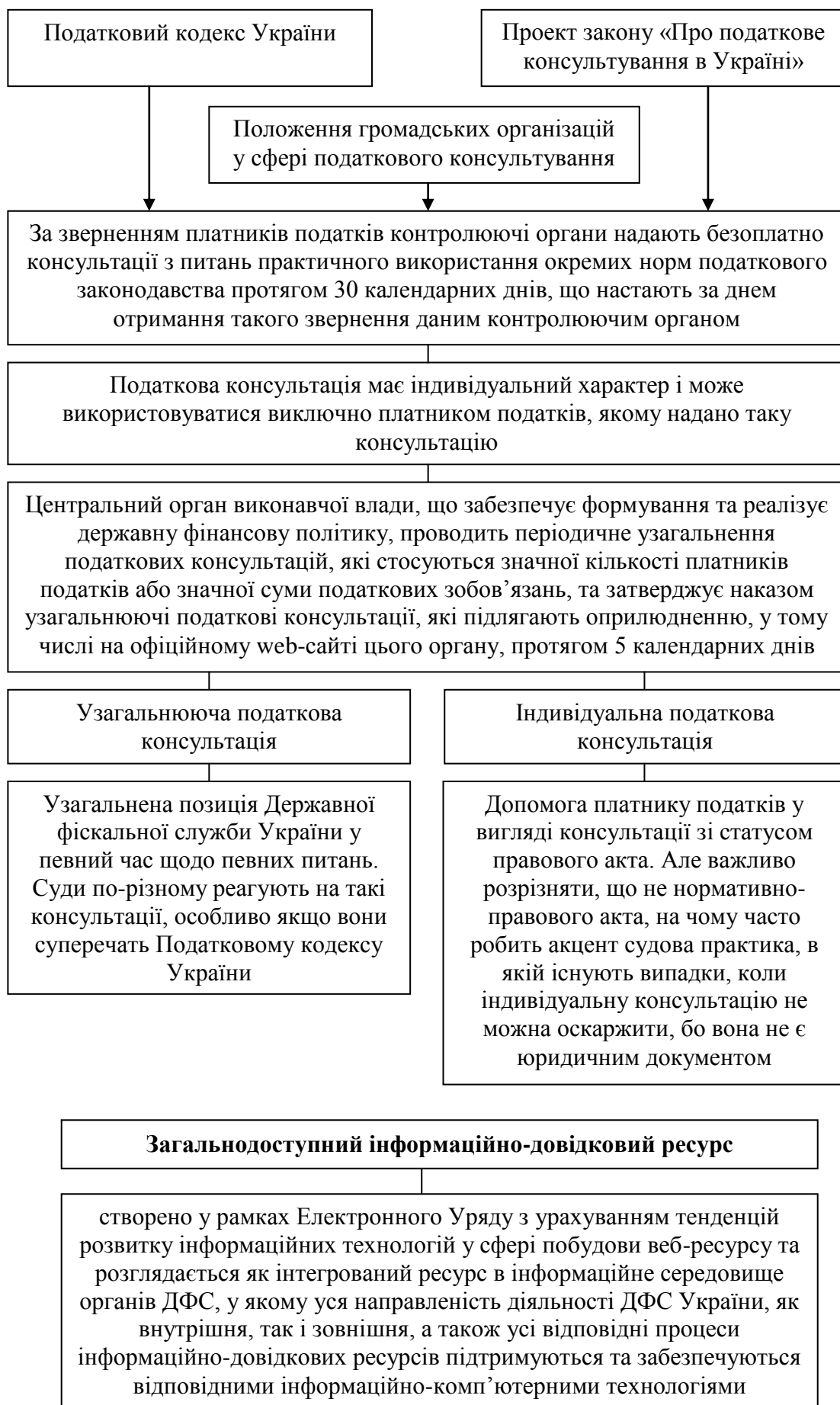
- основні нормативно-правові акти, що застосовуються у процесах податкового та митного консультування в Україні
- специфічні риси роботи фіскальних органів з розгляду звернень платників податків
- методику роз'яснювальної та посередницької роботи у сфері митного оподаткування
- зміст понять «податковий консультант» та «податковий радник»
- основні завдання суб'єктів консультаційної роботи з питань податків та оподаткування

Мета теми:

Набуття необхідних знань з організаційно-правового підґрунтя податкового консультування в Україні та організації діяльності податкових і митних консультантів на мікрорівні.

Міні-лексикон: суб'єктів консультаційної роботи, посередницька робота у сфері оподаткування, нормативно-правові акти.

1. Нормативно-правові аспекти податкового консультування в Україні

Законопроект «Про податкове консультування в Україні»

1. Визначає сутність дефініцій «податкове консультування», «висновок з податкового консультування», «податковий консультант».
2. Формулює правовий статус податкового консультанта.
3. Окреслює повноваження кваліфікаційної комісії податкових консультантів України.
4. Зазначає підстави для проведення податкового консультування.
5. Декламує права та обов'язки податкового консультанта.
6. Встановлює норми та правила податкового консультування.
7. Визначає права та обов'язки юридичних та (або) фізичних осіб, які уклали угоду з надання послуг з податкового консультування.
8. Забезпечує таємницю податкового консультування.
9. Зазначає повноваження громадської організації податкових консультантів України.
10. Засвідчує підстави припинення чинності кваліфікаційного сертифікату податкового консультанта.
11. Окреслює відповідальність податкових консультантів та їх фірм.
12. Наголошує на необхідності страхування під час надання послуг з податкового консультування.

На даний час в Україні питання податкового консультування є предметом діяльності юридичних, адвокатських, аудиторських та інших господарюючих суб'єктів

Працівники фіскальних органів мають забезпечувати всі необхідні умови та надавати дієву допомогу платникам податків у добровільному і своєчасному поданні податкових декларацій та повній сплаті податків. Вирішення таких завдань є основою підвищення ефективності роботи ДФС України

2. Організація роботи фіскальних органів з розгляду звернень платників податків

Систематизація рис поведінки працівників фіскальних органів

<i>Риси характеру працівників ДФС</i>	<i>Типові прояви поведінки працівників ДФС у спілкуванні з платниками податків</i>	<i>Основні завдання етики працівника ДФС</i>
Тактовність і лаконічність	<ul style="list-style-type: none"> – говорити стисло, завжди аргументувати свою відповідь; – не згадувати про негативні моменти; – надавати перевагу діалогу, а не монологу; – намагатися погоджуватися, а не заперечувати 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підвищувати довіру і впевненість суспільства в його етичних діях. 2. Узаконити накладення санкцій за неетичну поведінку. 3. Зменшити кількість неетичних вчинків шляхом їх осуду та покарання за них. 4. Виховувати чуйність та підвищувати підготовленість працівників ДФС до ухвалення більш етичних варіантів рішень. 5. Долати невпевненість у виборі між етичною та неетичною поведінкою. 6. Розвивати здібності та вміння аналізувати етичний і вартісний результат своєї діяльності. 7. Допомогти працівникам ДФС у вирішенні дилеми співвідношення етики вчинку і власного інтересу. 8. Підвищувати моральний і психологічний розвиток державних службовців
Ввічливість	<ul style="list-style-type: none"> – звертаючись до конкретного відвідувача, враховувати його стать, вік, зовнішній вигляд, манеру спілкування; – не вживати жаргонних слів і виразів, завжди уникати лайки; – м'яко заперечувати; – спілкування з відвідувачем закінчувати подякою 	
Емоційна стриманість	<ul style="list-style-type: none"> – дати відвідувачеві змогу подискутувати; – висловити захоплення логікою платника податків; – не сперечатися через дрібниці; – уникати категоричності 	
Толерантність	<ul style="list-style-type: none"> – сприймати без агресії думки, які відрізняються від власних; – адекватно реагувати на особливості поведінки та способу життя платників податків; – демонструвати терпимість до чужого способу життя, поведінки, звичаїв, почуттів, ідей, вірувань тощо 	
Компетентність	<ul style="list-style-type: none"> – підтримувати впевненість у своїй компетентності і в компетентності платника податків; – вміло демонструвати навички і здібності, набуті під час навчання, професійної підготовки 	
Врівноваженість	<ul style="list-style-type: none"> – розпочинати розмову тільки в тиші із зрозумілого і чіткого звертання; – говорити чітко, впевнено, не швидко і не монотонно; – уважно стежити за відвідувачем, який слухає, дивитися йому в очі 	

Працівник державної фіскальної служби має пам'ятати, що вплив на платника податків здійснюється не тільки за допомогою податкового законодавства, методів адміністративного впливу, а й за рахунок особистих психологічних рис, що забезпечують йому довіру та повагу платника податків. А з іншого боку, платник податку має свідомо і з відповідальністю ставитися до виконання своїх професійних обов'язків

Чинники надання податкової консультації

Довіра платника до податкового консультанта

Доброзичливість і ділові претензії

Вільне висловлювання думок щодо справ перевірок чи поведінки окремих осіб

Відсутність тиску з боку фіскальних органів

Високий ступінь емоційного включення та взаємодопомоги у ситуаціях, якщо є у цьому потреба

Відсутність напруженості й конфліктності у процесі консультування

Поліпшення матеріальних, технологічних та організаційно-управлінських умов

Податкові консультанти, окрім знання податкового, фінансового й іншого законодавства, повинні знати основи менеджменту у роботі з платниками податків, основні психологічні моменти, які можуть виникнути, задля усунення конфліктів

Основні принципи податкового консультанта у регулюванні податкових спорів і конфліктів

Конфліктуючі сторони повинні розглядати обраного ними консультанта для врегулювання конфлікту як справедливий вибір

Податковий консультант має бути нейтральною особою, яка не втручається в конфлікт

Конфліктуючим сторонам варто погодитись з присутністю податкового консультанта і використанням його рекомендацій при винесенні остаточного рішення

Основна мета податкового консультанта в окресленому ракурсі – збір інформації, з'ясування проблеми, формування рекомендацій

Податковий консультант має підтримувати кожну сторону, сприяти інтеграції різних точок зору щодо конкретної проблеми

Податковому консультанту варто допомогти конфліктуючим сторонам вирішити, у чому вони можуть поступитись один одному і знайти компромісне рішення

Податкова поведінка платника податків – це складна система пристосування особи до різноманітних умов реалізації в економічному та соціальному середовищі, активна форма перетворення соціальних відносин відповідно до об'єктивних можливостей, які надаються, а також можливостей, які вона самостійно відкриває для себе відповідно до рівня своєї податкової культури

Платник податків має бачити у працівниках фіскальних органів не супротивників, а партнерів по податковому процесу, і саме цим зобов'язані керуватися посадові особи ДФС України у проведенні періодичних податкових та інформаційних кампаній, присвячених черговим змінам податкового законодавства, прийому звітності і декларацій, створенні гнучкої і мобільної системи якісного інформаційного сервісу, наданні необхідної методичної і консультативної допомоги

3. Робота громадських і приватних організацій в розвитку національної системи податкового консультування

<p>В Україні фіскальні органи інформують заінтересованих осіб про митні правила у встановленому законодавством порядку</p>	<p>До фіскальних органів у сфері реалізації митної політики сьогодні варто відносити митні структурні підрозділи Державної фіскальної служби України</p>
<p>Консультації надаються митницями на безоплатній основі за місцем розташування підприємств (за місцем проживання або тимчасового перебування громадян) або фіскальними органами (в усній, письмовій або, за бажанням зацікавленої особи, в електронній формі). Консультації надаються у строк, що не перевищує 30 календарних днів, наступних за днем отримання відповідного звернення</p>	

Підстави та аспекти консультування з питань державної митної справи

Підстава, аспект	Характеристика
Звернення підприємств та громадян	Що переміщують товари, транспортні засоби комерційного призначення через митний кордон України або провадять діяльність, контроль за якою покладено на органи ДФС України (заінтересованих осіб), які безоплатно надають консультації з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи
Консультації з питань практичного застосування окремих норм законодавства України	З питань державної митної справи має індивідуальний характер і може використовуватися виключно особою, якій надано таку консультацію
Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику	Періодично проводить узагальнення консультацій з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи, які стосуються значної кількості осіб або значних сум митних платежів, та затверджує своїми наказами узагальнені консультації, які підлягають оприлюдненню
Не може бути притягнуто до відповідальності особу, яка діяла відповідно до консультації	З питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи, наданої в письмовій або електронній формі, а також до узагальненої консультації, зокрема, на підставі того, що у подальшому такі консультації були змінені або скасовані
Консультація з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи може бути оскаржена	До органу вищого рівня в порядку, визначеному главою 4 Митного кодексу, або до суду як правовий акт індивідуальної дії, якщо вона, на думку заінтересованої особи, суперечить нормам відповідного акта законодавства. Визнання судом такої консультації недійсною є підставою для надання нової консультації з урахуванням висновків суду

Митні установи інформують зацікавлених осіб про митні правила, норми та умови переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України **шляхом**

Опублікування в офіційних друкованих виданнях або поширення інформаційними службами відповідних установ і організацій

Опублікування в друкованих засобах масової інформації або публічного оголошення через аудіо- та аудіовізуальні засоби масової інформації

Безпосереднього доведення інформації до зацікавлених осіб (усно, письмово чи іншими способами)

Надання можливості ознайомлення з архівними матеріалами

Оголошення під час публічних виступів посадових осіб. Законодавчі та інші нормативні акти, що стосуються прав, свобод і законних інтересів громадян, не доведені до публічного відома, не мають юридичної сили

Митно-брокерські фірми

посередники між фіскальними органами і суб'єктами господарювання та мають змогу надавати платні консультації з питань реалізації митної справи

Митний брокер

підприємство, що надає послуги з декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України

декларування товарів, складання митних декларацій та супутніх документів

надання митному органу необхідних документів і додаткових відомостей

пред'явлення товарів, що декларуються

інші операції, необхідні для митного оформлення і контролю

Юридичні фірми

надають допомогу суб'єктам господарювання в сфері пізнання тонкощів українського податкового законодавства та податкової практики, розробляючи практичні та економічно вигідні рішення

консультування з питань оподаткування (для юридичних та фізичних осіб, представництв іноземних компаній)

податкове планування міжнародних структур, внутрішньо-українських та міжнародних проектів, інвестиційних моделей

податковий та юридичний аналіз, розробка, оформлення, реєстрація зовнішньоекономічних договорів

супровід клієнтів під час податкових перевірок

податкова медіація на етапі досудового врегулювання спорів з контролюючими органами

супровід спорів з податковими органами в судах, оскарження податкових повідомлень-рішень в адміністративному та судовому порядку

трансферне ціноутворення

податкове консультування в галузі трудового права і обслуговування приватних клієнтів

підготовка та перевірка податкової звітності юридичних і фізичних осіб

супровід процесу отримання висновку цінової експертизи

підготовка юридичних висновків

Діяльність адвокатських об'єднань чи фірм в галузі роз'яснення норм оподаткування підкріплюється такою сферою з класифікації видів економічної діяльності як консультування з питань комерційної діяльності та управління

Адвокатські об'єднання, фірми

реєстрація, ліквідація суб'єктів господарювання та корпоративне управління

господарські операції, договори

урегулювання проблемної дебіторської заборгованості, захист майнових інтересів

представництво інтересів у господарському суді, представництво в процесі виконавчого провадження

податкове планування й консультування

супровід перевірок контролюючих органів, оскарження, представництво інтересів

Аудиторські компанії

використовують методика податкового консультування з питань, пов'язаних з:

податковим законодавством

методикою та системою ведення бухгалтерського та податкового обліку

правилами оформлення первинної документації, обсягу необхідних документів у господарській операції

застосуванням різних систем оподаткування

Консалтингова фірма

підприємство, що займається професійним консалтингом, а саме надає консультаційні послуги клієнтам (виробникам, продавцям та споживачам) за допомогою спеціально навчених осіб відповідної кваліфікації, здатних визначити, проаналізувати та розробити модель вирішення будь-якої управлінської проблеми

Тема 3. Зарубіжний досвід організації податкового консультування

План теми:

1. Особливості здійснення податкового консультування в європейських країнах.
2. Базові принципи податкового консультування у зарубіжній практиці.
3. Зарубіжний досвід інформаційного співробітництва фіскальних органів і податкових консультантів.

Після вивчення теми студент повинен:

- знати основні риси податкового консультування в європейських країнах;
- уміти застосовувати основні принципи навчання податкових консультантів відповідно до зарубіжного досвіду;
- уміти застосовувати зарубіжний досвід у сфері інформаційного співробітництва між фіскальними органами та податковими консультантами.

Мета теми:

Набуття необхідних знань з розуміння особливостей діяльності та основних завдань податкових консультантів у зарубіжній практиці.

Міні-лексикон: процедури атестації, підвищення кваліфікації податкових консультантів, інформаційне співробітництво

1. Особливості здійснення податкового консультування в європейських країнах

Характеристика систем регулювання податкового консультування

Характеристика	Державне регулювання	Саморегулювання
Країни, в яких використовується	Австрія, Італія, Люксембург, Німеччина, Польща, Португалія, Словаччина, Угорщина, Франція, Хорватія, Чехія	Бельгія, Великобританія, Голландія, Ірландія, Іспанія, Фінляндія, Швейцарія
Законодавча основа	Закон «Про податкове консультування» та «Положення про професійну етику»	Власні нормативні положення професійних об'єднань та «Положення про професійну етику»
Організації, що здійснюють регулювання	Палата податкових консультантів	Професійні об'єднання
Набуття статусу податкового консультанта	- рівень кваліфікації претендента; - випробувальний іспит; - перевірку на професійну приналежність та відповідність особистих якостей майбутній професії; - отримання ліцензії	- скласти іспити; - досвід роботи у сфері оподаткування; - щорічні вимоги до підвищення знань і до підтримання професійного рівня
Особливості застосування	Законом встановлено рамки, у межах яких податкові консультанти вільно здійснюють власну професійну діяльність	У платника податків є вибір з 3-х категорій фахівців для консультацій у сфері оподаткування: юрист, бухгалтер, податковий консультант

Узагальнення діяльності податкових органів у різних країнах світу

<i>Країна</i>	<i>Діяльність податкових органів</i>
Ірландія	Стандарт обслуговування платників податків Служби внутрішніх доходів гарантує: послідовність, справедливість і конфіденційність; ввічливість і люб'язність у спілкуванні; достовірність інформації та право платника податків на скарги, перевірки і апеляції
Австралія	Хартія прав платників податків податкової служби проголошує неупередженість спілкування, перевірку дій служби, пояснення прийнятих рішень, чесність і професіоналізм у веденні справ. Підвищена увага приділяється створенню умов, за яких зростає рівень добровільного дотримання платниками податків податкового законодавства
Швеція	На думку фахівців податкових органів, добровільна сплата податків досягається за рахунок: налагодженого апарату контролю, що характеризується профілактикою, точністю та передбачуваністю; довіри платників податків, впевнених у гарній роботі податкової системи та виконанні податковими органами своїх завдань; введення доступних для розуміння правил оподаткування
Великобританія	Крім принципів справедливості, сприяння і ясності, особлива увага приділяється якості обслуговування платників податків
Бельгія	За бажанням платника податків, податкові органи допомагають йому визначити перелік податків та платежів, які йому необхідно сплачувати.
Франція	Згідно з положеннями Зводу фіскальних процедур фіскальний рескрипт дає платнику податків право направити у фіскальний орган запит про правомірність планованої операції. Таким чином, він використовує право отримати податкову консультацію до укладення контракту. Прийняте податкове рішення є обов'язковим як для податкових органів, так і для платника податків, і зміні не підлягає. У разі відсутності відповіді у передбачені терміни платник податків здійснює дії з позиції їх повної правомірності, при цьому в майбутньому податкові органи не вправі розглядати дану угоду як правопорушення
Німеччина	Процедура рескрипту обмежена консультуванням платників податків з питань оподаткування заробітної плати, митних зборів чи оцінки фактичних ситуацій у зв'язку з проведенням фіскального контролю. Опубліковані позиції, висловлені податковою адміністрацією, стають обов'язковими для неї, але при цьому не накладають обмежень на суд
США	Тлумачення публікуються податковим органом нормативних актів. Письмові відповіді податкового органу платнику податків, який звернувся з попереднім запитом по угоді, яку він має намір укласти
Ізраїль	Можна звертатись за консультацією до укладання угоди, під час і після його вчинення, при цьому головна умова – подати прохання про податкове вирішення до терміну здачі річного звіту

**Порівняльний аналіз нормативно-правового забезпечення діяльності
податкових консультантів**

Аспект	Польща	Чехія	Україна
Нормативно-правовий акт	Закон «Про податкові консультації»	Закон «Про податкові консультаційні послуги та Палату податкових консультантів»	Проект Закону України «Про податкове консультування в Україні»
Сфера дії нормативно-правового акта	Закон визначає умови та механізм справляння податку, організацію діяльності податкових консультантів	Закон регулює надання юридичної допомоги і проведення фінансово-економічних консультацій з питань податків, нарахувань, зборів та інших виплат	Регулює відносини, пов'язані з діяльністю з податкового консультування, визначає правові, організаційні засади цієї діяльності, правовий статус податкових консультантів в Україні
Право надання консультаційних послуг	Фізичні особи включені до списку податкових консультантів. Адвокати, юридичні консульства. Аудитори, окрім тих, що представляють інтереси платника податків у судах	Фізичні особи, що зареєстровані Палатою податкових консультантів в Реєстрі та мають відповідний сертифікат	Громадяни України, які набули правового статусу податкового консультанта
Вимоги податкового консультанта	Є дієздатними особами. Користуються всіма громадянськими правами. Мають хорошу репутацію. Мають вищу освіту. Набули дворічного досвіду роботи за фахом. Здали іспити на податкового консультанта. Зареєстровані Національною радою в списку податкових консультантів	Є дієздатними особами. Не мають судимості. Не працюють в органах державної та місцевої влади, що здійснюють податкову ревізію, а також не працюють в сферах діяльності, що заборонені законом. Отримали вищу освіту в рамках акредитованої навчальної програми бакалаврату. Не були останні 5 років перед поданням заяви на складання іспиту виключені із реєстру податкових консультантів	Для набуття правового статусу податкового консультанта фізична особа повинна мати закінчену вищу освіту, відповідний стаж роботи за економічною або юридичною спеціальністю, успішно скласти кваліфікаційні іспити та одержати сертифікат про присвоєння кваліфікації консультантів з податків і зборів

Аспект	Польща	Чехія	Україна
Права та обов'язки податкового консультанта	<p>Діяти відповідно до закону, присяги та податкової етики.</p> <p>Постійно підвищувати свою кваліфікацію.</p> <p>Регулярно сплачувати членські внески.</p> <p>Зберігати в таємниці факти та інформацію.</p> <p>Підлягають обов'язковому страхуванню.</p> <p>Мають право надавати бухгалтерські послуги</p>	<p>Оберігати права та законні інтереси клієнта.</p> <p>Надавати податкові консультаційні послуги спільно з іншими консультантами.</p> <p>Нести відповідальність перед клієнтом за шкоду, яку він завдав.</p> <p>Дотримуватись конфіденційності.</p> <p>Укладати договір про страхування збитку, який може бути нанесений у зв'язку з наданням податкових консультаційних послуг.</p> <p>Розірвати договір про надання податкових консультаційних послуг</p>	<p>Представляти та захищати права та інтереси фізичних і юридичних осіб у судах.</p> <p>Ознайомлюватись у будь-яких юридичних осіб з необхідними матеріалами, документами.</p> <p>Одержувати письмові висновки фахівців з питань, що потребують спеціальних знань.</p> <p>Надавати консультації та довідки як в усній, так і в письмовій формі.</p> <p>Виконувати інші дії, які не суперечать чинному законодавству</p>
Відповідальність податкового консультанта	<p>У разі заподіяння шкоди податковий консультант і людина, з якою ці операції були здійснені, несуть відповідальність за шкоду відповідно до положень Цивільного кодексу</p>	<p>Дисциплінарна відповідальність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - письмове попередження; - штраф; - зупинення права надавати податкові консультаційні послуги на строк до одного року; - виключення з Реєстру 	<p>За неналежне виконання своїх зобов'язань податковий консультант несе майнову та іншу цивільно-правову відповідальність відповідно до договору та закону</p>

Основи побудови ефективної системи податкового консультування в Польщі та Чехії

Системи регулювання правових відносин

Державне регулювання

Нормативна база податкового консультування переважно кодифікована законом і адресатами цього закону і за необхідності лише уточнюється або доповнюється

Система «державного регулювання» означає, що в даній країні є спеціальний закон про податкове консультування й існує професійне об'єднання, створене та діє на основі цього закону, підтримуючи його здійснення і контролюючи його виконання

Австрія, Угорщина, Німеччина, Італія, Польща, Словаччина, Франція, Хорватія та Чехія, Люксембург, Португалія

Система саморегулювання

Нормативна база встановлена виключно самими дійовими особами. Залежно від наявних в окремих країнах систем регулювання правових відносин створюються різні професійні об'єднання податкових консультантів

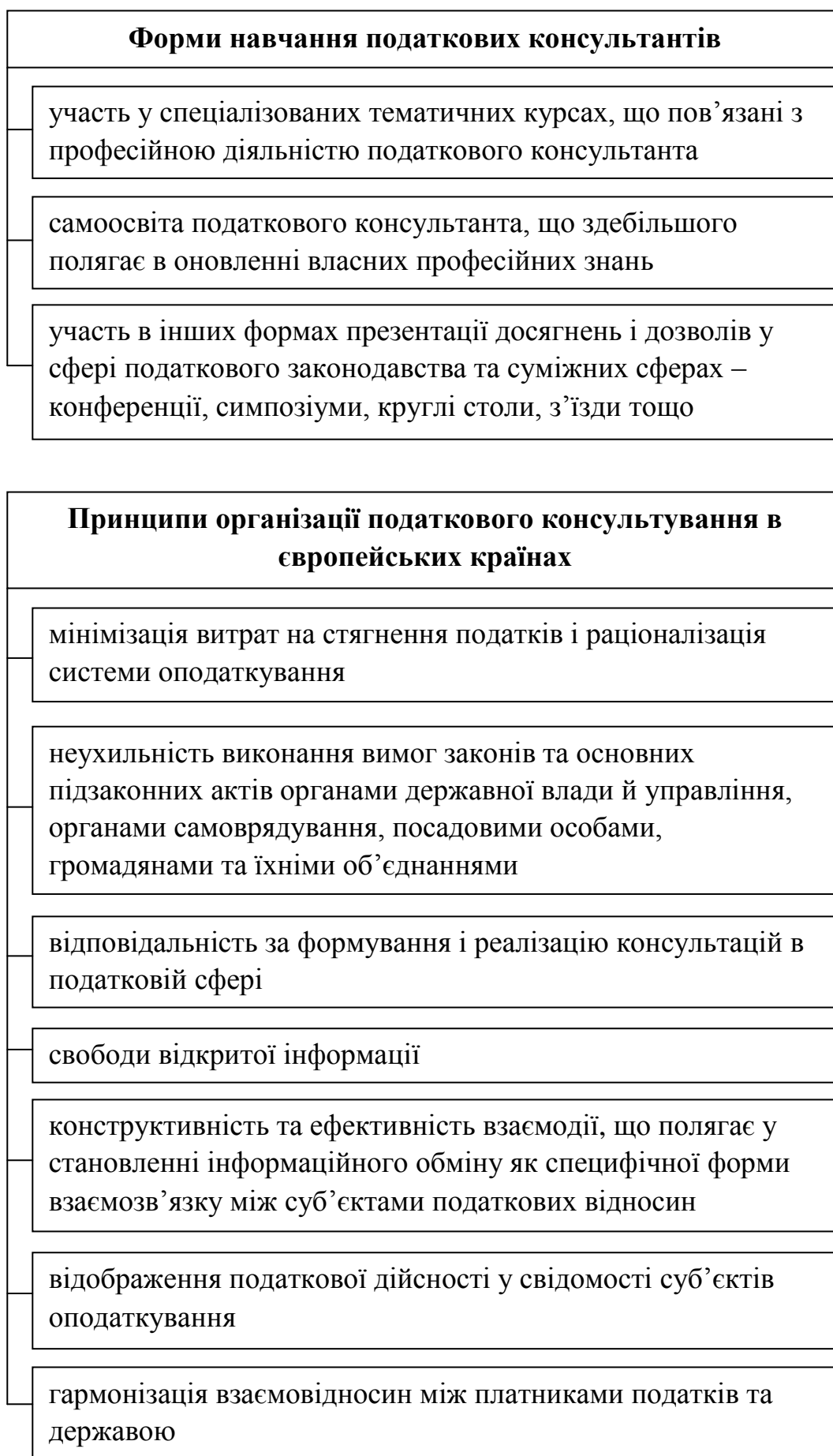
Зазвичай немає спеціального закону, що регулює податкове консультування. Професійне об'єднання при цьому (а в деяких країнах може бути більше одного), як правило, створюється на приватній базі, діє на основі правил і норм, установлених для самих себе. Членами профорганізації стають особи, які відповідають вимогам для вступу в неї, але на добровільних засадах. Таким чином, власні нормативні положення, видані об'єднанням, зобов'язують лише його членів

Бельгія, Великобританія, Голландія, Ірландія, Іспанія, Фінляндія та Швейцарія

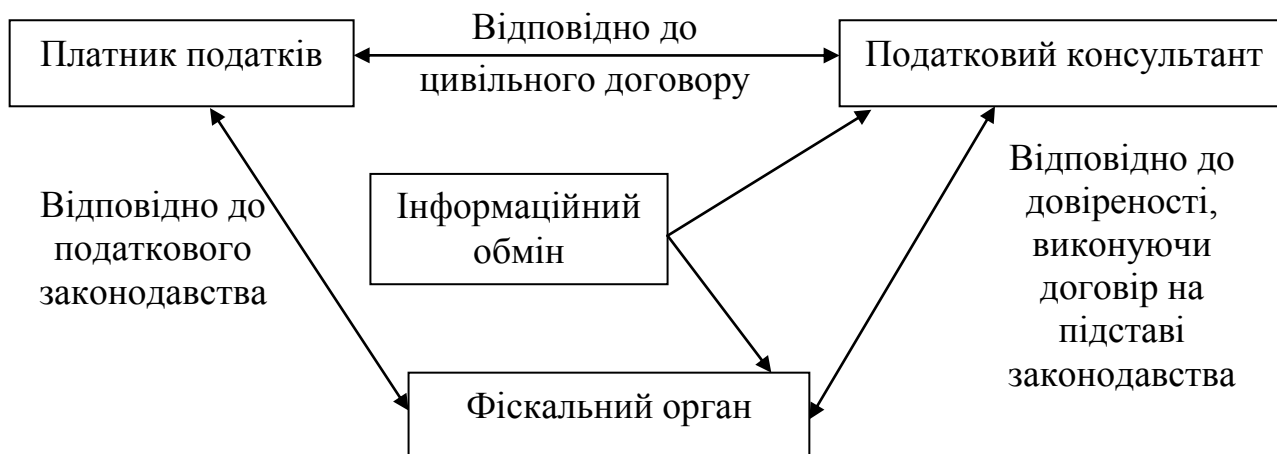
Права й обов'язки податкового консультанта в кожній країні впливають, з одного боку, прямо із закону, з іншого – із «Положення про професійну етику», встановленого професійним об'єднанням.

У Положенні, крім роз'яснення загальних законних вимог до податкових консультантів, установлені норми для відносин податкових консультантів з адміністрацією та органами правосуддя і для відносин між самими податковими консультантами. На основі законів про податкове консультування створені професійні об'єднання

2. Базові принципи податкового консультування у зарубіжній практиці

3. Зарубіжний досвід інформаційного співробітництва фіскальних органів і податкових консультантів

Роль і завдання податкового консультування	
	Податкові консультанти пропонують своїм клієнтам (платникам податків) на договірній основі послуги, які сприяють кращому і якісному виконанні ними своїх податкових обов'язків
	Зобов'язані на основі їм відведених повноважень, дотримуючись загально визнаних норм професійної етики представляти, захищати і оскаржувати законні інтереси та права своїх клієнтів перед податковими органами та правосуддям. Значне місце тут займає досудова процедура розгляду податкових спорів
	Податкові консультанти як фахівці в галузі оподаткування мають змогу спілкуватися з представниками податкових органів на одному рівні. Цим податкові консультанти покликані і здатні виступити в якості посередника між платником податків і податковим органом, як в об'єктивному, так і в суб'єктивному плані, не ігноруючи при цьому своїх функцій. Розбіжності та проблеми між податковим органом та платниками податків можуть вирішуватися на діловому рівні, відтісняючи емоційні аспекти конфлікту на задній план. Відповіді на запитання та запити платника податків, як правило, відрізняються високою професійністю. За участю податкового консультанта часто відпадає для податкового органу необхідність викласти платнику податків суть того чи іншого нормативного положення

Види інформаційного обміну між податковими органами та податковими консультантами

Перший вид має місце при відносинах окремо взятого платника податків і підвідомчого податкового органу з метою вирішення якихось конкретних, індивідуальних питань. Кореспондують, як правило, відповідальні посадові особи податкового органу та консультант даного платника податків

Другий вид – інформація призначена для певної сукупності адресатів. Відрізняються три рівні інформаційного взаємообміну – федеральний, земельний і місцевий рівень. На вищих рівнях обміну виступають відповідальні або уповноважені представники обох сторін, на нижньому рівні обмін інформації відбувається на груповій основі

Федеральний рівень інформаційного обміну

Здійснюється між представниками законодавчої або виконавчої влади і федеральних управлінь професійних організацій податкових консультантів з питань проектів та чинного федерального податкового законодавства, в тому числі з питань, що стосуються виконання податкового консультування

Місцевий рівень інформаційного обміну

Відбуваються між співробітниками місцевого фінансово-податкового управління та податковими консультантами, що представляють платників податків даного адміністративного округу. Вони можуть бути груповими з дорадчим характером чи особистими на діловій основі. Тому обговорювані практичні питання з одного боку є загальними, що враховують регіональні особливості і часто стосуються адміністративно-процесуальних проблем, а з іншого боку вони стосуються конкретних проблем оподаткування окремого платника податків

Тема 4. Порядок надання податкових роз'яснень суб'єктами податкового консультування

План теми:

1. Консультаційно-інформаційна діяльність органів Державної фіскальної служби України.
2. Особливості функціонування Співки податкових консультантів в Україні.
3. Загальні аспекти консультаційної роботи. Практика надання податкових консультацій.

Після вивчення теми студент повинен:

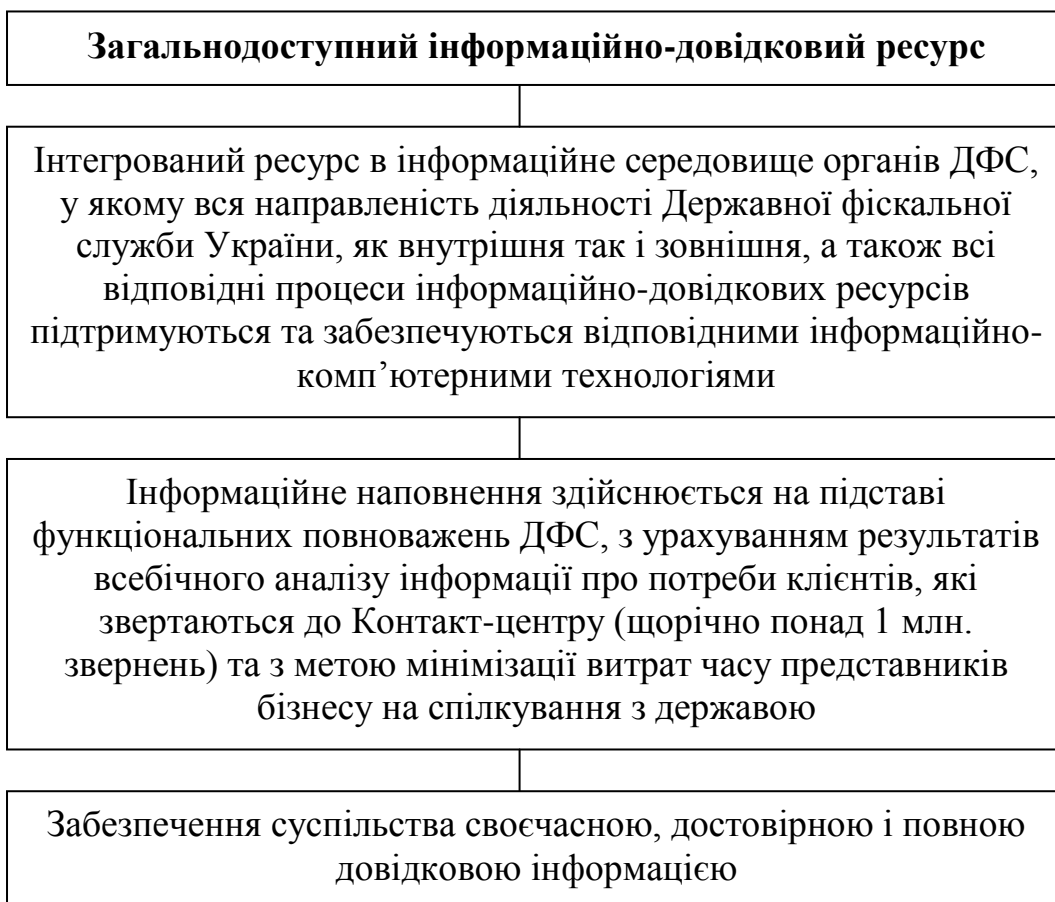
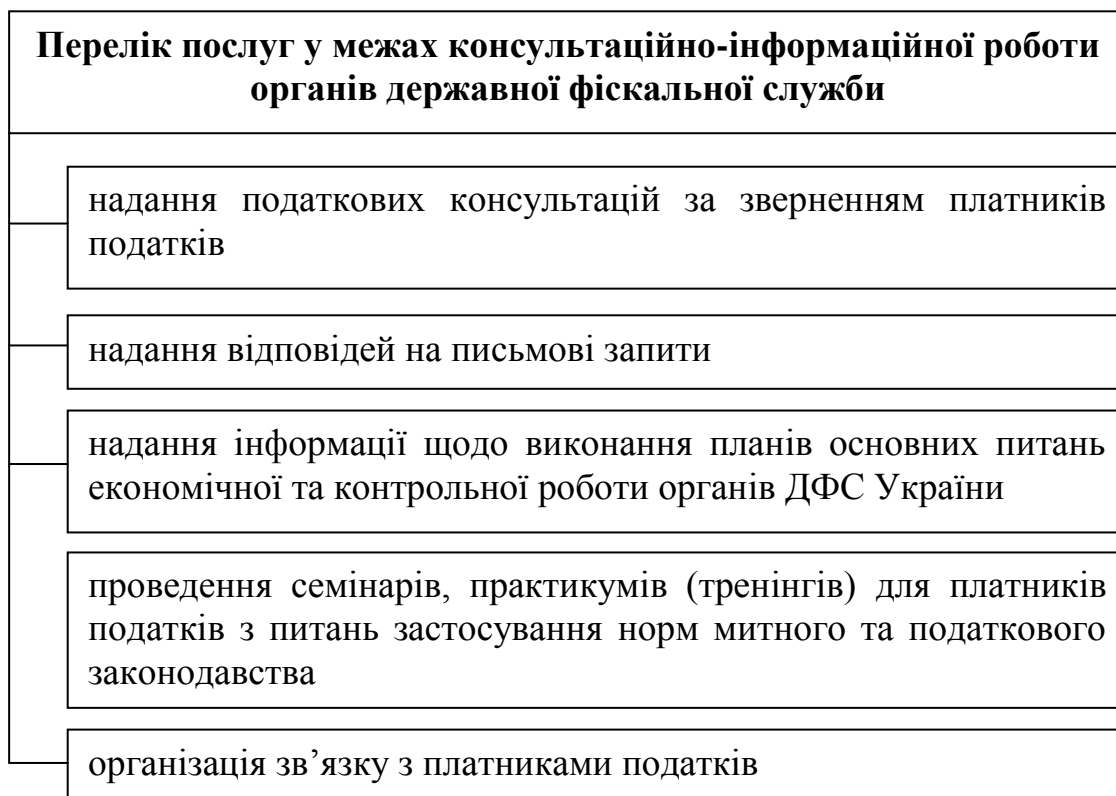
- знати базові аспекти консультаційно-інформаційної роботи органів ДФС України;
- знати основні завдання СПКУ та умови вступу до цієї організації;
- знати основні завдання інших професійних організацій в сфері податкового консультування;
- уміти вирішувати завдання з податкового консультування.

Мета теми:

Набуття необхідних знань з гармонізації відносин між платниками податків і фіскальними органами.

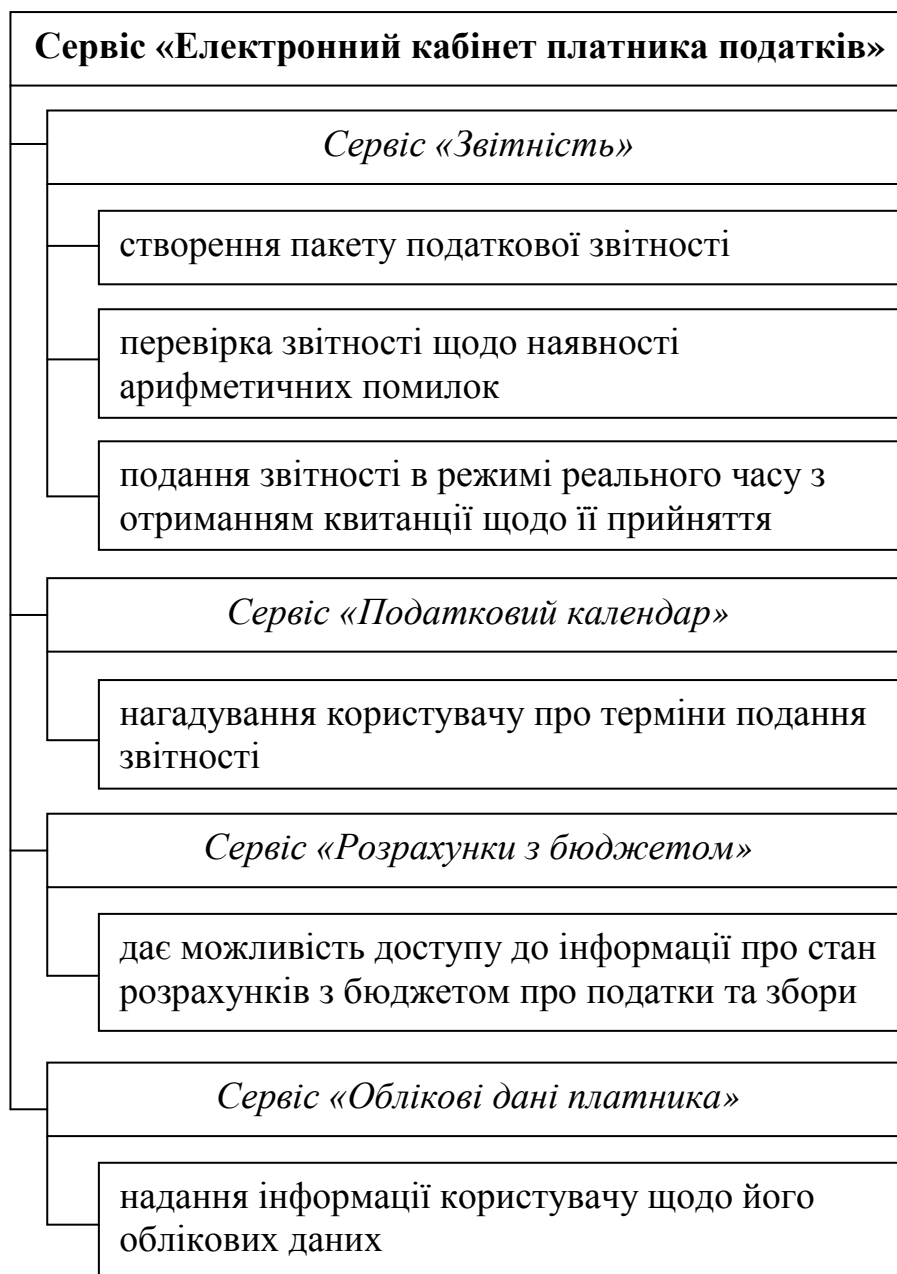
Міні-лексикон: податкові радники, консалтингові послуги, суб'єкт податкового консультування

1. Консультаційно-інформаційна діяльність органів Державної фіскальної служби України

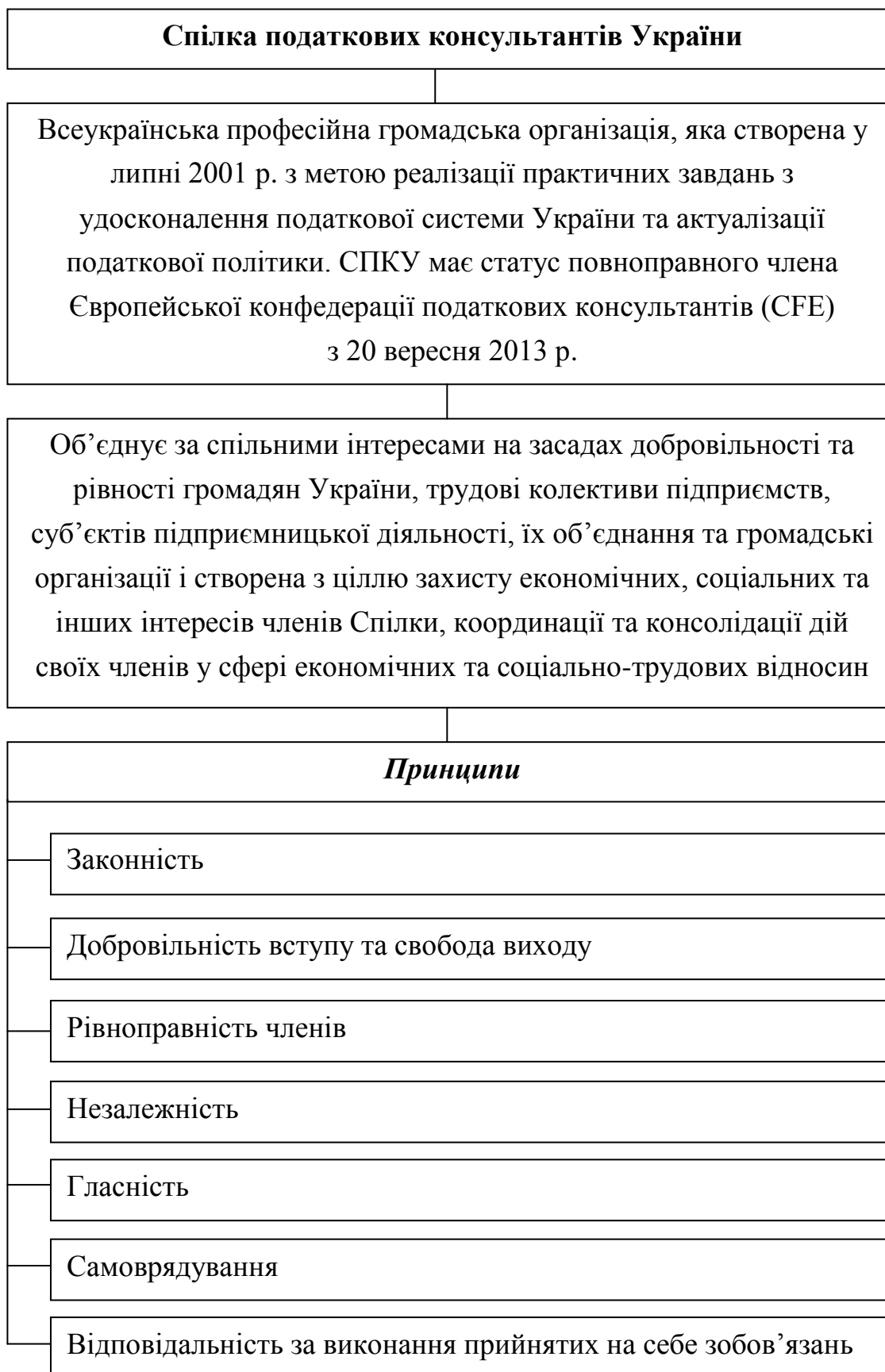
Розділи загальнодоступного інформаційно-довідкового ресурсу

Розділ	Характеристика
Запитання – відповіді з Бази знань	Реалізована можливість самостійного пошуку інформації, шляхом ознайомлення з редакціями відповідей на запитання, з якими звертаються клієнти до Контакт-центру по телефону, електронній пошті та письмово
Нормативні та інформаційні документи	Містить нормативні та інформаційні документи з питань оподаткування, митної справи, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та електронного цифрового підпису, інших питань законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи ДФС, а також іншу інформацію щодо роботи органів ДФС
Письмові консультації	Наповнюється витягами з письмових консультацій, підготовлених Інформаційно-довідковим департаментом (ІДД) ДФС України на типові звернення суб'єктів господарювання та громадян
Коментарі та пропозиції	Надає можливість працівникам органів фіскальної служби здійснювати зворотній зв'язок з модератором загальнодоступного інформаційно-довідкового ресурсу шляхом залишення коментарів-пропозицій до запитань-відповідей з Бази знань, з метою прийняття участі у формуванні та вдосконаленні автоматизованої бази уніфікованих відповідей на запитання суб'єктів господарювання та громадян. У подальшому таку можливість з використанням електронного цифрового підпису матимуть і зовнішні користувачі
Функціонал ресурсу забезпечує можливість пошуку інформації по певному податку, напрямку діяльності, в т.ч. з використанням ключових слів, шляхом перегляду за певні періоди інформації, при цьому не лише по запитаннях-відповідях, розміщених в Базі знань, але і по відповідях на письмові звернення, які були надані з використання Бази знань, назвах нормативних та інформаційних документів, а в перспективі запровадження інтерактивних посилань на взаємопов'язані документи	

Користувачі Електронного кабінету платника можуть скористатися інформацією довідників, таких як Класифікатор (клас) видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор організаційно-правових форм господарювання тощо. В рамках загальної стратегії уряду, органи ДФС України працюють над автоматизованою системою «Єдине вікно електронної звітності», що у перспективі дозволить громадянам і бізнесу зручно звітувати до усіх органів влади. На головній сторінці Електронного кабінету платника розміщено інструкцію з його експлуатації, організовано зворотній зв'язок користувача з адміністратором системи

2. Особливості функціонування Співки податкових консультантів в Україні

Завдання Спілки податкових консультантів в Україні

створення сприятливих умов для професійного вдосконалення членів Спілки

сприяння пошуку, підтримці та підготовці фахівців у сфері податкового консультування та залучення їх до роботи у Спілці

сприяння розробці програм організації, популяризації та поширення ідей ринкової економіки

сприяння розвитку міжнародного співробітництва з питань, що входять до завдань Спілки

вивчення та узагальнення передового досвіду у сфері податкового консультування та сприяння впровадженню його в практику, зокрема, шляхом внесення пропозицій до органів влади

участь членів Спілки в якості спеціалістів (експертів) при розгляді спорів платників податків з податковими органами

Права членів Спілки податкових консультантів в Україні

- обирати і бути обраними до керівних органів Спілки;
- висувати і підтримувати своїх кандидатів на виборах у керівні органи Спілки;
- брати участь у роботі З'їзду Спілки;
- брати участь в обговоренні та визначенні основних напрямків діяльності робочих органів Спілки, а також в інших заходах, що здійснюються Спілкою;
- брати участь в управлінні Спілки в порядку, передбаченому цим Статутом;
- вносити заяви та пропозиції на розгляд З'їзду та інших органів Спілки, а також використовувати інші права, передбачені цим Статутом;
- брати участь у заходах та програмах, що реалізуються Спілкою;
- вийти із складу членів Спілки у порядку та на умовах, визначених цим Статутом

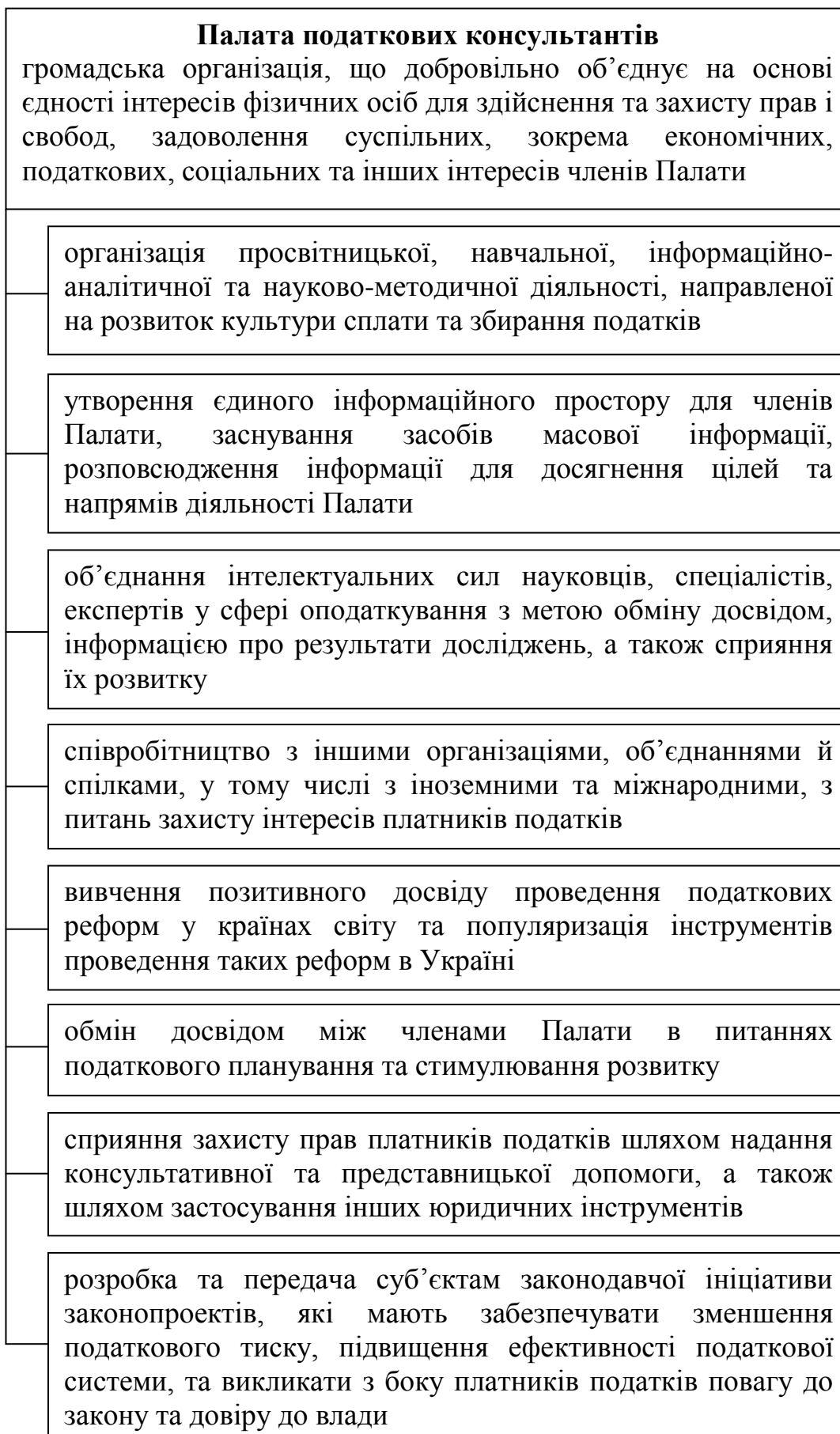
Зобов'язання членів Спілки податкових консультантів в Україні

- дотримуватись вимог Статуту Спілки;
- брати участь у діяльності Спілки;
- виконувати рішення керівних органів Спілки, прийняті у межах їхньої компетенції;
- забезпечувати, відповідно до умов Статуту, повне за обсягом та своєчасне за строком виконання прийнятих на себе обов'язків;
- не вчиняти дій, які можуть нанести шкоду діяльності чи репутації Спілки;
- здійснювати свій внесок у діяльність та розвиток Спілки у порядку, передбаченому цим Статутом, а також надавати необхідну допомогу Спілці;
- дбати про зміцнення авторитету Спілки, дотримуватися норм моралі та ділової конструктивної критики;
- регулярно сплачувати членські внески

Професійна характеристика консультанта з податків та зборів зобов'язує його:

- здійснювати консультаційні послуги фізичним і юридичним особам, незалежно від форм власності та організаційно-правових форм з питань застосування законодавства щодо податків і зборів;
- надавати необхідні рекомендації стосовно визначення бази оподаткування, розрахунку податків і зборів, використання пільг окремими платниками податків і зборів відповідно до чинного законодавства, дотриманню встановленого порядку нарахування та сплати податків і зборів;
- розроблювати варіанти організації оподаткування стосовно специфіки діяльності юридичних та фізичних осіб, інформує їх про зміни в законодавстві щодо податків і зборів;
- надавати роз'яснення відносно практичного застосування відповідних законодавчих та нормативно-правових актів;
- сприяти правильному нарахуванню та повній сплаті податків і зборів;
- здійснювати моніторинг змін у відповідному законодавстві;
- консультувати стосовно прав та обов'язків платників податків і зборів;
- представляти інтереси юридичних та фізичних осіб в органах, що займаються контролем за нарахуванням та сплатою податків і зборів та судових органах

3. Загальні аспекти консультативної роботи. Практика надання податкових консультацій

Структура управлінського блоку Палати податкових консультантів

Загальні збори Палати податкових консультантів

- затвердження Статуту та нової редакції Статуту Палати в разі внесення змін або доповнень;
- визначення кількісного, персонального складу, обрання та відкликання членів Спостережної ради, Дирекції та Директора;
- заслуховування та затвердження звітів про роботу Дирекції Палати, Спостережної ради, оцінка їх діяльності;
- визначення стратегічних напрямків діяльності Палати;
- прийняття рішення про відчуження майна на суму, що становить п'ятдесят і більше відсотків майна Палати;
- вирішення питання про саморозпуск та про реорганізацію Палати;
- затвердження зразків членських квитків Палати, печатки, символіки та атрибутів Палати

Спостережна рада Палати податкових консультантів

- здійснення загального нагляду за роботою Палати;
- напрацювання стратегії розвитку Палати;
- забезпечення виконання рішень Дирекції;
- надання висновків щодо відповідності Статуту, рішень та інших документів, прийнятих Дирекцією Палати

Спостережна рада Палати податкових консультантів

- реалізація рішень Загальних зборів Палати;
- заслуховування та розгляд у період між Загальними зборами Палати (не менше одного разу на рік) інформації Спостережної ради Палати;
- встановлення розміру вступних, членських внесків, порядку їх сплати та затвердження Положення про сплату членських внесків;
- затвердження Положення про членство в Палаті та виключення з неї;
- прийняття рішення про скликання чергових та позачергових Загальних зборів Палати;
- розробка зразків членських квитків Палати, печатки, символіки та атрибутів Палати;
- визначення пріоритетності проектів і програм Палати та їх затвердження тощо

Членство в Палаті податкових консультантів

Асоційований член

Член Палати, який дотримується вимог Статуту Палати, не має права голосувати на Загальних зборах та обирати чи бути обраним до Дирекції Палати. Асоційовані члени не сплачують в обов'язковому порядку вступні та членські внески

Дійсний член

Член, який відповідає усім вимогам щодо членства в Палаті відповідно до Положення про членство в Палаті та не має заборгованості по сплаті членських внесків

Податковий радник (консультант)

спеціаліст у галузі фінансового обліку, податкового законодавства та пов'язаних із ним галузях

Основна ціль його діяльності – це мінімізація ризиків юридичних та фізичних осіб у сфері оподаткування. Його робота охоплює широкий спектр завдань – від заповнення та подачі декларації клієнта до представлення інтересів клієнта в суді чи переговорах із державними органами з питань оподаткування

Податковий експерт, який консультує замовника (клієнта) і представляє його інтереси, якщо в цьому є необхідність по всім видам податкових правовідносин. Причому клієнтом може бути як платник податків, так і державна податкова установа

Вимоги до кандидата в податкові радники:

- вища закінчена економічна, юридична або технічна освіта;
- знання англійської мови на рівні не нижче середнього;
- комунікабельність та вміння безконфліктно вирішувати проблемні ситуації;
- аналітичний склад розуму;
- відсутність фінансових зобов'язань (неоплачених прострочених кредитів);
- відсутність судимості

Організації, які надають послуги пов'язані з податковим консультуванням

Організація	Завдання, діяльність
Асоціація платників податків України	<p>Діє на основі єдності інтересів для спільної реалізації своїх прав і свобод, на засадах добровільності та рівноправності, з метою представництва і захисту прав, економічних, соціальних, інших інтересів платників податків на місцевому, регіональному, галузевому, всеукраїнському рівнях, а також з метою координації та консолідації дій своїх членів у сфері соціально-трудових та економічних відносин. Головна місія Асоціації платників податків України полягає у забезпеченні захисту прав та законних інтересів її членів, поліпшенні підприємницького клімату в країні, розвитку партнерських відносин між владою і бізнесом, підвищенні соціальної відповідальності платників податків.</p> <p>Асоціація реалізовує наступні завдання, зокрема, пов'язані з податковим консультуванням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - моніторинг законодавчих ініціатив, дій владних структур в сфері формування податкового законодавства з метою розширення та повної реалізації законних прав та інтересів платників податків; - представлення інтересів платників податків в органах державної влади, управління та місцевого самоврядування при формуванні та реалізації державної податкової і економічної політики; - підвищення рівня знань платників податків з метою сприяння добровільній і своєчасній сплаті податків, зростання соціального престижу платника податків; - забезпечення реалізації комплексної системи ефективної взаємодії бізнесу і влади для оптимального поєднання їхніх інтересів; - налагодження співпраці з іншими громадськими об'єднаннями, в тому числі і міжнародними, з метою обміну досвідом, а також захисту законних прав членів Асоціації; - забезпечення необхідних правових і соціальних умов для ширшого залучення громадян до підприємницької діяльності. <p>В сфері консультаційної роботи АППУ акцентує свою увагу на таких аспектах як загальна консультативна допомога в питаннях різного спрямування в межах статутної діяльності АППУ; надання письмових роз'яснень з питань оподаткування на отримані письмові звернення; а також забезпечення членів АППУ інформацією про проведення навчальних та інших масових заходів на податкову, митну та фінансову тематику в рамках партнерських взаємовідносин</p>

Організація	Завдання, діяльність
Аудиторська палата України	<p>Аудиторська палата України здійснює такі основні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сертифікацію осіб, які мають намір займатися аудиторською діяльністю; - затверджує стандарти аудиту; - затверджує програми підготовки аудиторів та за погодженням з Національним банком України програми підготовки аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків; - веде Реєстр аудиторських фірм та аудиторів; - здійснює контроль за дотриманням аудиторськими фірмами та аудиторами вимог Закону України «Про аудиторську діяльність», стандартів аудиту, норм професійної етики аудиторів; - здійснює заходи із забезпечення незалежності аудиторів при проведенні ними аудиторських перевірок та організації контролю за якістю аудиторських послуг; - регулює взаємовідносини між аудиторами (аудиторськими фірмами) в процесі здійснення аудиторської діяльності та у разі необхідності застосовує до них стягнення; - здійснює інші повноваження, передбачені Законом України «Про аудиторську діяльність» та Статутом АПУ
Спілка аудиторів України	<p>Сформована не лише для вирішення поточних завдань з управління та організації роботи Спілки аудиторів України в цілому, але й з метою надання допомоги у вирішенні практичних завдань і питань, які стоять перед окремим аудитором або аудиторською фірмою. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з потенційними замовниками та державними органами з метою розширення сфери участі Спілки у виробленні політики на ринку і формуванні умов діяльності – одне з пріоритетних завдань діяльності</p>
Спілка адвокатів України	<p>Створена на засадах рівноправності та професійної незалежності її членів, об'єднує адвокатів для їх професійного розвитку та вдосконалення системи підготовки і підвищення їх професійного рівня, сприяє розвитку адвокатської професії, правосвідомості адвокатів та етичних стандартів поведінки, зміцнення інституту адвокатури в Україні, підвищення його ролі та авторитету в суспільстві, забезпечення захисту законних прав та інтересів її членів.</p> <p>Науково-методична Рада є консультативним органом Спілки адвокатів України та надає рекомендації щодо подальшого розвитку адвокатської професійної діяльності, здійснює консультативну та методичну підтримку діяльності Спілки і її членів</p>

Організація	Завдання, діяльність
Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів	<p>Створена з метою розвитку професії та забезпечення фахового зростання бухгалтерів і аудиторів в Україні, захисту інтересів професійної спільноти, виведення статусу обліку, аудиту і бухгалтерської справи в цілому на якісно новий рівень.</p> <p>Основні завдання Української асоціації сертифікованих бухгалтерів і аудиторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечувати, вдосконалювати та розвивати фундаментальні засади професії; - впроваджувати новітні світові напрацювання та стандарти у галузі обліку та аудиту в Україні; - забезпечувати потребу ринку у висококваліфікованих кадрах, таким чином, зміцнювати та розвивати його
Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України	<p>Створена з метою відстоювання інтересів представників бухгалтерської та аудиторської професій. Серед пріоритетів федерації: підвищення рівня професіоналізму фахівців-обліковців, поліпшення їх іміджу в суспільстві та покращення якості послуг, що надаються ними. ФПБАУ є єдиною організацією в Україні, яка представляє професію бухгалтера і аудитора на міжнародному рівні: є членом Місією Федерації є захист інтересів членів ФПБАУ та сприяння росту довіри громадськості до високої якості їх професійних послуг; розробка і впровадження національних стандартів і практики бухгалтерського обліку і аудиту</p>
Рада незалежних бухгалтерів та аудиторів	<p>Створена для сприяння реформування та розвитку бухгалтерського обліку та аудиту в Україні з урахуванням процесів Європейської інтеграції, удосконаленню податкового законодавства та захисту інтересів членів організації. Основними завданнями РНБА є сприяння щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гармонізації українського законодавства із законодавством Європейського Союзу та його реформуванню; - професійного розвитку бухгалтерів та аудиторів та поширенню етичних стандартів поведінки; - вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів та аудиторів; - забезпечення членів РНБА необхідними видами навчальних, інформаційних та консультативних послуг; - підвищення правової культури та правосвідомості бухгалтерів та аудиторів, підвищенню ролі цих професій в суспільстві, розвитку ринку бухгалтерських та аудиторських послуг в Україні тощо

Організація	Завдання, діяльність
Союз юристів України	<p>Заснований для спільних дій по задоволенню інтересів юристів, залучення їх до активної участі в роботі по розбудові правової держави, формування в Україні громадянського суспільства.</p> <p>Основними завданнями Союзу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприяння створенню юристам України належної правової основи для активної професійної і громадської діяльності, їх соціальної захищеності; - налагодження співробітництва між юристами, які займаються різними видами правової діяльності; - сприяння зміцненню зв'язків між юридичною наукою, освітою і практикою, розширенню демократії і гласності у правотворчості; - участь в організації юридичної освіти та перепідготовці юридичних кадрів; - пропаганда та роз'яснення чинного законодавства; - розвиток співробітництва юристів України з національними і міжнародними юридичними громадськими організаціями; - вивчення досвіду зарубіжних країн в галузі права, пропаганда за кордоном законодавства України, досягнень вітчизняної юридичної науки і освіти
Федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України	<p>Створена для сприяння розробці нових і вдосконаленню діючих механізмів організації та методології фінансів, бухгалтерського обліку, контролю та аудиту в агропромисловому виробництві.</p> <p>Основні завдання Федерації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методичне забезпечення обліку, фінансів, оцінки, звітності та аудиту в галузях АПК; - координація наукових досліджень з проблем бухгалтерського обліку, оцінки, фінансів, звітності та аудиту, комп'ютеризації облікових робіт, сприяння впровадження в практику результатів наукових досліджень; - методичне забезпечення підготовки та перепідготовки кадрів, створення системи професійного навчання, сертифікація своїх членів за міжнародними стандартами обліку та звітності; - створення в аграрних регіонах інформаційно-довідкової мережі з питань обліку, фінансів, звітності, податків і права; - організація співпраці з вітчизняними та закордонними об'єднаннями фінансистів, бухгалтерів і аудиторів, міжнародними проектами тощо

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПОДАТКОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Тема 1. Особливості надання податкових консультацій платникам податків і зборів

План теми:

1. Податкове консультування на етапі вибору системи оподаткування суб'єктом господарювання.
2. Порівняння загальної та спрощеної системи оподаткування.
3. Роз'яснення порядку формування та подання податкової звітності.
4. Оптимізація податкового навантаження платника податків і платежів.

Після вивчення теми студент повинен:

- знати чині системи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні;
- знати переваги та недоліки загальної системи оподаткування;
- знати ефекти й ризики спрощеної системи оподаткування;
- уміти надавати податкову консультацію щодо правильності формування та подання податкової звітності.

Мета теми:

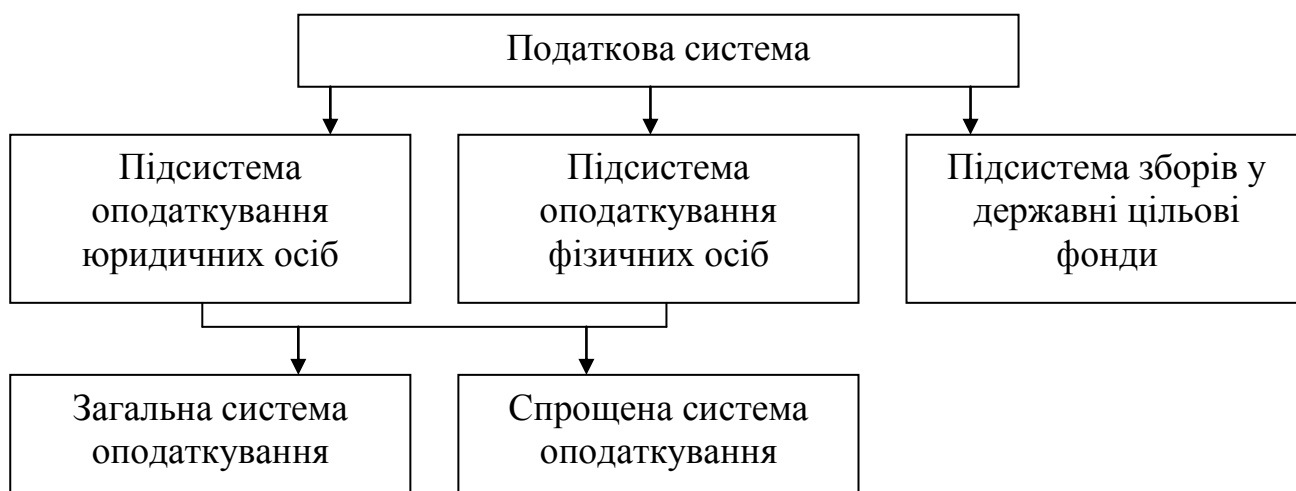
Набуття необхідних знань з формування стратегії оптимізації сплати податкових платежів.

Міні-лексикон: податкові розрахунки і платежі, пільгове оподаткування, оптимізація оподаткування

1. Податкове консультування на етапі вибору системи оподаткування суб'єктом господарювання

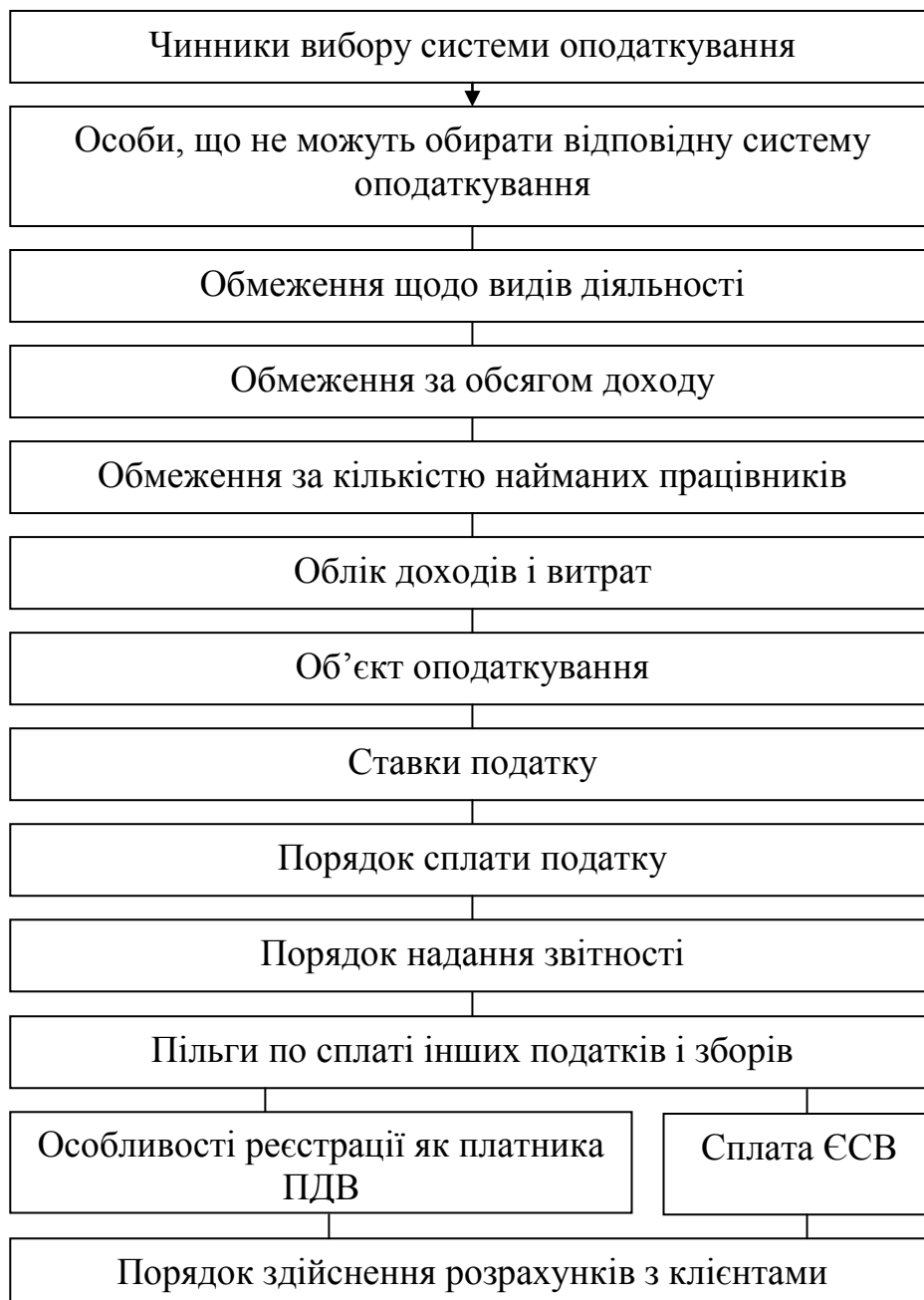
Податкова система

сукупність податків і зборів (обов'язкових платежів), що справляються до бюджетів і державних цільових фондів у встановленому законами України порядку; принципів, форм і методів їхнього встановлення, зміни чи скасування; дій, що забезпечують повну та своєчасну їхню сплату, контроль і відповідальність за порушення податкового законодавства

Загальна система оподаткування	
Переваги	Недоліки
Відсутність обмежень у видах діяльності	Складність адміністрування (більш суворі вимоги до ведення обліку та складання звітності)
Відсутність обмежень обсягу доходу й кількості працівників	Досить високе податкове навантаження, особливо за наявності найманих працівників
Більш широка можливість планування та оптимізації оподаткування (внаслідок впливу обсягу видатків на базу оподаткування)	
Для фізичних осіб – можливість несплати ЄСВ за відсутності чистого доходу	
Розмір сплачуваних податків, який прямо залежить від обсягу доходів за звітний період	

Спрощена система оподаткування	
Переваги	Недоліки
Простіша процедура нарахування єдиного податку	Обмеження у видах діяльності, обсязі доходу й кількості працівників
Спрощене ведення обліку і відносна простота заповнення звітності	Відсутність можливості добровільної реєстрації платником ПДВ у фізичних осіб-підприємців
Звільнення від сплати платником єдиного податку низки податків і обов'язкових платежів	Певні дискомфортні аспекти роботи ФОП з юридичними особами на загальній системі
Можливість не використовувати реєстратори розрахункових операцій (для ФОП)	

2. Порівняння загальної та спрощеної системи оподаткування

Загальна система оподаткування передбачає сплату усіх видів податків і зборів, передбачених податковим законодавством України, залежно від наявності певних об'єктів оподаткування. Основними податком, які сплачує підприємець юридична чи фізична особа є податок на прибуток, податок на додану вартість, акцизний податок та інші податки і збір

Перебуваючи, на загальній системі оподаткування у платника немає обмежень щодо дозволеного виду діяльності чи граничної суми дозволеного доходу, більш широка можливість планування та оптимізації оподаткування (внаслідок впливу обсягу видатків на базу оподаткування); для фізичних осіб – можливість несплати ЄСВ за відсутності чистого доходу

Перелік податків, від справляння яких звільняється суб'єкт господарювання при виборі спрощеної системи оподаткування

Податок	Умова звільнення
Податок на прибуток підприємств	У всіх випадках
Податок на доходи фізичних осіб	У частині доходів (об'єкта оподаткування), що отримані в результаті господарської діяльності платника 1-3 групи спрощеної системи оподаткування (фізичної особи) та оподатковані згідно з главою 1 розділу XIV ПК України
Податок на додану вартість	З операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, крім податку на додану вартість, що сплачується фізичними особами та юридичними особами, які обрали ставку єдиного податку, визначену в пп.1 п.293.3 ст.293 ПК України, а також що сплачується платниками єдиного податку четвертої групи
Податок на майно	Крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються платниками єдиного податку 1-3 груп для провадження господарської діяльності та платниками єдиного податку четвертої групи для ведення сільськогосподарського товаровиробництва
Рентна плата за спеціальне використання води	Виключно представниками 4 групи

Групи платників єдиного податку

Група	Характеристика
1-а група	<p>Річний ліміт доходу платників – до 300000 гривень (граничний обсяг доходу за 1 рік), ставка податку – до 10% прожиткового мінімуму (в 2017 році 160,00 грн., в 2016 році – до 137,80 грн).</p> <p>Відповідно до Закону № 1791 з 2017 року ставка 1 групи базується на прожитковому мінімумі, а не на розмірі мінімальної зарплати. Платниками можуть бути тільки фізичні особи, які не використовують працю найманих осіб. Діяльність таких платників – роздрібний продаж товарів на ринках та надання побутових послуг населенню</p>
2-га група	<p>Річний ліміт доходу – до 1500000 гривень (граничний обсяг доходу за 1 рік), ставка – до 20% мінімальної зарплати (в 2017 році – до 640,00 грн., було в 2016 році – до 275,60 грн).</p> <p>Платниками виступають тільки фізичні особи. Кількість найманих працівників не більше 10 осіб.</p> <p>Основна діяльність – надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та населенню, виробництво та продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства. Ті хто підпадає під цю групу не може займатися наданням посередницьких послуг з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна, а також діяльністю з виробництва, продажу ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння (для них підходить 3-я група). У разі здійснення кількох видів діяльності застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку, встановлений для таких видів діяльності. Звітний період – календарний рік (до 01.01.13 був квартал)</p>
3-а група	<p>Юридичні та фізичні особи, що відповідають вимогам: річний ліміт доходу – до 5 млн. грн. (у 2015 році 20 млн. грн.), ставка – 3% (платники ПДВ) та 5% (неплатники ПДВ) (у 2015 році було відповідно 2% та 4%), кількість працівників не обмежена. Ті хто підпадає під дану групу може займатися наданням посередницьких послуг з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна, а також діяльністю з виробництва, продажу ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння. При цьому вони не можуть бути платниками ПДВ. Може застосовуватись підвищена ставка 15% (фізичні особи) або подвійна ставка (юридичні особи) застосовується в разі якщо: – до суми перевищення ліміту обсягів доходу; – до доходу, отриманого із застосуванням іншого способу розрахунків, аніж грошового; – до доходу від видів діяльності, що не дають права на застосування спрощеної систему оподаткування. Звіт подається протягом 40 днів після закінчення кварталу</p>

Група	Характеристика
4-а група	<p>Починаючи з 2015 року з формована з колишніх платників фіксованого сільськогосподарського податку. Платники, які до 2015 року відносилися до 4 групи тепер віднесені до 3 групи. Для платників 4 групи єдиного податку починаючи з 2015 року збережені майже всі умови їх оподаткування, які раніше були передбачені для платників фіксованого сільськогосподарського податку. Так відповідно платники фіксованого сільськогосподарського податку не будуть сплачувати земельний податок за земельні ділянки під виробничою інфраструктурою, які є землями сільськогосподарського призначення і надані для виробництва товарного сільськогосподарського виробництва, а за земельні ділянки, які надані не для ведення товарного сільськогосподарського товаровиробництва, – сплачувати земельний податок потрібно на загальних підставах. При цьому підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру. До податкового законодавства внесена вимога про обов'язкову реєстрацію договорів, якими передбачається право власності та право користування земельними ділянками, у тому числі на умовах оренди. Адже для нарахування єдиного податку платниками 4 групи є дані державного земельного кадастру, дані з державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Відповідно, площа земельних ділянок, інформація про які не внесена до державного земельного кадастру, фактично не включатиметься в базу оподаткування єдиного податку</p>

Встановлено нові коригування фінансового результату до оподаткування, зокрема, визначено, що фінансовий результат до оподаткування, починаючи зі звітнього податкового періоду 2015 року, зменшується на суму нарахованих доходів від участі платника податку на прибуток в капіталі інших платників податку на прибуток і платників єдиного податку 4 групи (сільськогосподарських товаровиробників), а також нарахованих доходів у вигляді дивідендів, з яких сплачено авансові внески з податку на прибуток при виплаті дивідендів

Зміни щодо сплати податків

1) єдиного соціального внеску встановлена єдина ставка 22% замість ставок з урахуванням класів професійного ризику виробництва із застосуванням коефіцієнта 0,6, який повинен був застосовуватися з 1 січня 2016 року. При цьому скасований єдиний соціальний внесок, який сплачувався за рахунок працівника (за ставками 2%, 2,6%, 3,6%), а також підвищена максимальна величина бази нарахування ЄСВ з 17 до 25 мінім. місячних заробітних плат

2) для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ і перелогів) застосовується індекс споживчих цін за 2015 рік зі значенням 120%

3) запроваджено порядок повернення надміру сплачених до бюджету грошових зобов'язань з ПДВ – не на поточний рахунок платника податку, а виключно на рахунок в системі електронного адміністрування ПДВ

4) у разі одностороннього розірвання контролюючими органами електронного договору про визнання електронних документів, платники податків мають право подавати звітність особисто або направляти її поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення. При цьому, дана норма не вирішує основну проблему, пов'язану з розірванням таких договорів, – неможливість здійснити реєстрацію податкових накладних, розрахунків коригування до них

5) встановлено нові підстави для направлення контролюючим органом платнику податків запиту і проведення позапланової документальної перевірки – якщо на такого платника подано скаргу про ненадання податкової або акцизної накладної, або у таких накладних містяться помилки в реквізитах, а також нові підстави для проведення камеральної перевірки щодо відповідності даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального та позапланової документальної перевірки – в разі, якщо такою камеральною перевіркою будуть встановлені невідповідності

6) повернена норма щодо підстави для проведення позапланової документальної перевірки – у разі, якщо контролюючим органом отримано податкову інформацію, яка свідчить про порушення платником податків валютного та іншого не врегульованого цим Кодексом законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи

3. Роз'яснення порядку формування та подання податкової звітності

Декларація

документ, що подається платником податків контролюючому органу у строки, встановлені законодавством, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

Додатки до податкової декларації є її невід'ємною частиною

Загальні вимоги до складання та подання податкової звітності

Під час встановлення податку обов'язково визначаються такі елементи: строк та порядок подання звітності про обчислення та сплату податку

Платник податків зобов'язаний: вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів; подавати на належним чином оформлену письмову вимогу контролюючих органів (у випадках, визначених законодавством) документи з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансову звітність, інші документи, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та зборів. У письмовій вимозі обов'язково зазначається конкретний перелік документів, які повинен надати платник податків, та підстави для їх надання

Платник податку на прибуток подає разом з відповідною податковою декларацією квартальну або річну фінансову звітність (крім малих підприємств)

Платник податків зобов'язаний: вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів

Податкова декларація складається за формою, затвердженою в певному порядку. Форма податкової декларації повинна містити необхідні обов'язкові реквізити і відповідати нормам та змісту відповідних податків та зборів

Після того як платник відправив податковий документ в електронному вигляді органи ДФС проводять його розшифрування, перевірку цифрового підпису та відповідності електронного документа затверженому формату

Підстави для прийняття податкового документа в електронному вигляді

Відповідність документа затверженому стандарту

Підтвердження електронним цифровим підписом (ЕЦП) платника податків та його посадових осіб

Чинність відповідного посиленого сертифіката ключа під час накладання ЕЦП (підтверджується за допомогою позначки часу, отриманої від акредитованого центру сертифікації ключів, або якщо до моменту одержання електронного документа строк дії відповідного сертифіката не був закінчений або відповідний сертифікат не був скасований/блокований)

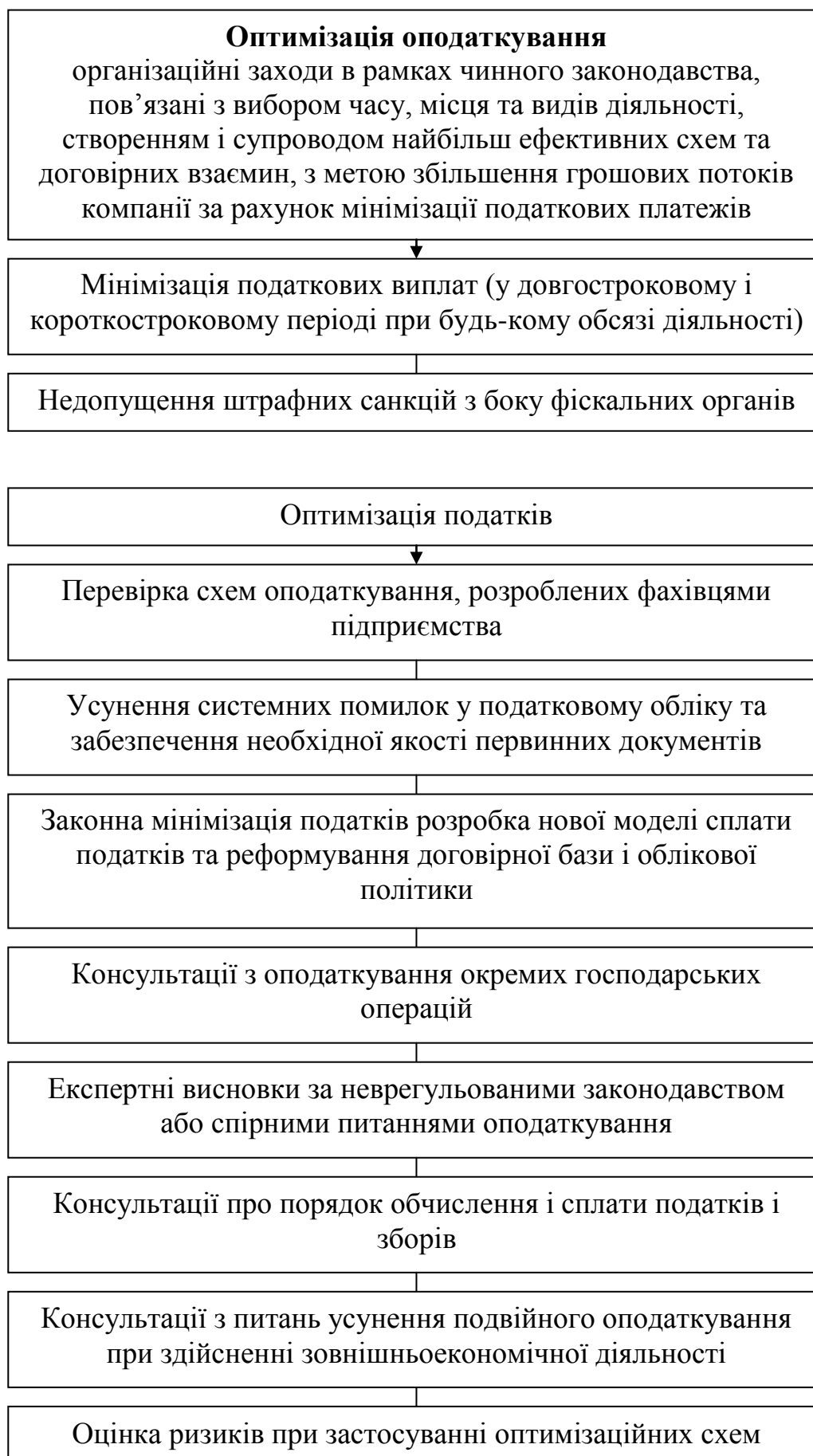
Звітність вважається прийнятою за умов:

За наявності відзначки (штампу) органу ДФС на всіх аркушах, із яких складається декларація, та за бажанням платника на її копії (у разі особистого подання), поштового повідомлення з відзначкою про вручення органу ДФС (у разі поштового відправлення); квитанції про отримання декларації органами ДФС (у разі електронного відправлення)

За відсутності повідомлення органу ДФС про відмову в прийнятті декларації, яке повинно бути надіслано платнику податків протягом: п'яти робочих днів із дня отримання декларації засобами електронного зв'язку або поштою; трьох робочих днів із дня отримання декларації в разі особистого подання

4. Оптимізація податкового навантаження платника податків і платежів

Податкова оптимізація полягає в зниженні податкових зобов'язань для досягнення оптимального рівня податкового навантаження, при цьому не збільшуючи податкові ризики, шляхом цілеспрямованих правомірних дій платника податків

Заходи з оптимізації оподаткування

Аналіз зовнішнього середовища (макроекономічних показників, податкової політики та фірм-конкурентів), аналіз поточного стану оподаткування та господарської діяльності підприємства, виявлення факторів, що впливають на рівень оподаткування

Формування стратегії щодо зменшення податкових зобов'язань (оптимізація або мінімізація) для досягнення оптимального рівня оподаткування потребує комплексного підходу, врахування норм податкового, господарського та іншого права, пошуку схем не тільки зменшення платежів, а й організаційно-адміністративних заходів

Завдання стратегії податкової оптимізації

Забезпечення стійкого розвитку та фінансової безпеки на довгостроковий період

Отримання додаткових конкурентних переваг

Формування іміджу добропорядного платника податків, який є надійним партнером для інвесторів

Прогнозування економічних показників та наслідків запровадження плану, обсягів податкових надходжень, можливих податкових, фінансових ризиків, здійснення оцінки впливу різних факторів на діяльність підприємства

Розробка та прийняття плану дій найбільш вигідного для досягнення цілей, а також вибір критеріїв оцінки ефективності здійснення плану (стабільність, конкурентоспроможність, стимулювання діяльності)

Реалізація стратегії, моніторинг та контроль за здійсненням, формування звіту

Методи податкової оптимізації	
Метод	Характеристика
Методи, які спрямовані на зменшення податкового навантаження без зміни структури податків, що підлягають сплаті	<ul style="list-style-type: none"> - зменшення податкової бази: маніпулювання цінами та витратами, формування відповідної облікової політики та інші; - зменшення податкових ставок: організація окремого обліку реалізації товарів, що оподатковуються за різними ставками; - використання пільг та податкових відрахувань: використання передбачених законодавством пільг, зміна діяльності для використання пільг та преференцій; - зміна порядку та термінів сплати податків: зміна договірних умов, створення та використання резервів, зміна строків сплати податків.
Методи, які спрямовані на зменшення податкового навантаження шляхом зміни структури податків, що підлягають сплаті	<ul style="list-style-type: none"> - скорочення переліку сплачених податків: зміна організаційно-правової форми здійснення діяльності, зміна статусу юридичної особи на приватного підприємця та інші; - використання спеціального податкового режиму: спрощена система оподаткування, обліку та звітності; - зміна місця реєстрації платника податків: реєстрація у закордонній або внутрішній юрисдикції з пільговою системою оподаткування
Метод зміни податкової юрисдикції	Перенос об'єкта оподаткування (окремих операцій, видів діяльності, майна) або реєстрації організації на території (внутрішній (регіональний) або зовнішньоекономічний), що надає певні особливі умови оподаткування (офшор)
Метод відстрочки податкового платежу	Заснований на можливості переносити момент виникнення об'єкта оподаткування на наступний календарний період
Метод прямого скорочення об'єкта оподаткування	Має на меті зниження розміру об'єкта, що підлягає оподаткуванню, або заміну цього об'єкта іншим, оподатковуваним більш низьким податком або не оподатковуваним податком зовсім. Об'єктом можуть бути як господарські операції, так і оподатковуване податками майно, причому це скорочення не повинно надати негативного впливу на господарську діяльність підприємця

Тема 2. Податкове консультування для мінімізації правопорушень і спорів

План теми:

1. Адміністративне та судове врегулювання податкових спорів.
2. Податкове консультування при мінімізації ухилень від оподаткування.
3. Використання консультацій для мінімізації ризиків.
4. Удосконалення сервісу податкового консультування.

Після вивчення теми студент повинен:

- знати особливості адміністративного оскарження рішень фіскальних органів;
- знати процедуру врегулювання податкових спорів у судовому порядку;
- знати основні причини ухилення від оподаткування та застосовувати заходи їх мінімізації;
- уміти застосовувати консультаційні прийоми при мінімізації податкових ризиків.

Мета теми:

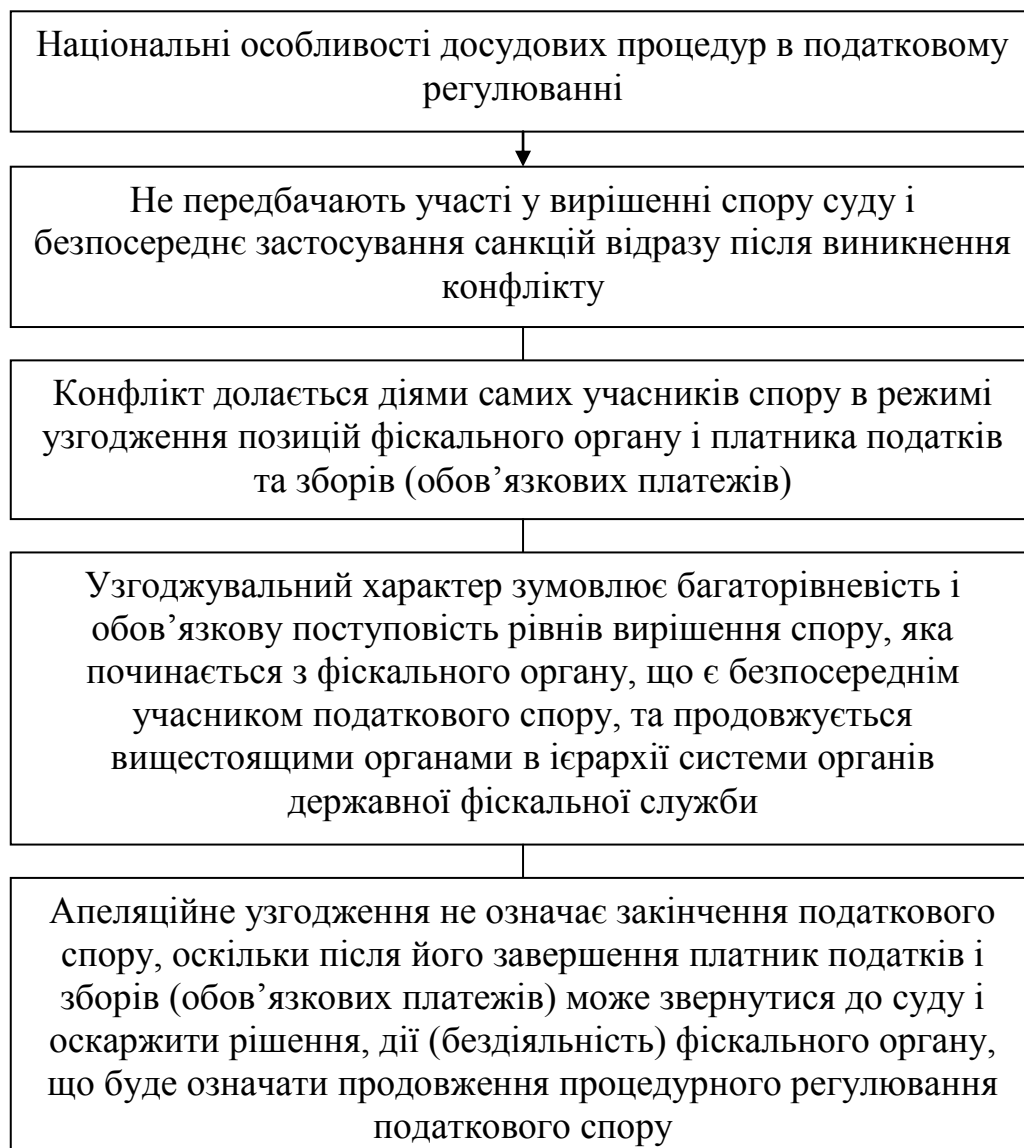
Набуття необхідних знань з формування партнерських відносин між платниками податків, податковими консультантами та фіскальними органами.

Міні-лексикон: контролюючий орган, адміністративне оскарження, податкова дисципліна

1. Адміністративне та судове врегулювання податкових спорів

Суть процедури **адміністративного оскарження** рішення контролюючого органу полягає в тому, що конфлікт, який виник між сторонами податкового правовідношення (платником податків як зобов'язаною стороною та контролюючим органом, уповноваженим правомочною стороною – державою – здійснювати функції щодо справляння податків), долається самими сторонами без втручання третьої особи – суду

Серед характерних ознак адміністративного оскарження є те, що процедура вважається досить простою, в порівнянні з судовою. Платнику податків достатньо лише подати скаргу в податковий орган і чекати на її вирішення. Також, вільним є спосіб викладення скарги, що полегшує та прискорює її подання, не потребує спеціальних знань та витрат на звернення за правовою допомогою, а підстави для повернення скарги мінімальні

Процедура розгляду податкового спору в адміністративному порядку – правовий механізм, який полягає в поетапному розгляді скарги платника податку в системі фіскальних органів. Процедурою адміністративного оскарження рішень та дій органів державної фіскальної служби користуються лише платники податків, а органи фіскальної служби виступають як суб'єкт вирішення спору

Відомості, які мають бути зазначені у скарзі:

Найменування, місцезнаходження, а також адреса, на яку необхідно надіслати рішення за скаргою

Найменування фіскального органу, яким видано податкове повідомлення-рішення (дата і номер), назва податку, збору або штрафної (фінансової) санкції та сума

Суть порушеного питання, прохання чи вимоги й обґрунтування незгоди платника податків

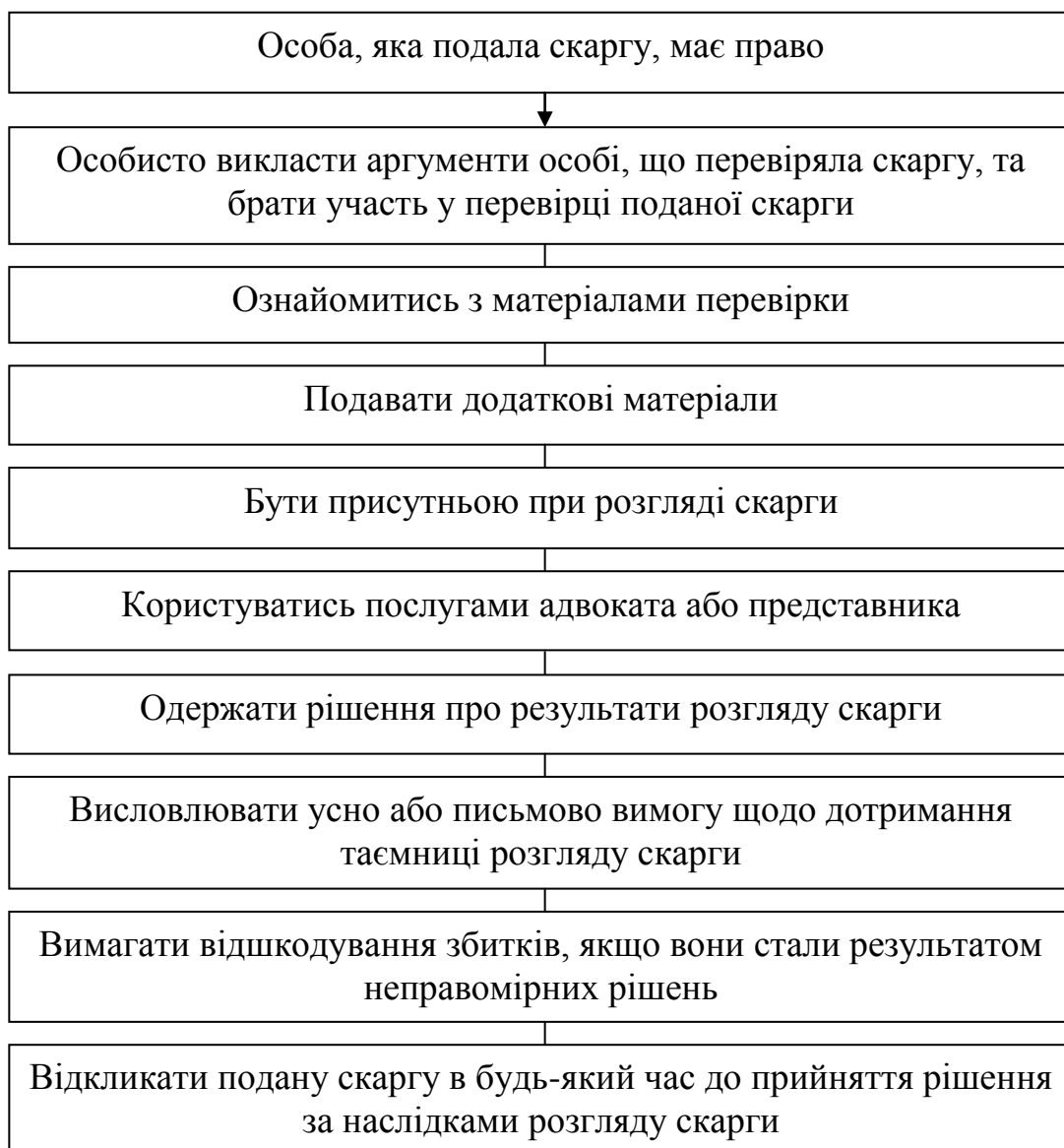
Інформація про повідомлення чи неповідомлення відповідного податкового органу про подання скарги органу ДФС вищого рівня

Підпис керівника юридичної особи або особи, яка виконує обов'язки керівника

Перелік документів і розрахунків, що додаються до скарги

Якщо скарга в інтересах юридичної особи – платника податку подається її представником, то до скарги долучається копія довіреності. Підпис представника на скарзі обов'язково має бути скріплений печаткою такої юридичної особи.

Адміністративне оскарження податкових повідомлень-рішень в Україні є дворівневим. Слід відзначити, що обов'язок доведення того, що будь-яке нарахування, здійснене податковим органом, є правомірним, покладається на органи ДФС України

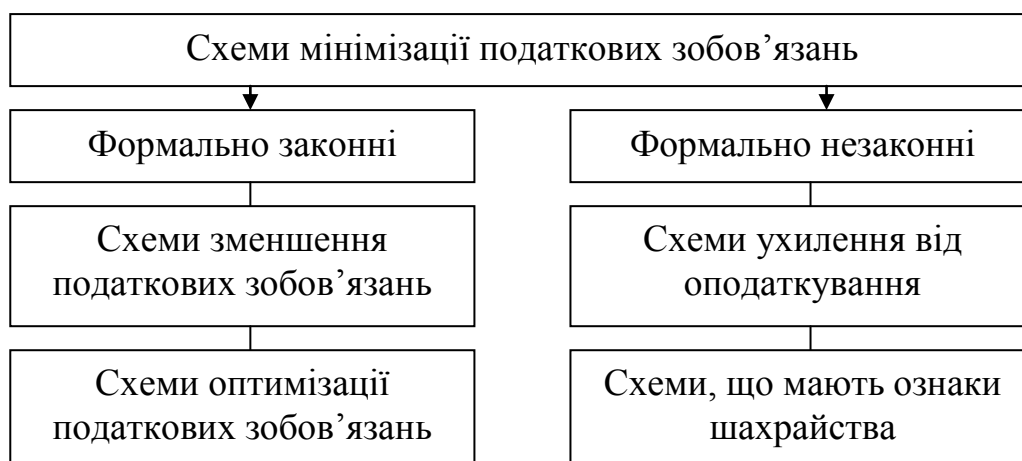

Строки, упродовж яких платник податку має право звернутися до суду

1) якщо платник податків попередньо оскаржував податкове повідомлення-рішення до контролюючих органів вищого рівня (про що йшлося вище), то він має право подати позов про визнання недійсним податкового повідомлення-рішення протягом місяця, що настає за днем закінчення процедури адміністративного оскарження – за днем отримання рішення ДФС України про результати розгляду скарги або днем, наступним за останнім днем строку, передбаченого для подання скарги на податкове повідомлення-рішення, якщо таку скаргу не було подано у зазначений строк

2) якщо платник податків не вдався до процедури адміністративного оскарження, він має право оскаржити податкове повідомлення-рішення протягом 1095 днів після отримання такого рішення

2. Податкове консультування при мінімізації ухилень від оподаткування

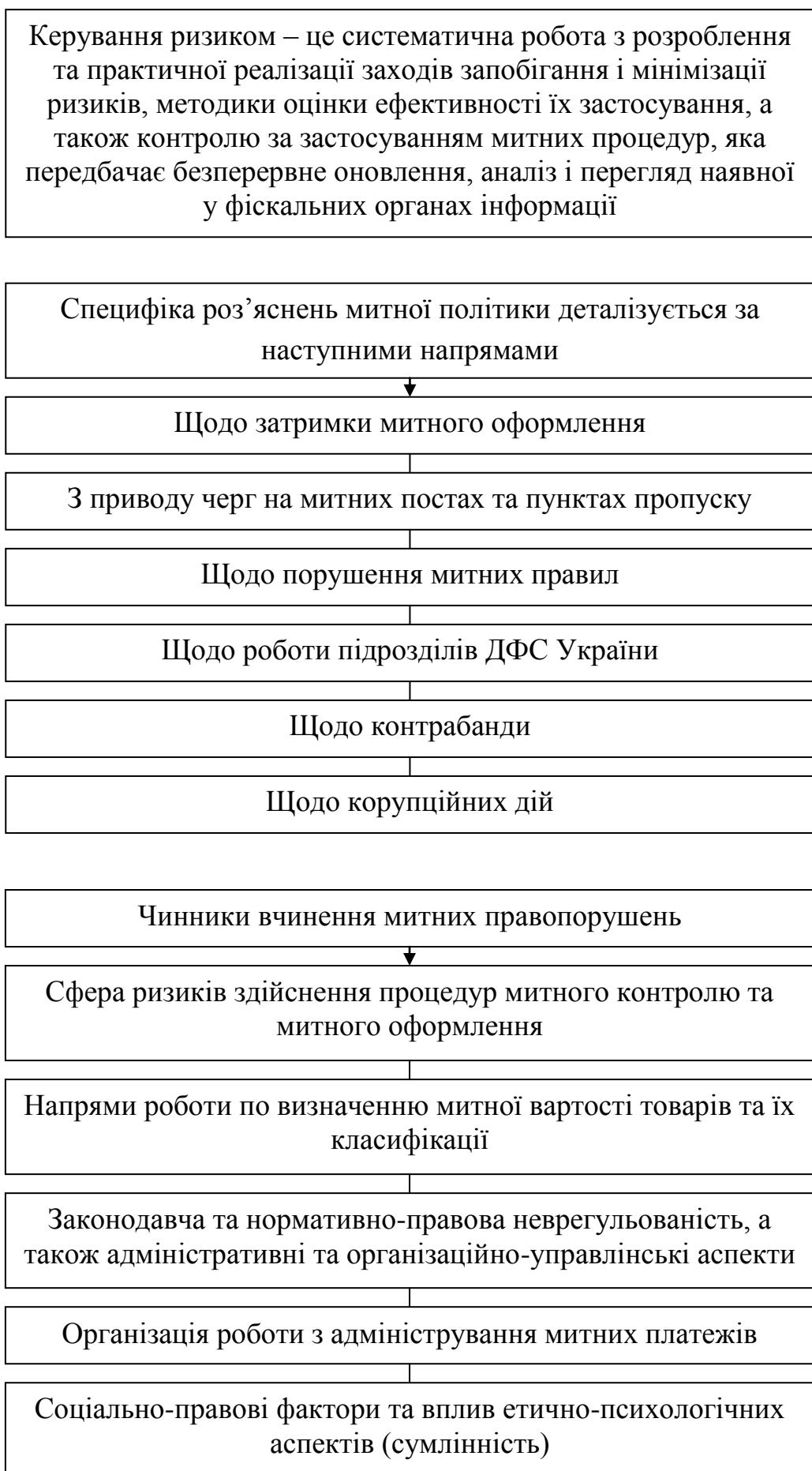
Випередженням щодо мінімізації здійснення перевірок може стати обізнаність і поінформованість платників податків за допомогою податкового консультування. Воно повинно націлюватись на сумлінне виконання платниками обов'язку сплати податкових платежів і як наслідок, отримання від держави якісних суспільних благ в інтерпретації винагороди за такий сумлінний обов'язок

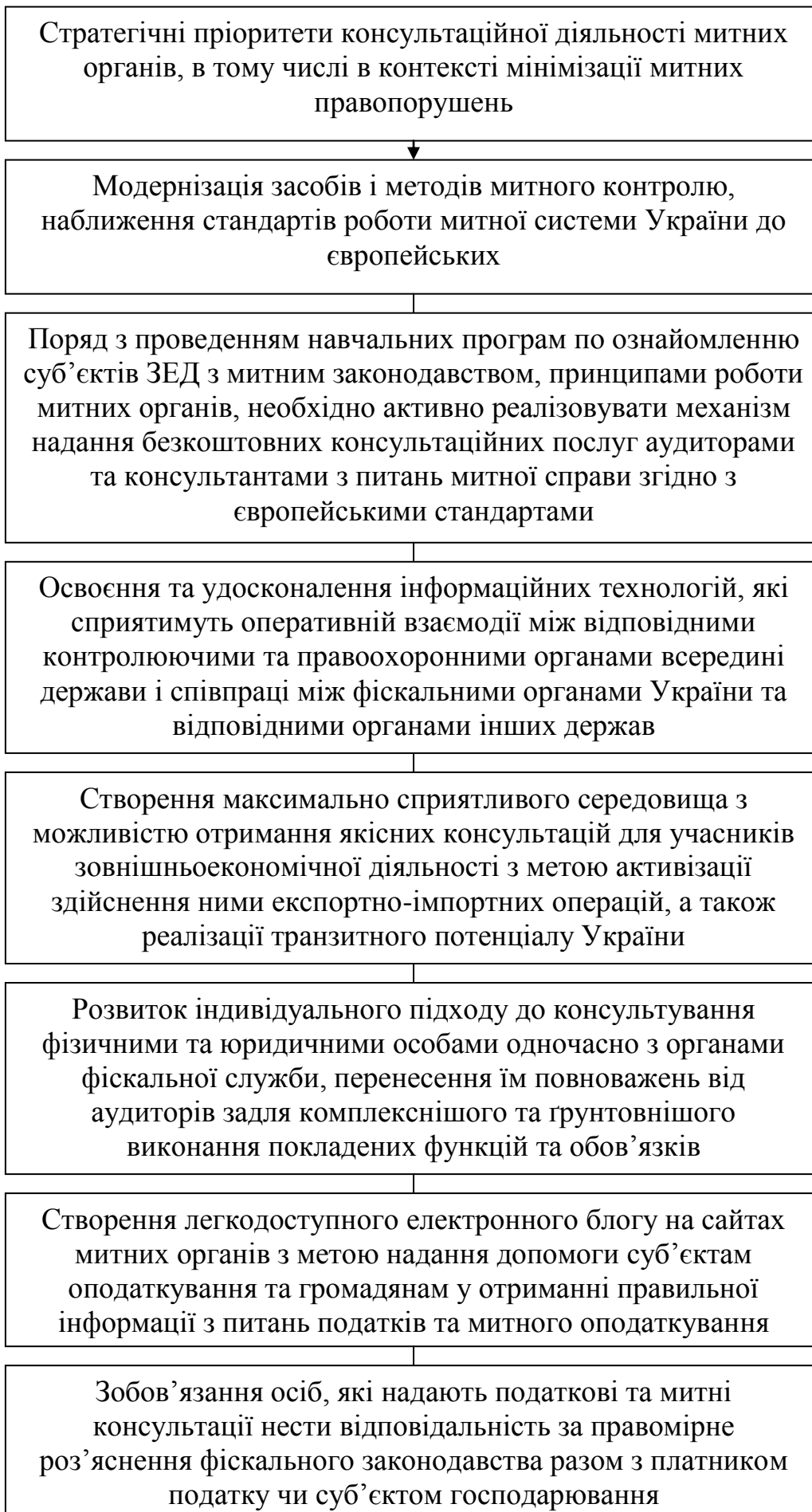
Податкове консультування має проявлятися у формулюванні обґрунтованих роз'яснень та умінні донесення раціональних підходів щодо вирішення необхідного завдання чи ситуації, визначення шляхів і способів їх реалізації

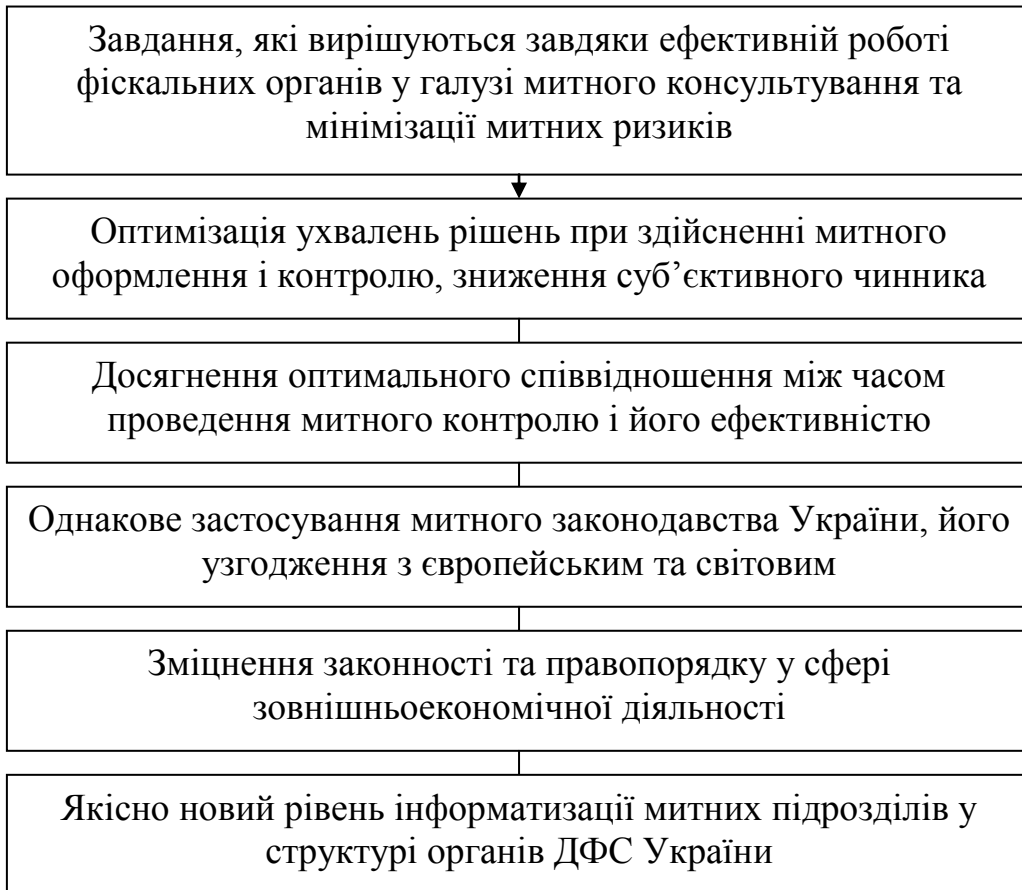
З точки зору ДФС України, схеми зменшення податкових зобов'язань та схеми оптимізації податкових зобов'язань «формально» є законними, проте їх реалізація не є можливою без залучення інших суб'єктів господарювання і, як правило, спрямована на перенесення об'єкта оподаткування на інших осіб з меншими (пільговими) ставками оподаткування, нерезидентів, фіктивних суб'єктів господарювання

Податкове консультування необхідно розвивати на основі чітко визначеного місця та ролі податкових консультантів у відносинах між платниками податків, фіскальними органами та податковими консультантами в інтерпретації не лише аудиторів, юристів та бухгалтерів, а й професійних громадських об'єднань. Це сприятиме формуванню якісно нового рівня відносин між суб'єктами оподаткування і контролюючими органами в сфері оподаткування, націлених на свідоме розуміння декларування доходів і прибутків, і, як наслідок, появи не лише фіскальних, а й соціальних ефектів

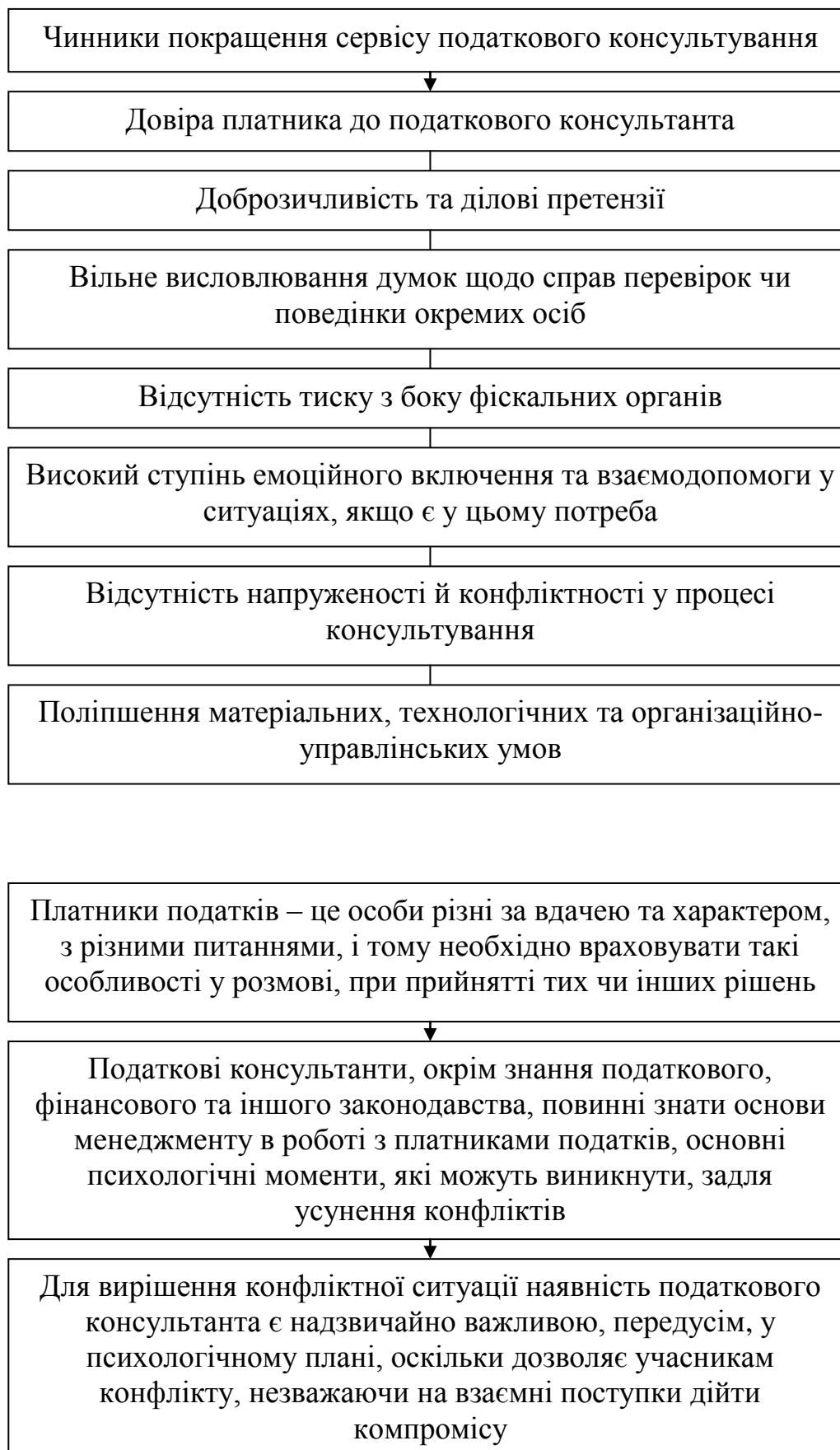
3. Використання консультацій для мінімізації ризиків

4. Удосконалення сервісу податкового консультування

Базові принципи податкового консультанта у регулюванні податкових спорів та конфліктів

Конфліктуючі сторони мають розглядати обраного ними консультанта для врегулювання конфлікту як справедливий вибір

Податковий консультант має бути нейтральною особою, яка не втручається в конфлікт

Конфліктуючим сторонам варто погодитись з присутністю податкового консультанта і використанням його рекомендацій при винесенні остаточного рішення

Основна мета податкового консультанта в окресленому ракурсі – збір інформації, з'ясування проблеми, формування рекомендацій

Податковий консультант має прагнути підтримувати кожную сторону, сприяти інтеграції висловлених сторонами точок зору по обговорюваній проблемі

Податковому консультанту варто допомогти конфліктуючим сторонам вирішити, у чому вони можуть поступитись один одному і знайти компромісне рішення

Податкова культура

складова культури взагалі як продукту національного духу, своєрідності історичних умов і народних звичаїв, хоч до певної міри і допускає вплив іноземних запозичень та еволюцію з плином часу; етично й інтелектуально обумовлена форма суспільної свідомості та законослухняності, котра проявляється в ставленні до оподаткування з боку учасників податкового процесу, зокрема платників

Податкова культура

в інституціональному аспекті – переконання, цінності, знання, які передбачають своєчасну сплату податків і обов'язкових відрахувань відповідно до умов чинного законодавства держави. Рівень податкової культури проявляється через податкову дисципліну

Податкова дисципліна

формує та розвиває етичні та фінансові здібності платників податків стосовно виконання його податкових зобов'язань

Завдання Державної фіскальної служби України

Удосконалення процедур і механізмів адміністрування податків

Покращення організаційної структури ДФС

Формування законодавчих ініціатив щодо гармонізації відносин з платниками податків

Забезпечення максимальної автоматизації процесів адміністрування податків

Модернізація ДФС на основі світового досвіду функціонування податкових служб, особливо країн Євросоюзу

Підвищення рівня правової роботи в органах ДФС

Податкова культура характеризується умовами реалізації прав та рівнем виконання обов'язків усіх суб'єктів податкових відносин – держави, податкових органів та платників податків. Саме із співпраці та взаємодіри між усіма учасниками податкових відносин розпочинається формування податкової культури, належний рівень якої дасть можливість проведення дієвих реформ

Тема 3. Перспективи розвитку податкового консультування в Україні

План теми:

1. Порядок оптимізації нормативно-правового підґрунтя податкового консультування.
2. Інтеграції податкового консультування та податкової культури.
3. Орієнтири удосконалення надання консультаційних послуг щодо системи оподаткування та провадження податкових розрахунків.

Після вивчення теми студент повинен:

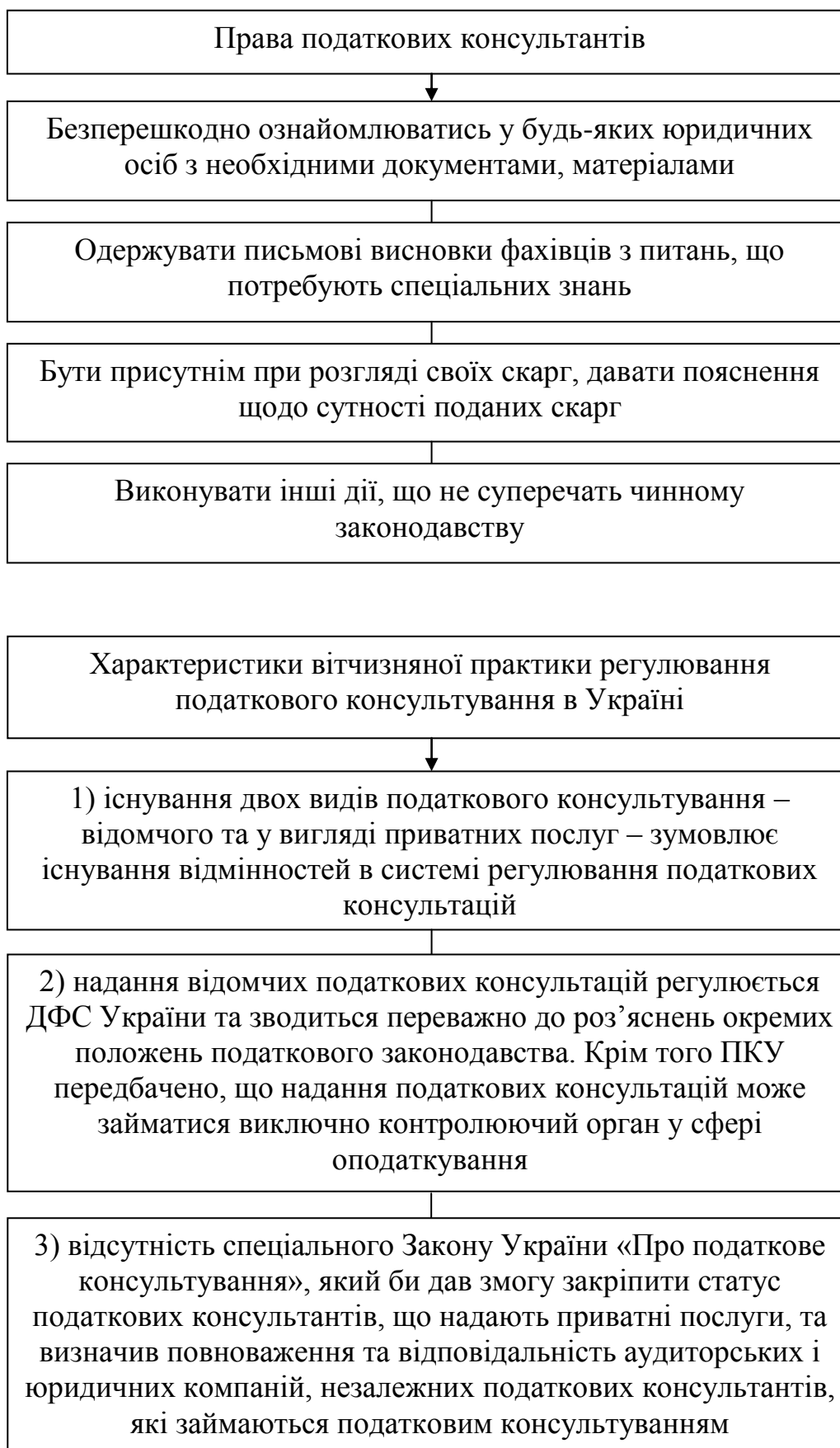
- знати основні аспекти формування законодавчого підґрунтя діяльності податкових консультантів в Україні;
- знати вплив податкового консультування на податкову культуру;
- знати основні вектори ефективної побудови національної системи податкового консультування.

Мета теми:

Набуття необхідних знань з формування професійних компетентностей податкових консультантів.

Міні-лексикон: податкове консультування, функції податкових консультантів, податкова грамотність

1. Порядок оптимізації нормативно-правового підґрунтя податкового консультування

Низка невирішених проблем щодо подальшої розбудови інституту податкового консультування в Україні

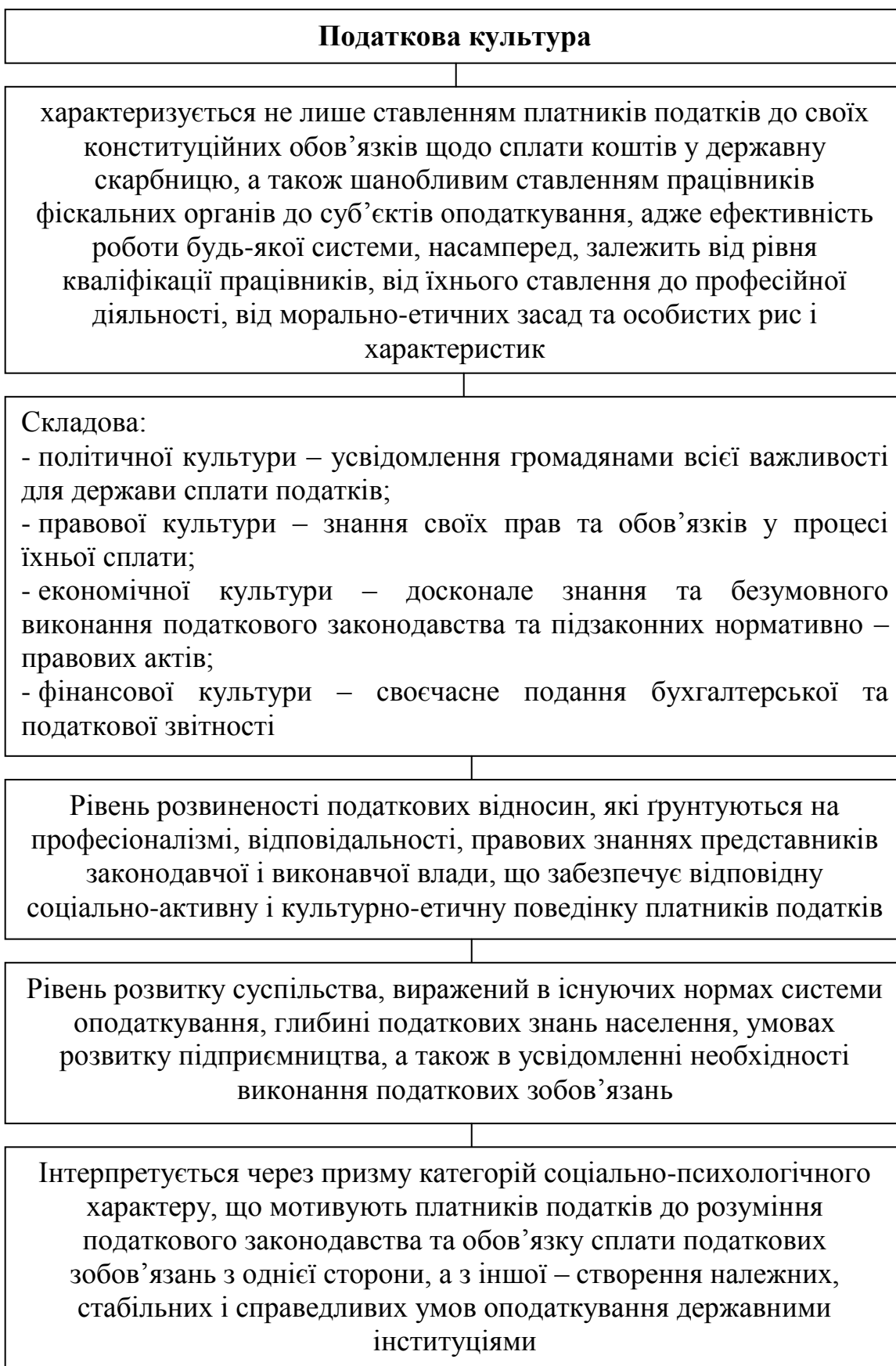
1. Брак конкуренції на українському ринку. Об'єктивна потреба звернення до консультантів виникає в умовах високої конкуренції, коли ціна неправильного управлінського рішення дуже висока і від господарюючого суб'єкта постійно вимагається підвищення ефективності його діяльності. Так як в багатьох галузях виробництва в Україні до цих пір немає достатньо жорсткої конкуренції, то залишається можливість приймати не дуже ефективні рішення, навіть робити помилки і при цьому зберігати свої позиції на ринку

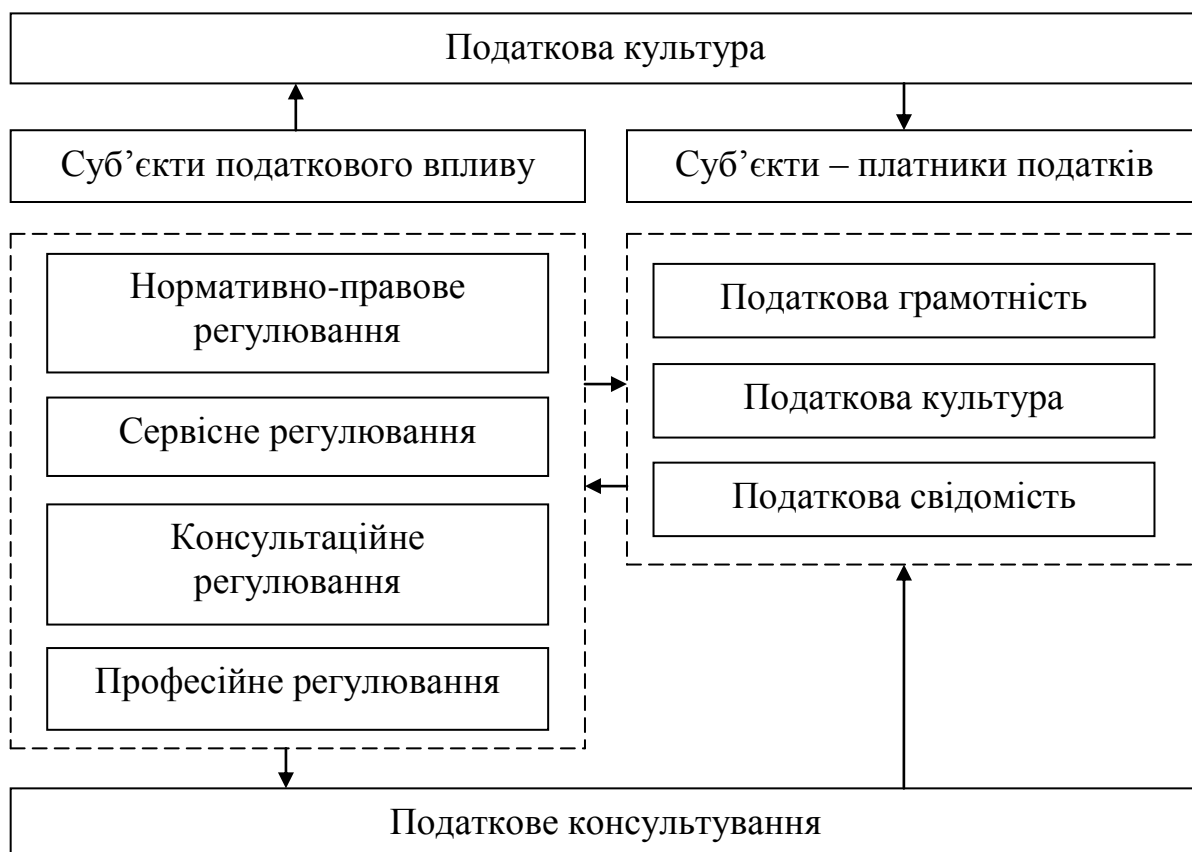
2. Недоліки управлінської культури. Багато керівників, по-перше, поки ще не повністю усвідомили, що успішні організаційні рішення вимагають високої компетенції та глибоких спеціалізованих знань. По-друге, як правило, керівники (тим більше що більшість з них є одночасно організаторами і власниками очолюваних підприємств) психологічно не готові делегувати окремі етапи прийняття рішень зовнішньому консультанту. Керівнику буває важко погодитися з тим, що самостійно він вирішує свої завдання гірше, ніж за участю запрошеного фахівця. Крім того, зміна стилю управління звичайно має на увазі зміну в поведінці, поглядах і методах роботи особисто керівника. Це, мабуть, найбільш консервативна частина всієї оргсистеми, особливо якщо врахувати досить зрілий вік багатьох з них і живучість традицій авторитарності. По-третє, на консалтинг як сферу, пов'язану зі знанням і інтелектом, в Україні традиційно дивляться як на послугу, за яку платити не потрібно і яка, як культура чи освіта, повинна фінансуватися за залишковим принципом

3. Недоліки культури консультування. В даний час більшість сфер вітчизняного консалтингу не регламентується жодними законодавчими актами. Для здійснення консультаційної діяльності юридичним та фізичним особам не потрібно фахової освіти, ліцензій на право ведення цієї діяльності. Не у всіх сферах достатній вплив мають професійні об'єднання консультантів, недостатньо джерел, з яких клієнти могли б дізнатися про надійність і професіоналізм окремого консультанта або консалтингової компанії. Як наслідок – прихід в консалтинг людей з низьким професійним рівнем, дилетантів, які не дотримуються етичних норм консалтингу. Це негативно відбивається на загальній якості консалтингових послуг та іміджу консультанта в очах керівників підприємств

4. Нестача фінансових коштів. В даний час в Україні послугами консультантів користуються в основному великі підприємства, так як середній та малий бізнес, як правило, просто не має вільних грошових коштів для оплати їх порад

2. Інтеграції податкового консультування та податкової культури

Податкове консультування – допомога контролюючого органу конкретному платнику податків стосовно практичного використання конкретної норми закону або нормативно-правового акта з питань адміністрування нарахування та сплати податків чи зборів, контроль за справлянням яких покладено на такий контролюючий орган. Зазначене визначення першочергово зосереджено на нормативних принципах та звуження кола податкових консультантів, проте часто у податковій практиці спостерігаються обставини що потребують ситуативного підходу або звернення до інших фахівців.

На законодавчому рівні податкове консультування, як окремий вид економічної діяльності, має здійснюватися на платній основі незалежними особами, які мають на це відповідний дозвіл (сертифікат податкового консультанта). Відповідальність за надану консультацію повинна лежати на податковому консультантові, який надав рекомендацію. Водночас податкове консультування має здійснюватись не лише на платній основі, але й під наглядом держави. А саме: податкові консультанти повинні надавати свої консультаційні послуги на офіційних бланках суворої звітності

Особливості податкової культури в Україні

1. Нестабільність та суперечливість податкового законодавства, в результаті чого платники податків не мають змоги безперервно ознайомлюватись з новими змінами в законодавстві і швидко реагувати на них

2. Взаємовідносини платників податків та фіскальних органів характеризуються однобокністю, що розрахована лише на примусове адміністрування податків

3. Контролюючі органи у сфері оподаткування в своїй роботі не приділяють належної уваги методам, спрямованим на прищеплення та розвиток у платників податкової свідомості, орієнтованої на добровільну сплату податків

4. Відсутність структурованого діалогу, компромісу між платниками податків та фіскальними органами

5. Наявність випадків зловживання посадовими особами ДФС України своїм службовим становищем та неналежне виконання обов'язків

6. Масштабні ухилення від сплати податку на доходи фізичних, що в тому числі, ілюструють податкові декларації українських бізнесменів, політиків та вищих чиновників

7. Порушення на практиці прав платників податків: на інформацію, на захист, на справедливе і рівноправне становище, на оскарження дій та рішень посадових осіб контролюючих органів, на конфіденційність.

Вітчизняне законодавство, що регулює податкові процедури, містить всі ці права, але питання про їх чітке визначення вимагають відповідних змін до діючих правил

8. Невисокий рівень професіоналізму та ймовірна нездатність податківців налагоджувати добрі стосунки з платниками податків, допомагати їм порадою, бути консультантом і водночас стежити за своєчасною сплатою податків

3. Орієнтири удосконалення надання консультаційних послуг щодо системи оподаткування та провадження податкових розрахунків

Податковому консультанту відведена роль компромісного фактору в умовах явної нееквівалентності на шляху інформування учасників податкових відносин

Завдання податкових консультантів

Споживачами послуг податкових консультантів в першу чергу є представники малого та середнього підприємництва в особі приватних підприємців і комерційних організацій. На другому місці серед клієнтури стоять приватні особи (наймані працівники, орендодавці, вкладники, пенсіонери, спадкоємці) і некомерційні організації, що мають некомерційні доходи, що підлягають оподаткуванню

Податкові консультанти пропонують своїм клієнтам (платникам податків) на договірній основі послуги, які допомагають їм своєчасно і якісно виконати свої податкові обов'язки. З приводу малого та середнього бізнесу податкові консультанти зазвичай ведуть для своїх клієнтів бухгалтерський облік і складають фінансову та податкову звітність, ведуть розрахунок заробітної плати, що їм, як правило, економічно вигідніше, ніж тримати штатного бухгалтера чи податкового менеджера. Податковий консультант несе відповідальність за виконану роботу, може бути змушений до відшкодування нанесених клієнту збитків при обов'язковому страхуванні від їх настання. Вигода для платника податків тут очевидна

Клієнти звертаються до податкового консультанта не тільки для належної підготовки необхідної документації щодо подання у контролюючі органи. Вони пов'язують з роботою податкових консультантів і свою впевненість у тому, що останні, найбільш повно враховуючи обставини та специфіку клієнтських справ, своїм активним завбачливим консультативним впливом «попереджають» їх як від переплати, так і від недоплати податкових платежів. Сприяння підвищенню ефективності справляння податків та соціальних відрахувань, а також покращенню діловодства у фіскальних органах та інших контролюючих органах в сфері оподаткування

Завдання податкового консультування полягає в тому, щоб з урахуванням конкретних правових та фінансово-економічних умов просвітити клієнта відносно оподаткування при знаходженні оптимальних рішень для проведення його господарської діяльності

Кваліфікований консультант вказує на наявні податкові пільги та доцільність їх використання, розраховує для клієнта можливі альтернативні дії з погляду загальноекономічної вигідності чи розсудливості з урахуванням рівня кінцевого податкового навантаження. Результатом такого консультування може бути і застереження клієнта від непередуманих кроків, так як переслідування цільової функції мінімізації податкових платежів як такої без урахування супроводжуючих нею непрямих факторів в цілому може привести до збитку

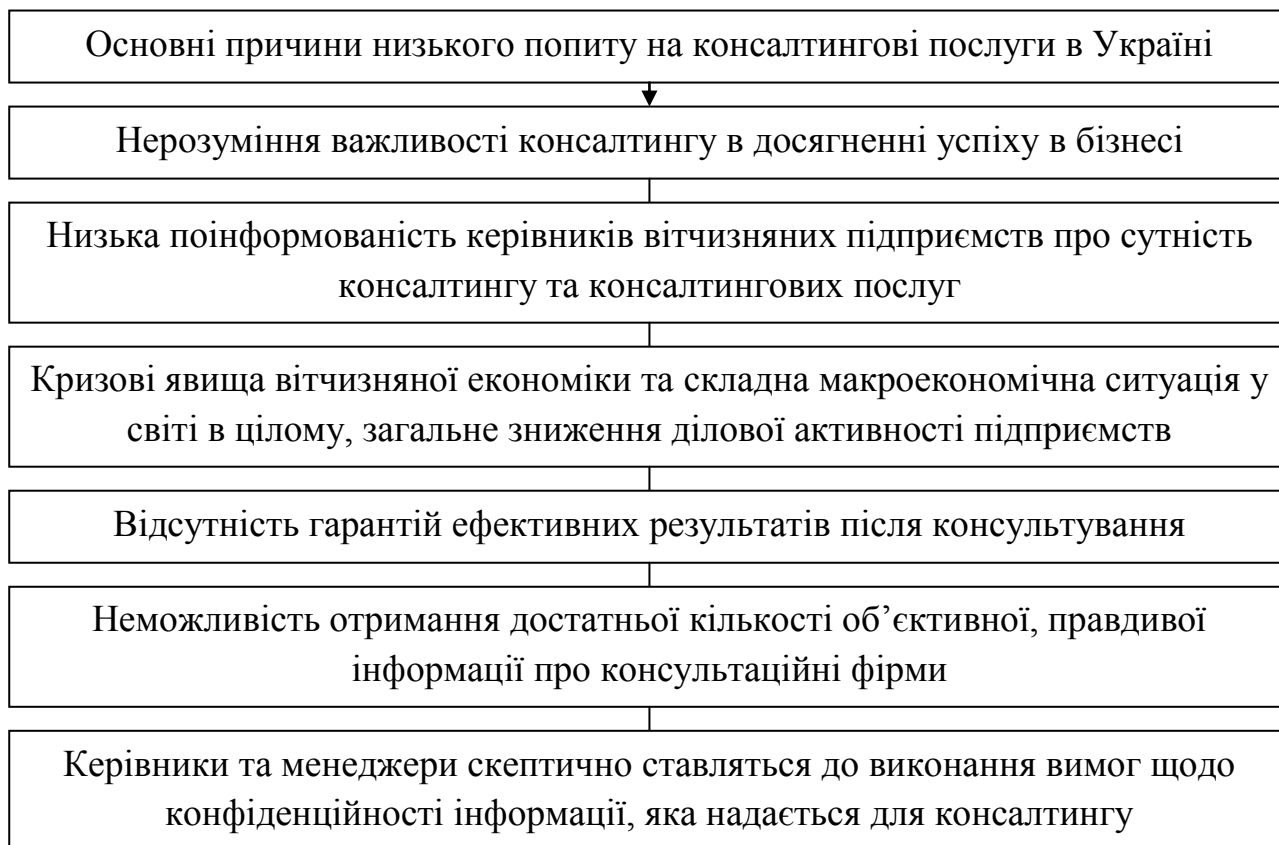
Поряд з послугами, безпосередньо пов'язаними з оподаткуванням, податкові консультанти пропонують й інші, нерегульовані законодавством проекти консалтингового характеру. Спираючись на базу даних, розроблену ними за підсумками звітності, податкові консультанти можуть підтримати клієнта у вирішенні повсякденних проблем в управлінні своїм підприємством

Причини зростання популярності консультування

Впровадження нових інформаційних технологій, що дають змогу підвищити продуктивність фірми

Здатність втілювати в життя (реалізовувати) ідеї консультанта в конкурентній боротьбі на ринку

Стрімкий розвиток бізнесу, який потребує консалтингових послуг це стосується не тільки транснаціональних корпорацій, які освоюють нові ринки, а також нових компаній, які хочуть володіти певною часткою світового ринку

Моделі податкового консультування	
Модель	Характеристика
Експертна модель	<p>За даної моделі завдання клієнта полягає у забезпеченні консультанта усією необхідною інформацією, а роль консультанта зводиться до інформування та роз'яснення клієнту суті норм, правил і процедур щодо відповідного питання, що діють в податковому законодавстві. При експертній моделі консультант не бере участі ні в діагностиці проблеми, ні у впровадженні рішень, а відповідає лише за етап розробки та прийняття рішення. Модель називається експертною, оскільки застосовується в тих випадках, коли від консультанта клієнту потрібно тільки його компетенція, тобто консультант виступає в ролі експерта з проблеми клієнта. Не беручи безпосередньої участі в діагностиці, консультант в даному випадку керується в основному фактами, які йому надає клієнт, і баченням проблеми останнім. Перевагами експертної моделі є економічність щодо тимчасових витрат як для клієнта, так і для консультанта. Недоліком є обмеженість консультанта тими вибічковими фактами, які надав йому клієнт, а також відсутність гарантій того, що клієнт правильно зрозумів і вірно реалізував усі рекомендації консультанта</p>

Модель	Характеристика
Проектна модель	<p>За даної моделі податковий консультант тільки пропонує і виробляє рішення; допомога клієнту полягає в аналізі та визначенні його проблем, передачі своїх теоретичних і практичних знань. Завданням клієнта є надання необхідної інформації консультанту для визначення проблеми, а також впровадження розроблених і прийнятих консультантом рішень. Роль консультанта: організація та управління процесами збору інформації та її аналізу; розробка, обговорення та прийняття рішень; вибір форм індивідуальної і групової роботи в рамках консультаційних проектів, управління груповою роботою; розробка і впровадження способів збору і обробки висловлених ідей, оцінок, суджень, пропозицій, представлення результатів проектування. У цій моделі консультант бере на себе відповідальність за діагностику і розробку рішень, але не бере участі в етапі реалізації, передаючи відповідальність за цей етап клієнту. Тобто консультант виступає в ролі розробника проекту. Ця модель використовується для тих рішень, реалізація яких досить проста у виконанні, не вимагає серйозних коригувань в ході виконання і особливої компетенції виконавців. Перевага цієї моделі полягає в тому, що в консультанта є можливість детальної діагностики проблеми. Однак, як і в експертній моделі, з ряду недоліків є ймовірність того, що клієнт не досить добре зрозуміє запропонований консультантом варіант і йому може не вистачити певних ресурсів, у тому числі і компетенції, щоб правильно реалізувати рішення</p>
Процесна модель	<p>У процесі надання консультаційних послуг клієнт активно взаємодіє з консультантом в рамках заходів і процедур, запропонованих консультантом, висловлює свої ідеї, міркування, пропозиції, спільно з консультантом здійснює аналіз проблем і приймає рішення на всіх етапах проекту. У цій моделі клієнт і консультант спільно працюють протягом всього процесу консультування, тому при описі цієї моделі можна не робити відмінності між консультантом і клієнтом, а розглядати їх як членів однієї команди, яка працює над вирішенням проблеми. Процесну модель доцільно використовувати у великих проектах з податкового консультування, особливо, якщо прийняті рішення тягнуть за собою серйозні зміни для організації. Перевагою процесної моделі є те, що на всіх етапах консультант і клієнт користуються ресурсами один одного. На етапі діагностики консультант використовує досвід клієнта, його знання ситуації, а клієнт в свою чергу на етапі реалізації користується компетенцією консультанта. При цьому клієнт набагато краще розуміє і приймає запропоноване рішення, оскільки сам бере безпосередню участь у його розробці та впровадженні. Негативною стороною процесної моделі є великі часові, фізичні та фінансові витрати клієнта</p>

Модель	Характеристика
Навчальна модель	Роль клієнта полягає у формуванні запиту на навчання, усвідомленні вибору цілей, програми та форми навчання, формуванні навчальних груп. Роль консультанта зводиться до надання як теоретичної, так і практичної інформації з відповідної проблематики у формі лекцій, семінарських занять, тренінгів, ділових ігор, роздаткових та презентаційних матеріалів, формування переліку рекомендованої літератури, розробки навчально-практичних посібників, «кейсів» тощо. В процесі навчальної моделі податковий консультант підготовлює базис для виникнення ідей, а також передає прийоми і способи вирішення завдань. Перевагою даної моделі може слугувати ґрунтовний підхід до виявлення окресленої проблематики, недоліком – домінування не завжди апробованих теоретичних домінант

Стратегічні заходи побудови ефективної системи податкового консультування в Україні

1. Доопрацювати, оновити та прийняти Закон України «Про податкове консультування в Україні», який би визначав чітко та стабільне підґрунтя для організації та координації діяльності податкових консультантів в Україні

2. Формування робочих груп з участю іноземних фахівців з проблем розвитку податкового консультування в Україні за умов одночасного розгляду волонтерських послуг як способу оптимізації їх фінансування

3. Розробка та запровадження пілотного проекту націленого на звільнення (повне або часткове) від оподаткування суб'єктів господарської діяльності, що надають ліцензійні послуги з податкового консультування за умов організації державного фіскального контролю за інвестуванням фінансових ресурсів від наданих преференцій у процесі розвитку податкового консультування

4. Створення легкодоступного, зручного електронного блогу на сайті фіскальних органів, спілки та палати податкових консультантів з метою надання допомоги клієнтам у отриманні правильної інформації з питань податків та оподаткування

5. Створення інформаційно-консультаційних повідомлень у вигляді банерів, плакатів, оголошень при фіскальних органах, офісах спілки та палати податкових консультантів, фахових навчальних закладах щодо базисів оподаткування та алгоритму дій для громадян платників податків, які бажають отримати податкову консультацію

Тема 4. Перспективи впровадження податкового аудиту

План теми:

1. Податковий аудит.
2. Правові засади функціонування податкового аудиту в Україні та інших державах.
3. Законодавче регулювання діяльності, пов'язаної з податковим аудитом та податковим консультуванням в Україні.

Після вивчення теми студент повинен:

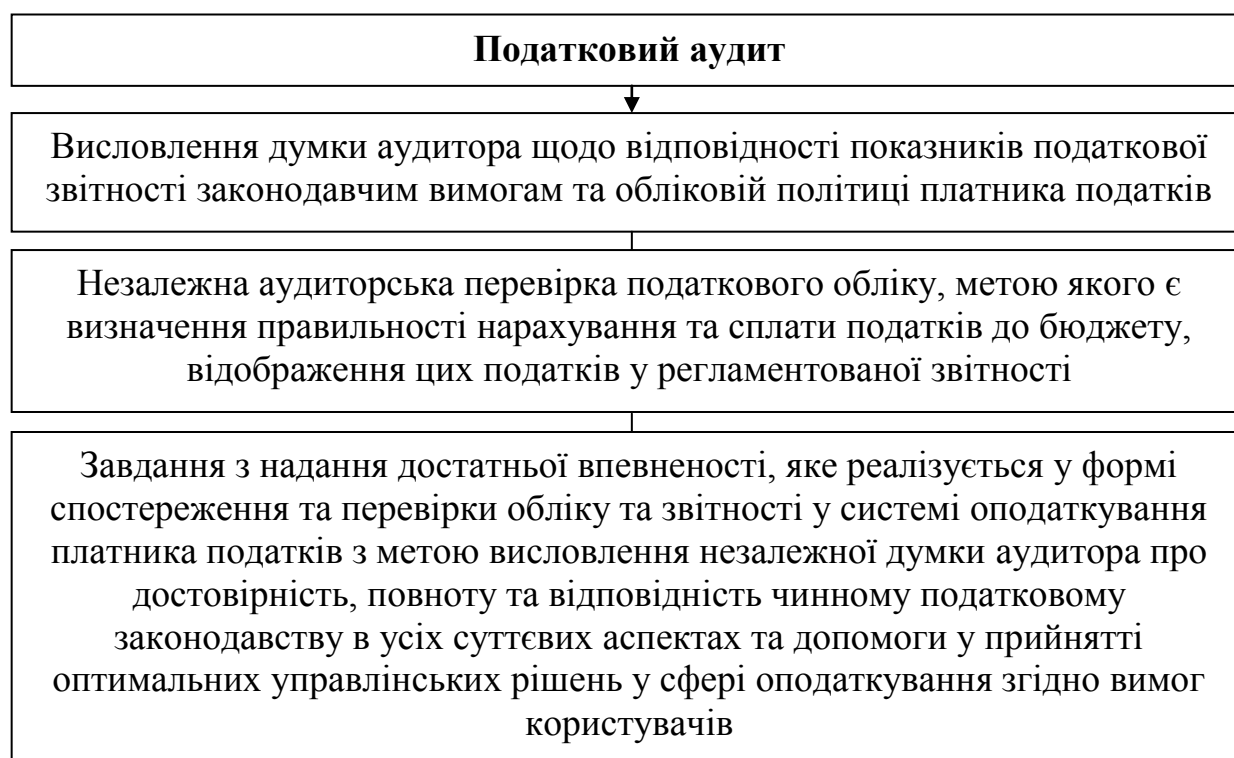
- знати причини та переваги, за якими платники податків зацікавлені в проведенні перевірок податкової звітності саме незалежними аудиторами;
- знати нормативну базу аудиту та базові аспекти окремого методичного забезпечення аудиту податків.;
- знати цільове спрямування податкового аудиту та його функціональні процеси.

Мета теми:

Набуття необхідних знань з організації та проведення податкового аудиту.

Міні-лексикон: аудиторська діяльність, податковий аудит, користувачі інформації, фінансова інформація

1. Податковий аудит

Основні аспекти понять «податковий контроль» та «аудит податків»

Ознака	Податковий аудит	Аудит розрахунків за податками й платежами
Замовник	Орган Державної фіскальної служби України	Власник, керівник підприємства
Об'єкти	Податковий облік, податкові розрахунки, декларації	Податковий облік, податкові розрахунки, декларації
Правове регулювання	Податковий кодекс України, Закони України, роз'яснення Державної фіскальної служби України	Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, надання впевненості та супутніх послуг
Наявність сертифіката	Необов'язкова	Обов'язкова
Контроль якості	З боку органів ДФС	З боку АПУ
Витрати на проведення	За рахунок державного бюджету	За власний рахунок підприємства
Рівень відповідальності за порушення	Адміністративна, кримінальна	-
Виправлення зауважень	Обов'язковий характер	Добровільний характер

Завдання податкового аудиту

Отримання необхідних аудиторських доказів щодо нарахування та сплати податкових платежів

Перевірка первинної документації, правильність її відображення в обліку та звітності у системі оподаткування, інших вимог податкового законодавства

Перевірка правильності нарахування податків і зборів, своєчасності їх сплати до бюджету

Перевірка достовірності податкової звітності

Оцінка системи внутрішнього контролю у сфері оподаткування

Виявлення та оцінка податкових ризиків у процесі фінансово-господарської діяльності платника податків

Розробка пропозицій щодо зниження податкових ризиків та оптимізації оподаткування

Спільні риси податкового аудиту та податкового контролю

Мета – підтвердження того, що податкова звітність, надана до контролюючих органів, точно відображає усі аспекти господарської діяльності, а сама діяльність відповідає вимогам чинного законодавства

Завдання – встановлення достовірності нарахування та сплати податкових платежів; встановлення відповідності нормам податкового законодавства податкової звітності; виявлення порушень чинного податкового законодавства

Предмет – документи бухгалтерського обліку та звітності, декларації та розрахунки по сплаті податків, зборів (обов'язкових платежів), інші документи фінансово-господарської діяльності, активи суб'єкта господарювання та його технологічні процеси тощо

Об'єкти – платники податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів усіх рівнів та державних цільових фондів

Спільні риси податкового аудиту та податкового контролю

Різні суб'єкти: податковий контроль здійснюють посадові особи контролюючих органів, уповноважених на проведення податкового аудиту; проведення аудиту податкової звітності здійснюють професійні сертифіковані аудитори

Різні підсумкові документи: за результатами податкового контролю (перевірки) складається акт або довідка; за результатами аудиту – звіт незалежного аудитора

Наслідки у разі встановлення відхилень: податковий контроль – санкції за порушення податкового законодавства; аудит – знижує податкові ризики й потенційні санкції за порушення податкового законодавства. Незалежність висловленої думки аудиту на відміну від податкової перевірки

Користувачі інформації: результатами податкового контролю користуються платники податків та самі контролюючі органи; результатами незалежного податкового аудиту – власники або вищий управлінський персонал підприємства. Інформація аудиторів є конфіденційною

Діяльність незалежних аудиторів є підприємницькою діяльністю; діяльність державних контролюючих органів не є підприємницькою діяльністю

Порядок проведення податкових перевірок контролюючими органами регулюються Податковим Кодексом України. Нормативній базі проведення незалежного аудиту податків як особливому напрямі аудиторської діяльності властива теоретико-методологічна невизначеність

Перевірки дотримання вимог податкового законодавства стосовно нарахування та сплати податків та зборів контролюючими органами є обов'язковими для суб'єктів господарювання. Підставою для проведення аудиту є договір, який укладається з суб'єктом господарювання – платником податків

Ієрархічність взаємопов'язаних цілей (підцілей) податкового аудиту

Ціль	Підціль
Оцінка правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати до бюджету податкових платежів	Оцінка правильності нарахування окремих податків, зборів (ПДВ, податку на прибуток, акцизного податку тощо)
	Підтвердження правомірності формування бази, ставок оподаткування, пільг за видами податків і зборів
	Оцінка повноти та своєчасності сплати окремих податків, зборів (ПДВ, податку на прибуток, акцизного податку тощо)
Оцінка відповідності нормам податкового законодавства податкової звітності	Підтвердження правильності складання податкової звітності за видами податкових платежів (ПДВ, податку на прибуток, акцизного податку тощо)
	Оцінка відповідності відображення у податковій звітності податкових зобов'язань за видами податкових платежів
	Підтвердження правильності та своєчасності надання до відповідних органів податкового контролю податкової звітності
Виявлення та аналіз порушень у частині нарахування та сплати податкових платежів	Виявлення порушень у частині нарахування податкових платежів за їх видами (ПДВ, податку на прибуток, акцизного податку тощо)
	Аналіз порушень у частині нарахування та сплати податкових платежів за їх видами
Висловлення незалежної думки про достовірність обліку та звітності у системі оподаткування	Формулювання думки та надання звіту (висновку)
	Додаткове пояснювання окремих (фундаментальних) питань з аудиту
	Надання особливих міркувань за результатами виконання інших замовлень у складі податкового аудиту
Профілактика порушень у податковій сфері (за вимогами користувачів)	Надання пропозицій щодо зменшення податкових ризиків (за вимогами користувачів)
	Надання допомоги у забезпеченні оптимальних управлінських рішень у сфері оподаткування (за вимогами користувачів)

Організація контрольного процесу щодо нарахування податків

Етапи контролю	Контроль внутрішній (проводиться внутрішнім аудитором)	Контроль зовнішній (здійснює податкова адміністрація, зовнішні аудитори)
Початковий (планування)		
Мета	Встановлення достовірності первинних даних відносно наявності зобов'язань перед бюджетом, повноти і своєчасності відображення даних у зведених документах та облікових регістрах, правильність ведення обліку зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами і його відповідність обліковій політиці підприємства, національним стандартам бухгалтерського обліку, реальності наявних зобов'язань, законності й доцільності проведених розрахунків, достовірності відображення стану зобов'язань у звітності господарюючого суб'єкта	Контроль за розподілом і перерозподілом валового внутрішнього продукту для досягнення економічного зростання й соціальної справедливості в суспільстві; виявлення та облік платників податків, перевірка правильності обчислення податків і податкових платежів та контроль за своєчасністю надходжень нарахованих сум до бюджету
Завдання	Оцінка стану розрахунково-платіжної дисципліни за всіма видами розрахунків за зобов'язанням; встановлення достовірності даних бухгалтерських операцій із зобов'язаннями; встановлення наявності, правильності оформлення і дотримання нормативно-правових актів при розрахунку податків, зборів та інших платежів; встановлення своєчасності розрахунків з бюджетом і позабюджетними фондами; перевірка дотримання податкового законодавства при операціях розрахунку зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами; перевірка повноти та достовірності податкової звітності	Перевірка правильності обчислення податкового платежу, своєчасне і повне його перерахування; здійснення інших дій, безпосередньо пов'язаних із виконанням платником своїх податкових обов'язків (постановка на облік в органах податкової служби, складання та подання податкової звітності тощо)

Етапи контролю	Контроль внутрішній (проводиться внутрішнім аудитором)	Контроль зовнішній (здійснює податкова адміністрація, зовнішні аудитори)
Джерела інформації	Наказ про облікову політику, первинні документи з обліку зобов'язань, бухгалтерські довідки-розрахунки, облікові реєстри, податкова й фінансова звітність підприємства та звітність, що подається до позабюджетних фондів, а також акти та довідки попередніх аудиторських перевірок	Податкова звітність суб'єкта
Планування	Метою планування є концентрація уваги аудитора на найважливіших його напрямках, виявленні проблем, які слід перевірити найбільш детально. Планування допомагає організувати контролерові свою роботу та здійснювати нагляд за роботою асистентів, котрі беруть участь у перевірці, а також координувати роботу, яка здійснюється іншими контролерами й фахівцями інших професій	
Поточний (проведення контролю)		
Дії	Оцінюється стан розрахунково-платіжної дисципліни за всіма видами розрахунків за зобов'язаннями; встановлюється достовірність даних бухгалтерських операцій із зобов'язаннями та наявність, правильність оформлення і дотримання нормативно-правових актів при розрахунку податків, зборів та інших платежів; перевіряється дотримання податкового законодавства при операціях розрахунку зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами	Перевіряється повнота та достовірність податкової звітності
Заключний (висновки і пропозиції)		
Вироблення остаточних результатів	Висновок контролера	
Документування	Висновок контролера	
Рішення, аналіз і ступінь відповідальності несуть відповідальність за правильність	Нарахування та вчасність сплати податків головний бухгалтер та керівник підприємства	
Пропозиції щодо усунення недоліків	Проведення внутрішнього контролю за кожним окремим видом податків	Штрафні санкції за некоректність подання даних та сплати податків

2. Правові засади функціонування податкового аудиту в Україні та інших державах

Правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні визначає Закон України «Про аудиторську діяльність», який спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю. Аудиторська діяльність здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на проведення аудиту чи надання інших аудиторських послуг

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність», аудиторська діяльність – підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг

Виконання аудиторських перевірок (аудиту) – це одна зі складових аудиторської діяльності.

Законом передбачається надання інших аудиторських послуг, перелік яких визначається Аудиторською палатою України відповідно до стандартів аудиту (рішення № 244/14 від 22 грудня 2011 року)

В переліку послуг завдань з надання впевненості є оцінка відповідності діяльності підприємства вимогам законодавства (податкового, митного, господарського).

Перелік супутніх послуг включає :

- консультації з питань оподаткування, у тому числі з організації податкового обліку та податкової звітності;
- складання податкових декларацій та звітів;
- представництво інтересів замовника з питань обліку, аудиту, оподаткування в державних органах, організаціях або в суді;
- інші види аудиторських послуг, надання яких не суперечить чинному законодавству України

Завдання аудиторської діяльності, передбачені Міжнародними стандартами аудиту

Завдання для надання впевненості: аудит історичної фінансової інформації, зокрема фінансової звітності; огляд історичної фінансової інформації, зокрема фінансової звітності; завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації

Супутні послуги, визначені Міжнародними стандартами супутніх послуг: завдання з виконання погоджених процедур стосовно фінансової інформації; завдання з підготовки фінансової інформації

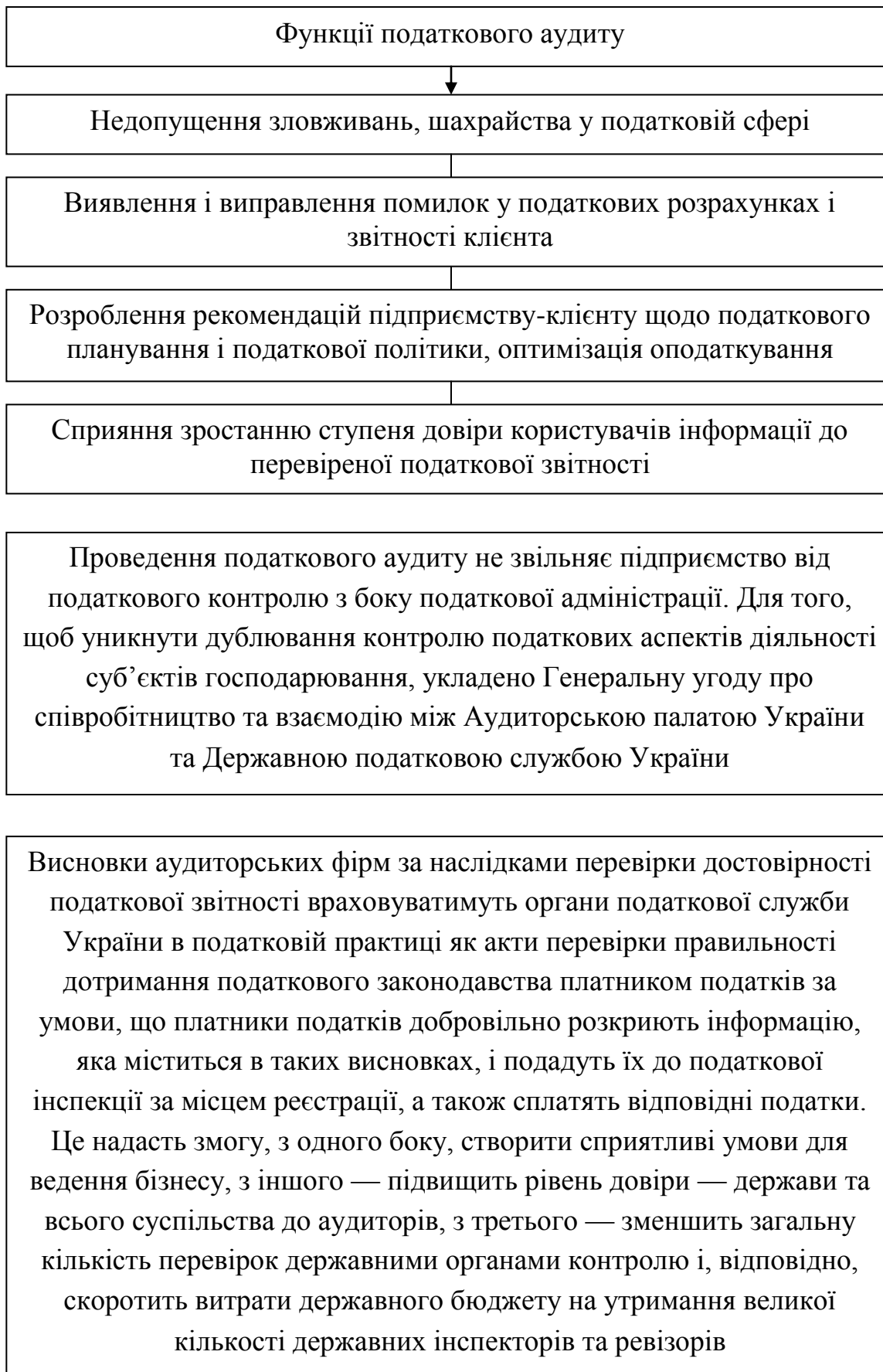
Перевірка дотримання вимог податкового законодавства стосовно нарахування та сплати податків може бути і предметом супутніх аудиту послуг (МССП 4400 «Завдання з виконання погоджених процедур»), про що і свідчить сучасна практика аудиторської діяльності

За відсутністю затверджених методичних рекомендацій, аудитори змушені на власний розсуд визначати в договорах предмет аудиторських послуг, при виконанні завдань обирати процедури, методи перевірки, та форми підсумкових документів

Процеси проведення податкової перевірки, конкретизація процедур її проведення, права та обов'язки контролюючих органів і платників податків регулюються Податковим Кодексом України

Відповідно до Директиви 2014/56/ЄС Європейського парламенту та Ради від 16.04.2014 р. що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річних звітів та консолідованих звітів, висуваються нові вимоги до аудиторів. Зокрема, у пункті 4 цієї Директиви наголошується, що обов'язковий аудит вимагає наявності адекватних знань з таких питань, як законодавство про компанії, податкове законодавство та законодавство про соціальне забезпечення, які можуть змінюватись залежно від країни-члена. Внаслідок цього для забезпечення якості послуг з обов'язкового аудиту, які надаються на її території, країна-член повинна мати можливість впроваджувати компенсаторні заходи. Такі заходи повинні враховувати професійний досвід конкретного допущеного аудитора

3. Законодавче регулювання діяльності, пов'язаної з податковим аудитом та податковим консультуванням в Україні

Чинна нормативна база щодо регулювання здійснення податкового аудиту та інших завдань з питань оподаткування в

1) Міжнародний стандарт контролю якості № 1 (МСКЯ 1) «Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості» – для всіх видів аудиторських завдань

2) сукупність Міжнародних стандартів аудиту (МСА) історичної фінансової звітності (МСА 200–720 під час виконання аудитором перевірки податкових розрахунків у межах класичного аудиту фінансової звітності)

3) МСА 800 «Особливі міркування – аудити фінансової звітності, складеної відповідно до концептуальних основ спеціального призначення», МСА 805 «Особливі міркування – аудити окремих фінансових звітів та певних елементів, рахунків або статей фінансового звіту», МСА 810 «Завдання з надання звіту щодо узагальненої фінансової звітності» – під час аудиту спеціального призначення, при якому об'єктом перевірки є виключно податковий облік та податкова звітність

4) Міжнародні стандарти завдань з огляду 2400 «Завдання з огляду фінансової звітності» та 2410 «Огляд проміжної фінансової інформації, що використовується незалежним аудитором суб'єкта господарювання» – під час огляду податкової звітності

5) Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації 3000–3699 – наприклад, під час перевірки прогнозних показників, перспективних планів, розрахунків, звітів щодо майбутніх податкових платежів суб'єкта господарювання, яку виконує аудитор

6) Міжнародні стандарти супутніх послуг 4000–4699 – під час виконання погоджених аудиторських процедур стосовно обліку податкової інформації та підготовки для клієнта податкових звітів, декларацій

7) Кодекс етики професійних бухгалтерів

8) Закон України «Про аудиторську діяльність»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ДИСЦИПЛІНИ

1. Артюх О. В. Цільове та функціональне спрямування податкового аудиту / О. В. Артюх // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 7. – С. 785–790.
2. Аудит оподаткування підприємств : навч. посіб. / [О. А. Петрик, Г. М. Давидов, О. Ю. Редько та ін.] ; за заг. ред. О. А. Петрик ; передм. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. – 352 с.
3. Василькова Т. В. Податковий контроль великих платників податків в умовах реалізації державної регуляторної політики України / Т. В. Василькова, І. В. Жадан // Економіка Крима. – 2012. – № 1 (38). – С. 66–69.
4. Ватаманюк О. С. специфіка податкового обслуговування великих платників податків / О. С. Ватаманюк // Управління розвитком. – 2015. – № 3 (181). – С. 19–23.
5. Войнаренко М. П. Податковий облік і аудит : підручник / М. П. Войнаренко, Г. В. Пухальська. – К. : ВЦ Академія, 2009. – 376 с.
6. Волкова К. Податкове консультування в Україні як складова процесу адміністрування податків / К. Волкова // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2015. – № 5 (225). – С. 13–24.
7. Глущенко В. В. Вектори розвитку податкового аудиту в Україні / В. В. Глущенко, І. Є. Риженко // Фінанси України. – 2010. – № 1. – С. 59–63.
8. Даниленко Ю. В. Вітчизняна та зарубіжна практика регулювання податкового консультування / Ю. В. Даниленко, Р. Е. Оганесян // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2015. – № 2. – С. 85–103.
9. Забезпечення контролю й обліку великих платників податків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/3994>.
10. Іванишина О. С. Податкове консультування великих платників податків / О. С. Іванишина, В. Г. Воленко // Молодий вчений. – 2018. – № 1 (53). – С. 892–895.
11. Інформація із сайту Співки податкових консультантів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.taxadvisers.org.ua/index.html>.

12. Костюк Б. В. Організація податкового аудиту на підприємстві / Б. В. Костюк // Економіка і регіон. – 2015. – № 1 (50). – С. 124–129.
13. Крисоватий А. І. Планування та прогнозування податкових надходжень : навч. посіб. / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима, В. В. Маслій. – Т. : ТНЕУ, 2011. – 260 с.
14. Кругла Н. М. «Податковий аудит» – це напрямок аудиторської діяльності чи процесуальні дії контролюючих органів? / Н. М. Кругла // Фінансовий простір. – 2016. – № 3 (23). – С. 26–30.
15. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: навчально-практичний посібник / О. І. Малишкін. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 376 с.
16. Мельник М. І. Напрями вдосконалення податкового контролю в умовах підвищення ефективності адміністрування податків в Україні / М. І. Мельник, І. В. Лещух // Економічні інновації. – 2014. – № 57. – С. 232–242.
17. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики. – К.: Аудиторська палата України, 2007. – 1172 с.
18. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, виданих Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСАНВ), рік видання: 2014, затверджених як національні стандарти аудиту рішенням АПУ від 29 грудня 2015 р. № 320/1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://apu.com.ua/files/temp/Audit_2014_2.pdf.
19. Національний положення стандарту бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
20. Онищенко В. А. Оцінка ефективності податкового контролю / В. А. Онищенко // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2011. – №3. – С. 23–31.
21. Основи управлінського консультування : навч. посіб. / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. Е. Воронкової. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 484 с.
22. Офіційний сайт Європейської конфедерації податкових консультантів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfe-eutax.org/about>.
23. Офіційний сайт Палати податкових консультантів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ppk.org.ua>.

24. Перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми), затверджений Рішенням Аудиторської палати України від 22 грудня 2011 р. № 244/14, зі змінами від 19 грудня 2013 р. № 286/9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.auditcnt.com.ua/news/view_news.php?id=1874.
25. Петрик О. А. Планування та етапи аудиту оподаткування / О. А. Петрик // Економічні науки. – 2012. – Вип. 9 (3). – С. 51–59.
26. Петрик О. А. Сутність аудиту оподаткування підприємств згідно з нормами Податкового кодексу України та порядок його організації / О. А. Петрик // Вісник НУ «Львівська політехніка». – 2012. – С. 190–197.
27. Податкове консультування: зміст та стан розвитку в Україні та світі / О. М. Смірнова // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – Вип. 2 (53). – Ірпінь, 2011. – С. 84–91.
28. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
29. Про аудиторську діяльність : Закон України від 22 квітня 1993 р. № 3125-XII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
30. Проскура К. П. Комплексне оцінювання ефективності податкового адміністрування в Україні / К. П. Проскура // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 14. – № 1. – С. 330–340.
31. Проскура К. П. Методологічні засади податкового адміністрування / К. П. Проскура, О. М. Капустян // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 10 (136). – С. 195–203.
32. Проскура К. П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації : монографія / К. П. Проскура. – К. : ТОВ «Емкон», 2014. – 376 с.
33. Рядська В. В. Аудит в системі економічних відносин України: сучасний стан та концепція розвитку : монографія / В. В. Рядська. – Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. – 472 с.
34. Сисоєва І. М. Зарубіжний досвід податкового консультування / І. М. Сисоєва // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 16. – С. 923–926.
35. Смірнова О. М. Організаційно-правове регулювання податкового консультування: зарубіжний досвід / О. М. Смірнова // Науковий вісник

Науково-дослідного економічного інституту Міністерства економіки України : збірник наукових праць. – Вип. 7–8 (110–111) : Формування ринкових відносин в Україні. – К., 2010. – С. 47–52.

36. Соколовська А. М. Основи теорії податків : навч. посіб. / А. М. Соколовська. – К. : Кондор, 2010. – 326 с.

37. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», схвалена Указом президента України «Про стратегію сталого розвитку «Україна-2020» від 12.01.2015 р. № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.Nsf/link1/U005_15.html.

38. Теремецький В. І. Проблема вдосконалення консультативно-роз'яснювальної роботи територіальними органами державної фіскальної служби України / В. І. Теремецький // Вісник Академії адвокатури України. – 2015. – Т. 12. – № 3 (34). – С. 39–47.

39. Ткачик Ф. П. Податкове консультування : навч. посіб. / Ф. П. Ткачик – Тернопіль : Вектор, 2015. – 252 с.

40. Черник Д. Г. Налоговое консультирование : учеб. пособ. / Д. Г. Черник, Л. С. Кирина, В. В. Балакин ; под науч. ред. Д.Г. Черник. – М. : Экономика, 2009. – 439 с.

41. Чіковані Н. Г. Організація податкового аудиту на підприємстві / Н. Г. Чіковані // Управління розвитком. – 2014. – № 11 (174). – С. 30–32.

42. Шувалова Е. Б. Налоговое консультирование (правовой аспект) : учеб. пособ. / Е. Б. Шувалова, Т. А. Ефимова. – М. : Изд. центр ЕАОИ, 2011. – 136 с.

43. Paying Taxes 2015. The global picture. [Електронний ресурс] / World Bank Group and PwC. – 2015. – Режим доступу : <http://www.pwc.com/payingtaxes>

44. Rankings by ease of paying taxes for economies around the world // PwC. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/findcountry.jhtml>.

Навчальне видання

БОЧУЛЯ Тетяна Володимирівна,
професор кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування,
д-р.екон.наук, проф.

КОРОБКІНА Ірина Сергіївна,
ст. викл. кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування.

Податкове консультування

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ У СТРУКТУРО-ЛОГІЧНИХ СХЕМАХ
для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітнього ступеня «Магістр»

Відповідальна за випуск: зав. кафедри бухгалтерського обліку,
аудиту та оподаткування: д.е.н., проф. Т. В. Бочуля

План 2018 р., поз. 89

Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Друк цифровий
Ум.друк. арк. 6,0. Тираж 100 прим. Зам.25-04

Видавництво та друк

ФОП Іванченко І.С.

пр. Тракторобудівників,89-а/62, м. Харків, 61135
тел.: +38 (050/093) 40-243-50.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4388 від 15.08.2012 р.

www.monograf.com.ua